

TALOUSARVIO 2023
TALOUSSUUNNITELMA 2023-2025

KIHNIÖN KUNTA

OSA I	1
Kunnanjohtajan katsaus	1
Yleistä vuoden 2023 talousarviosta ja vuosien 2024-2025 taloussuunnitelmasta	1
Talouden tilastotietoja 2019–2025	8
Talousarvion osa-alueet	8
Tuloslaskelmaosa	9
Rahoitusosa	9
Käyttötalousosa	9
Investointiosa	10
Talousarvion perustelut / käyttötalousosa	10
Yleistä	10
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	17
Hyvinvointisuunnitelma- ja kertomus	18
Tavoitteet konserniyhtiöille	21
Kunnanhallitus	22
Luottamushenkilöhallinnon tehtäväalue	22
Yleishallinnon tehtäväalue	22
Talouden ja hallinnon tukipalvelut	23
Yhteistoimintapalveluiden tehtäväalue	25
Ympäristöterveydenhuolto ja muut palvelut	26
Elinkeinoelämän yleisen edistämisen tehtäväalue	27
Maaseututoimen tehtäväalue	29
Kuntastrategiaan pohjautuvat menestystekijät ja tavoitteet kunnanhallituksen tulosalueelle	29
Sivistyslautakunta	31
Varhaiskasvatus	31
Esi- ja perusopetus	32
Sivistystoimen tukipalvelut	35
Kirjastopalvelut	36
Vapaa-aikapalvelut	37
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	38
Muut sivistyspalvelut	38
Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueelle	39
Tekninen lautakunta	41
Maankäytön suunnittelu	41
Ympäristönsuojelu	42
Palo- ja pelastustoimi	42
Liikenneväylät ja yleiset alueet	42
Kiinteistöt	42
Kiinteistöjen hoito ja vuokraus	42
Tekniset palvelut, tukipalvelut	43
Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet teknisen lautakunnan tulosalueelle	44
Tuloslaskelma	44
Kriisikuntakriteerit	47
Investointiosa	49
Rahoituslaskelma	51
Historiatiedot, tuloslaskelmatavoite ja ehdotus vuodelle 2023	52
Historiatiedot ja vuoden 2023 talousarviokehys hallintokunnittain	53
Kihniön kuntastrategia 2022-2030	56

OSA II

Talousarvion numero-osa.....
Tuloslaskelma 2022
Investoinnit 2022

OSA III

Taloussuunnitelma 2022 – 2024.....
Tuloslaskelma 2022 – 2024
Investoinnit 2022– 2024
Rahoitussuunnitelma 2022– 2024

OSA IV / Liite

Kihniön kuntastrategia 2025.....

OSA I

Kunnanjohtajan katsaus

Yleistä vuoden 2023 talousarviosta ja vuosien 2024-2025 taloussuunnitelmasta

Vuosikate on noin 510.266 euroa positiivinen. Poistojen jälkeen talousarvio on ylijäämäinen noin 39.909 euroa.

Käyttötalousosa

Sosiaali- ja terveystoimi

Siirtyy maakunnallisten hyvinvointialueiden piiriin 1.1.2023.

Kiinteistöt siirtyvät vuokrasopimuksella maakunnan hyvinvointialueille 3 vuoden määräajaksi + 1 vuoden optio.

Suurimpia rakennusinvestointeja ovat: Terveyskeskuksen käyttövesiputkien uusiminen 35.000 euroa.

Kunnan terveyden edistämisen tehtävät jäävät kunnalle.

Hyvinvointialueilla ja kunnilla on yhteiset asukkaat, sekä asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Aukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä muiden hyvinvointialueiden ja kuntien toiminnallista yhteistyötä edellyttävien tehtävien asianmukaista ja asiakaslähtöistä toteuttamista tukevat yhteisesti asetetut tavoitteet, sovitut menettelytavat ja toimiva tiedonkulku.

Lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Yhteistyöstä on säädetty muun muassa hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021, "hyvinvointialuelaki") sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (612/2021, "sote-järjestämislaki").

Yhteistyön yleisinä tavoitteina ovat saavutettavat ja saumattomat palveluketjut ja eri osapuolten kattava yhteistyö yhdyspintatehtävissä.

Tehtävällä strategisella kumppanuussopimuksella hyvinvointialueen ja kuntien välillä edistetään osapuolten yhteistyötä määrittelemällä yhteistyölle asetetut strategiset tavoitteet, yhteistyön toimeenpanoon liittyvät rakenteet sekä vastuutahot. Strategisesta yhteistyöstä sopiminen luo edellytykset osapuolten väliselle sujuvalle yhteistyölle sekä selkeyttää yhteistyötä koskevaa vastuunjakoa niiden välillä.

Poliittisen päätöksenteon foorumit

Osapuolet perustavat strategisen tason ylimmän johdon foorumin, jonka tehtävänä on varmistaa strategisen tason yhteistyön toimivuus.

Foorumiin osallistuvat osapuolena olevan hyvinvointialueen, kuntien sekä maakunnan liiton luottamushenkilöt sekä viranhaltijajohto erikseen sovitulla tavoin. Foorumin kokoonpano on seuraava: kuntien hallitusten ja valtuustojen puheenjohtajat, hyvinvointialueen aluehallituksen ja -valtuuston puheenjohtajistot sekä ylin viranhaltijajohto.

Foorumin kokoonkutsujana on Pirkanmaan hyvinvointialue. Foorumi kokoontuu vähintään vuosittain ja muuten tarvittaessa.

Mahdollisia muita poliittisen päätöksenteon foorumeita ovat valtuustokausittain kokoontuva Pirkanmaan hyvinvointialueen foorumi, johon kutsutaan hyvinvointialueen ja kuntien valtuustot ja ylin viranhaltijajohto.

Viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumi(t), yhdyspintaneuvottelukunta

Osapuolet perustavat ylimmän viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumin, jonka tehtävänä on johtaa tällä sopimuksella sovittua yhteistyötä sekä yhteensovittaa strategisen ja operatiivisen tason yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien välillä pyrkien yhteistyön ennustettavuuteen, pitkäjänteisyyteen sekä tehokkuuteen.

Ylimmän viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumi, yhdyspintaneuvottelukunta, vastaa tällä sopimuksella sekä tähän sopimukseen liitetyillä sopimuksilla sovitun yhteistyön tavoitteiden toteutumisen kalenterivuosisittaisesta seurannasta. Yhdyspintaneuvottelukuntaan osallistuvat pysyvinä jäseninä hyvinvointialuejohtaja, integraatiojohtaja, yhdyspintapäälliköt, kunnanjohtajat, Tampereen strategiajohtaja ja työllisyysjohtaja sekä maakuntajohtaja.

Johdon yhteistyöfoorumin kokoonkutsujana on hyvinvointialue. Foorumi kokoontuu neljännesvuosittain ja muuten tarvittaessa.

Lisäksi hyvinvointialueen ja yksittäisen kunnan välillä käydään tarpeen mukaan kahdenvälisiä johdon tapaamisia strategisten tavoitteiden toteuttamisesta.

Tietojen jakaminen hyvinvointialueen ja kuntien välillä:

Hyvinvointialueen, kuntien sekä maakunnan liiton toimiva yhteistyö perustuu yhteiseen tilannekuvaan. Asukkaita ja palvelutarpeita koskevan yhteisen tilannekuvan ylläpidon tulee olla jatkuvaa. Tilannekuvan tietopohjana voidaan hyödyntää hyvinvointikertomuksia ja -suunnitelmia sekä näihin liittyvää yhteistyötä. Kukin osapuoli on yhteistyön onnistumiseksi velvollinen voimassa olevan lainsäädännön sekä osapuolta mahdollisesti rajoittavien sopimusehtojen puitteissa jakamaan sen hallussaan olevan tarvittavan tiedon yhteistyössä toistensa kanssa.

Sivistystoimi

Sivistystoimessa työskentelee kevätkaudella 2023 yhteensä 11 koulunkäynninohjaajaa, samoin syyskaudella. Ohjaajista työskentelee perusopetuksessa 6 ja erityisopetuksessa 5. Esiopetuksessa ei ole erillistä ohjaajaa. Kolmen koulunkäynninohjaajan työpanos laskutetaan muilta kunnilta ja kahden hankkeista.

Sivistystoimeen ei toteutettu vuodelle 2023 täysimääräisesti 3 %:n kustannusten korotusta. Tämä ei kuitenkaan suoranaisesti näy lopputulemassa, koska erilaiset kunnan sisäiset erät kasvattivat huomattavasti kulurakennetta.

Sivistystoimessa seurataan vuonna 2022 tehdyn Kuntamaiseman kustannusvertaus selvityksen ajatuksia kustannusten karsimisessa. Kihniön tavoitteena on pysyä kustannusvertailussa keskitasossa suhteellisen samankokoisten kuntien kanssa.

Kouluterveyskyselystä on käynyt ilmi, että noin puolet perusopetuksen oppilaista ei syö aamupalaa ennen kouluun lähtöä. Koska ruokailu on hieman ennen puoltapäivää, haittaa aamuinen syömättömyys opiskelua aamupäivän aikana. Vuoden 2019 loppupuolella alkaen on koulussa tarjottu pieni- muotoista aamupalaa, jolla on ollut selvää vaikutusta opiskelun onnistumiseen.

Peruskoululaisten iltapäivätoimintaan on varattu määräraha syksystä 2007 alkaen. Vuonna 2021 toiminta on jälleen kokovuotista. Sivistystoimi sisältää myös lasten varhaiskasvatuksen, jossa on

suunnitelma siirtyä maksuttomaan varhaiskasvatuksen kokeiluun lapsiperheiden houkuttelemiseksi kuntaan.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 12.9.2022 §:ssä 148 eriyttää sivistystoimenjohtajan virkatehtävät rehtorin virkatehtävistä, koska yhdistelmävirka on vuosien saatossa osoittautunut tekijöilleen kuormittavaksi. Tämän lisäksi kunnanhallitus päätti samassa pykälässä, että hyvinvointijohtajan virka laitetaan valmisteluun.

Kunnanhallitus perusti kokouksessaan 24.10.2022 §:ssä 194 työryhmän valmistelemaan hyvinvointijohtajan tehtäväkuva. Työryhmä kokoontui 7.11.2022 valmistelemaan asiaa.

Kunnan ja hyvinvointialueen välille syntyy merkittävä yhdyspinta, mikä edellyttää myös kunnan vastuulle jäävien ja lainsäädännössä annettujen uusien hyvinvoinnin edistämisen tehtävien tarkastelua ja organisoitua. Hyvinvointityön tavoitteena on vahvistaa kunnalle kuuluvaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistehtävää sekä kuntalaisten osallisuuden lisäämistä sekä hyvinvointialueen, kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa tehtävää verkostoyhteistyötä. Kuntiin jäävä yhdyspintojen sisältö on vielä kehittymässä. Se muuttuu ja tarkentuu hyvinvointialueen käynnistyessä.

Edelliseen perustuen hyvinvointijohtajan virkatehtäviin kuuluu kunnan hyvinvointikoordinaattorin tehtävät sekä mahdolliset hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspintatehtävät ja hän toimii työterveyshuollon yhteyshenkilönä.

Hyvinvointijohtaja toimii lisäksi varhaiskasvatuksen, liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden, kirjaston ja sivistystoimen tukipalveluiden esimiehenä sekä esi- ja perusopetuksen, jossa rehtori vastaa toiminnasta, ylimpänä viranhaltijana sekä hoitaa kulttuurisihteerin työtehtävät.

Lisäksi hyvinvointijohtaja vastaa kunnan hankkeiden valmistelusta ja hallinnoinnista sekä on kunnan viestintävastaava.

Hyvinvointijohtajan tulisi johtaa toimialueensa kokonaisuutta ja yhteistyötä kunnan toimialoihin ja sidosryhmiin. Hyvinvointijohtajan tehtävä on laaja ja vaatii moniosaamista ja yhteistä kehittämistä työntekijöiden kanssa., Sidosryhmätyöskentelyä ja verkostoitumista on paljon.

Uuden kuntalain mukaista nuorisovaltuustotoimintaa jatketaan täysipainoisesti myös vuonna 2023

Suurimmat sivistyspuolen investoinnit:

Kameravalvonnan lisääminen lähiliikuntapaikalle 20.000 euroa.

Tulevaisuudessa hyvinvointijohtaja toimii sivistystoimen osastopäällikkönä. Sivistystoimenjohtajana toimii oman toimen ohella tällä hetkellä Matti Sillanpää. Rehtorin virka on avoimena ja virkatehtäviä hoitavat oman toiminnan ohella Matti Sillanpää ja Elina Joensuu.

Sivistyslautakunta seuraa aktiivisesti talousarvion toteutumista, jotta hallintokunta pysyy päätetyssä budjetissa. Myös toiminnan kehittäminen kuuluu tähän erottamattomana osana.

Kunnanhallituksen alainen toiminta

Kunnanhallituksen alaisen toiminnan kulut ovat yhteensä 1.409.766 euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon hyvinvointialueille siirtymisen myötä tulosalue on nimetty uudelleen ympäristöterveydenhuolto ym. toiminta ja siihen jäävät ympäristöterveydenhuolto, pandemia, löytöeläimet ja Ukrainan hätäapu. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen siirtyy sivistyslautakunnan alaisuuteen.

Talous- ja hallintotoimistossa on 2 toimistosihteerin täysipäiväinen työpanos. Kunnan palkkahallinto hoidetaan itse.

Toimistosihteeri Kaija Haapamäki aloitti työssään keväällä 2022.

Taloussihteeri Anne Virnala aloitti uutena toimenhaltijana työssään syksyllä 2022.

Kristiina Mäkelä toimii hallinto- ja taloustoimen osastopäällikkönä ja Marita Törmä toimii talouspäällikkönä.

Kunnanhallitus perusti kokouksessaan 27.9.2017 § 154 kunnanhallituksen alaisen elinvoimatoimikunnan.

elinvoimatoimikunnan tehtäväksi määritettiin seuraavat asiakokonaisuudet.

1. vastaa elinkeinoasioiden valmistelusta;
2. vastaa maankäyttöön liittyvien asioiden valmistelusta;
3. vastaa kunnan elinkeinotoimen toimenpideohjelman valmistelusta;
4. vastaa markkinointiasioiden valmistelusta;
5. vastaa kunnan vetovoimaisuutta lisäävien toimenpiteiden valmistelusta.

Pyhäniemen alueen kehittämishankkeen jatkoksi toteutetaan investoripalvelujen hankinta suunnitelmien toteuttamiseen. Tämä tapahtuu optiona arkkitehtitoimisto Studio Puistolta. Investoripalveluihin kuuluvat neuvottelut eri henkilö- ja yritystahojen kanssa sekä neuvottelut eri viranomaisten kanssa. Tähän varataan rahoitusta elinvoimatoimikunnan tehtäväalueelle.

Kunnanhallituksen alaisia avustuksia jaetaan ta- vuonna 15.000 €

Kihniön kunta on tehnyt lakimääräisen yhteistoimintasopimuksen maaseutuviranomaistehtävien hoidosta: Honkajoen, Jämijärven, ja Pomarkun kuntien sekä Parkanon ja Kankaanpään kaupunkien kanssa. Sopimus tuli voimaan 1.1.2013 ja jatkuu toistaiseksi voimassaolevana. Palveluiden järjestäjänä toimii Kankaanpään kaupunki.

Pirkanmaan maakunta kokonaisuudessaan jatkaa valtakunnallista työllisyyskokeilua vielä vuoden 2023. Paikallisesti työllisyyskokeilun työpanos ostetaan Parkanosta, seudullisesti läntisen Pirkanmaan toimintaa johdetaan Sastamalasta ja koko maakunnan työllisyyskokeilusta päävastuun kantaa Tampereen kaupunki. Mainittakoon, että vuodelle 2023 on budjetoitu työkykykoordinaattorin työpanos asukaslukujen suhteessa Parkanon kaupungin kanssa. Tällä halutaan valmistautua TE-2024 uudistukseen, jossa työllisyyspalvelut siirtyvät kokonaisuudessaan kunnille ja vuodesta 2023 muodostuu siten vuosi, mikä määrittää kuntien valtionosuudet tulevaisuudessa. Sote- sopimusten siirtyessä hyvinvointialueiden ja palveluntuottajan väliseksi tarkoittaa tämä myös sitä, että työllisyyden ns. sakkomaksut siirtyvät nyt suoraan kunnalle. Työllisyyspalveluihin budjetoidaan noin 142.000 euroa.

Talousarviovuotena toimitetaan eduskuntavaalit. Varsinainen äänestyspäivä on 2.4.2023.

Tekninen toimi

Vuonna 2023 teknisen toimen menot on arvioitu olevan noin 1.937.629 euroa.

Kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti kunnan omistamien kiinteistöjen luokittelua tehdään edelleen. Luokittelussa kiinteistöt tarkastellaan kokonaisvaltaisesti niin, että kunkin kiinteistön vahvuudet ja heikkoudet kirjataan, jolloin jatkotoimenpiteenä voidaan miettiä kiinteistön kehittämisen toimenpiteet. Kiinteistöt jaetaan pidettäviin, kehitettäviin ja luovutettaviin kiinteistöihin

Laitosmiespalveluissa toimii tällä hetkellä kolme vakituista laitosmiestä sekä yksi määräaikainen työntekijä. Tulevan toimintavuoden aikana yksi henkilö on eläköitymässä. Riittävän ammattitaitoisen, ja määrältään riittävän henkilöstön rekrytoinnista tulee huolehtia ajoissa, jotta toiminnan muu-

toksiin voidaan varautua, eikä eläkkeelle siirtymisestä aiheudu toiminnallisia tai taloudellisia riskejä. Myös työyhteisön hyvinvoinnista huolehtiminen on osa riskien hallintaa, joka vielä korostuu pienessä työyhteisössä

Uusi yhtiö Kihniön Vesi- ja Lämpö Oy jatkaa toimintansa myös vuonna 2022. Yhtiön tavoitteena on kehittää sen toimintaa ja liiketoimintaedellytyksiä. Yhtiön suurena haasteena ovat yhtiön arvostuksesta johtuvat haasteelliset poistokirjaukset. Yhtiön toimitusjohtajana toimii tekn. johtaja Henna Ala-Kurki 7.12.2022 alkaen. Tili- ja asiantuntijapalvelut ostetaan Suomen Lakitiltoimistolta. Tilitoimistopalveluiden toimiminen on yhtiön kannalta keskeistä.

Ympäristönsuojelun palvelut ostetaan edelleen Parkanon kaupungilta 1 pv / vko.

Rakennus- ja ympäristötarkastajan palvelut ostetaan edelleen Parkanon kaupungilta. Vireillä ollut ajatus siitä, että rakennusvalvonta siirrettäisiin lainsäädännöllä yhteistoiminta-alueen hoidettavaksi vuonna 2017, ei ole toteutumassa alkuperäisessä aikataulussaan, koska asian valmistelu on jäänyt maakuntauudistuksen ”jalkoihin”.

Tekninen johtaja toimii teknisen osaston osastopäällikkönä. Teknisenä johtajana aloittaa 7.12.2022 alkaen Henna Ala-Kurki. Vuonna 2021 teknisen toimen toimistoinööriksi nimettiin toimistosihteri, konetekniikan insinööri Johanna Kujansuu.

KESKEISIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2023

Öljystä luopuminen kunnan kiinteistöissä	130.000
Museon ulkomaalaus	11.000
Yhtenäiskoulun rakennuksen salaojittaminen	30.000
Paavontien rakentaminen (teollisuusalue)	50.000
Teollisuusalueen kaavamuuotos	15.000
Terveyskeskuksen käyttövesiputkinen uusiminen	35.000
Ojaniemen alueen lähiliikuntapaikka	56.500
Geopark – maastoliikuntareitti Pyhäniemi- Käskyvuori- Aitoneva	54.600
Kameravalvonnan lisääminen lähiliikuntapaikalle	20.000

Investoinni (brutto)t yhteensä 422.000 €

Heikkoutena teknisen toimen talousarviossa on kiinteistöjen lämmitys- ja sähkökulujen sekä välttämättömien kunnossapitokustannusten arvioinnin vaikeus.

Tekninen lautakunta seuraa aktiivisesti talousarvion toteutumista, jotta hallintokunta pysyy päätetyssä budjetissa. Myös toiminnan kehittäminen kuuluu tähän erottamattomana osana.

Rahoitus

Nettoinvestointeja tehdään vuonna 2023 370.900 eurolla. Nettolainamäärä vähenee vuonna 2023 noin 639.000 eurolla ja on vuoden lopussa yhteensä noin 6.085.000 euroa, mikä on 3.430 euroa / asukas. Vuonna 2022 pitkäaikaista lainaa ei nostettu.

Valtionosuudet on arvioitu noin 5.950.000 euroa pienemmiksi kuin vuonna 2022 (7.192.498). Valtionosuudet vuonna 2023 on arvioitu 1.242.239 euroksi.

Verotulojen arvioidaan pienenevän vuodelle 2023 vuoden 2022 budjetista 2.579.000 euroa eli noin 41,15 %. Verotulot arvioidaan yhteensä 3.689.000 euroksi. Kokonaisuutena verotus koostuu seu-

raavasti. Kunnallisveron tuotto-odotus 2.383.000 €, kiinteistöveron tuotto-odotus 546.000 € ja yhteisöveron tuotto-odotus 760.000.

Tulevaisuuden näkymät

Valtakunnallinen sote- ja maakuntauudistus on Sanna Marinin hallituksen toimesta etenemässä maakuntavetoisesti toteutukseen saakka. Tämä kuitenkin niin, että Uusimaa on jakautumassa viideksi eri itsehallintoalueeksi. Uudistuksen sote- lait hyväksyttiin eduskunnassa 23.6.2021. Tammi-kuun 2022 maakuntavaalien jälkeen maakuntavaltuustojen toimikausi käynnistyy. Varsinainen maakunta-sote eli itsehallinnolliset hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alusta Ympäristöterveydenhuolto ei ole nyt tällä kertaa valmistelussa mukana. Sen sijaan palo- ja pelastustoimi kuuluu sote- maakuntavalmisteluun piiriin. Toiminnan muotoutuessa käy selkeämmäksi mitkä ovat ne maakunnan hyvinvointialueiden ja kuntien rajapintatehtävät. Kihniön kunnanhallitus perusti kokouksessaan 30.11.2022 hyvinvointijohtajan viran. Virkaan kuuluu mm. hyvinvointikoordinaattorin tehtävät ja edellä mainitut rajapintatehtävät. Kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyminen maakunnan hyvinvointialueelle tarkoittaa sitä, että kunnan sote- ulkoistussopimus siirtyy maakunnan ja palveluntuottajan väliseksi. Täysin selvää ei ole missä määrin kunta valvoo / raportoi alueellaan toteuttavista palveluista tai saamatta jääneistä palveluista.

Marraskuussa 2019 Kihniön kunta haastoi sote- vastuukunta Parkanon oikeuteen syystä, että Kihniön palveluja alkoi siirtymään Parkanoon, vaikka tehdyissä sopimuksissa nimenomaan painotettiin sitä, että palvelut tulee järjestää lähipalveluna Kihniön kunnan alueella. Lisäksi Kihniön vuodeosasto lakkautettiin vain ilmoitusasiana ilman rahallista kompensatiota siirryttäessä huokeampaan palvelujen järjestämisen tapaan. Kihniön mukaan nämä olivat sopimusrikkomuksia. Asiasta on käyty niukanlaisesti neuvotteluita. Kihniö on ollut koko ajan asiassa neuvotteluvalmiudessa, mutta vastapuoli ei näe asiaa samalla tavalla. Tällä hetkellä kiista on hallinto-oikeuden ratkaistavana. Kunnanjohtajan mielestä asia tulisi ratkaista sopimalla ennen maakunnallisten hyvinvointialueiden alkamista. Sopiminen on aina kompromissien tekemistä ja tahtotilan osoittamista puolin ja toisin.

Taloudellisella puolella merkittävää ja osaksi kohtalokastakin roolia näyttelevät tulevaisuudessa kunnan suuret ja osaksi pakolliset investoinnit. Kihniön vuosikate ei riitä täysimääräisesti tarvittaviin investointeihin ja velan lyhennyksiin. Silti pakollisia investointeja toiminnan jatkumiseksi ja kehittämiseksi on kohtuudella tehtävä.

Investoinneista johtuva poistojen määrä tulee rasittamaan tulosta. Investoinneissa olisikin syytä painottaa kohteita, jotka tuovat helpotusta tulevaisuuden käyttötalouden menoihin eikä suinkaan päinvastaisesti lisää niitä ylläpito ja henkilöstökustannuksina.

Kun otetaan vielä huomioon se, että keski-ikänsä ikääntyneessä kunnassa huoltosuhde on heikko (noin 82 % ja Pirkanmaan keskiarvo 59,8 %) ja tuloveroprosentin tuotto ei nouse suureksi (n. 200.000 euroa) on väistämättäkin tehtävä palvelurakenteisiin / palvelutasoon muutoksia, koska yksin veropoliittisin keinoin ei tilannetta voi ratkaista ellei tuloveroa olla nostamassa lähes vuosittain ja joskus jopa useita prosentteja, mikä toteutuessaan ei ainakaan lisää Kihniön houkuttelevuutta asuinkuntana.

Tulevaisuudessa emme voi ainoastaan ajatella palvelutarvetta, vaan myös toiminnan kustannuksia ja palveluverkoston kustannustehokkuutta suhteessa muihin vastaavan kokoluokan verrokkikuntiin.

Toimet Koillis-Satakunnan Sähkön 1.620 kappaleen osakeomaisuuden saattamisesta sellaiseen tilaan, että kunnalla on itsenäinen mahdollisuus päättää omaisuudestaan on aloitettu. Sähkömarkkinat ovat Suomessa tällä hetkellä voimakkaan integroitumisen kohteena. Edellinen huomioiden hätiköityä myyntipäätöstä ei kannata tehdä markkinahintojen ollessa noususuhdanteessa. KSS:n voimassaoleva yhtiöjärjestys vuodelta 1948 estää käytännössä yhtiön osakkeiden vapaan markkinaehtoisin kaupan. Tällä hetkellä osakkeiden lunastuslauseke on kohtuuton, sillä yhtiöjärjestyksessä oleva verotusarvoon perustuva vaihdanta on murto-osa osakkeen käypään arvoon nähden. Edelliseen perustuen mahdolliset osakkeiden realisoimiset on hinnalla estetty. Käydyt neuvottelut sekä

Virtain kaupunginhallituksen päätös osoittivat, ettei yhtiöjärjestyksen muuttamisesta noin 10 vuotta käytyjä neuvotteluja ole edellytyksiä jatkaa Virtain kaupungin lukittua kantansa ettei mitään muutoksia voida yhtiöjärjestykseen tehdä johti siihen, että KSS:n yhtiökokouksen jälkeen Kihniön kunta nosti kanteen Virtain kaupunkia kohtaan Tampereen käräjäoikeudessa asian ratkaisemiseksi ja lunnastuslausekkeen kohtuullistamiseksi. Edellisellä Kihniön kunta pyrkii ratkaisuun siitä, että se itse on päättämässä omaisuudestaan, joko sen pitämisestä tai myymisestä käypään hintaan.

Kunnassa on tullut vireille kolmen tuulipuiston kaavoitus. Lylynevan-, Myyränkankaan- ja Mäntype-
rän tuulipuistot. Tuulivoimaloita Kihniön länsipuolelle on kaavailtu noin 10 kappaletta ja Kihniön itä-
puolelle noin 21 kappaletta. Toteutuessaan tuulivoimasta tulisi tulevaisuudessa kuntaan kiinteistöve-
roina huomattava rahasumma vuosittain.

Edellä esitetyn perusteella keskeiseksi nousee kunnan elinvoimaisuuden arvioiminen tulevaisuutta silmällä pitäen. On kyettävä tekemään johtopäätös: olemmeko me elinvoimainen kunta? Lisäksi on sisäistettävä ajatus, että itsenäisyys pystytään säilyttämään vain siinä tapauksessa jos pystymme itse maksamaan laskumme ja investointimme, velaksi eläminen ei tule onnistumaan pitkään.

Kuntastrategia

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toi-
minnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toiminta-ympäristön
muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen.

Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa sääde-
tään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Kihniön toinen kuntalain mukainen kuntastrategia laadittiin vuoden 2022 aikana. Valtuusto hyväksyi
"Kihniön kuntastrategia 2030" asiakirjan 14.11.2022. Valmistelussa olivat mukana luottamushenkilöt
ja viranhaltijat. Kuntalaisia, yrittäjiä ja yhteisöjä kuultiin eri tilaisuuksissa. Talousarvion ja talous-
suunnitelman valmistelun perustana on ollut hyväksytty kuntastrategia. Hyväksytty kuntastrategia
on tämän talousarvioasiakirjan viimeisenä osiona.

Kihniön kuntastrategian menestystekijät:

- Uudet innovaatiot opetuksen saralla
- Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen
- Kuntataloudesta huolehtiminen
- Matkailuun panostaminen
- Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen
- Monipaikkaisuuden edistäminen
- Energiainvestoinneista elinvoimaa
- Ihmisen kokoinen Kihniö

Kihniössä 23.11.2022

Petri Liukku, kunnanjohtaja

Talouden tilastotietoja 2019–2025 (1000 €)

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminta- tuotot	1.975	1.860	3.082	2.470	2.997	2.993	3.005
Toiminta- kulut	-14.129	-14.079	-15.720	-15.436	-7.367	-7.337	-7.382
Toiminta- kate	-12.154	-12.219	-12.637	-12.965	-4.370	-4.343	-4.377
Vuosikate	312	1.224	1.018	478	510	467	443
Tilikauden tulos	-284	2.751	621	56	40	-4	-27
Tilikauden yli- /alijäämä	- 200	3.032	621	56	40	-4	-27

Talousarvion osa-alueet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talous-arviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Rakenteellisesti talousarvio koostuu kuntalain käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toimielin- ja tehtäväkohtaisesti toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin.

Investointiosa osoittaa hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot.

Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulo-rahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainan lyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se katetaan.

Talousarvion sitovuus / osat

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Toiminnalliset tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkemisen korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Mikäli tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteista tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimitelmalle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu. Sitovuustaso on lautakunnittainen nettomeno.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalousoissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:

- verotulot (kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta, kiinteistövero)
- valtionosuudet
- rahoitustulot ja – menot
- satunnaiset erät
- tilinpäätössiirrot

Tuloslaskelmaosan yhteydessä ilmoitetaan valtuustoon nähden sitovana tavoitteena ja tunnuslukuna toimintatuottojen osuus toimintakuluista.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Rahoitusosan sitovia eriä ovat:

- antolainauksen muutokset
- lainakannan muutokset
- oman pääoman muutokset

Käyttötalousoisa

Talousarviota laadittaessa huomioidaan valtuustoon nähden sitovina erinä lautakunta kohtaisen tuloslaskelman sisäiset + ulkoiset toimintakulut määrärahoina ja vastaavasti ulkoiset + sisäiset toimintatuotot tuloarviona (nettoperiaate).

Valtuustoon nähden sitovia ovat myös lautakunta kohtaiset toiminnalliset tavoitteet.

Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot, hankkeisiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot, sekä niiden jaksottuminen tulevalle talousarviovuodelle 2023 sekä suunnitteluvuosille 2024–2025.

Investointimenoksi katsotaan vähintään 10.000 euron hankinta. Edellä mainittua summaa pienemmät hankinnat suoritetaan käyttötalouden määrärahoilla. Valtuusto on hyväksynyt uudet suunnitelmapoistojen perusteet 11.11.2013.

Investointiosan sitovuustaso määräytyy toimielimittäin ja hankkeittain. Valtuustoon nähden sitovana eränä huomioidaan toimielinkohtaisesti yksittäisen hankkeen tulo- ja menoarviot nettoperiaatteen mukaisesti.

Talousarvion perustelut / käyttötalousosa

Yleistä

Maailman talous

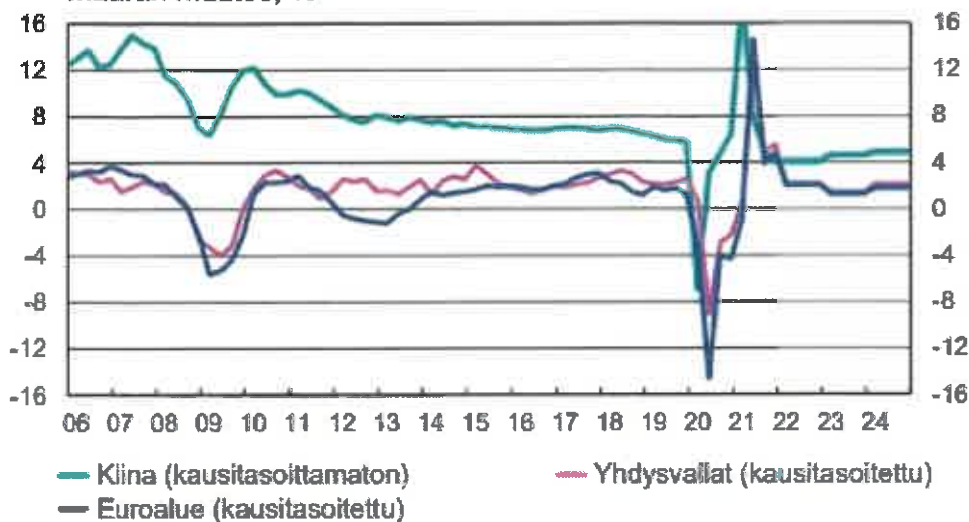
Maailmantalouden näkymät ovat synkentyneet nopean inflaation, Euroopan energiakriisin sekä Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen takia. Geopoliittiset jännitteet suurvaltojen välillä ovat kasvaneet. Kehittyviä maita uhkaa edelleen ruokapula. Maailmantalouden kasvu hidastuu viime vuoden nopean kasvun jälkeen 2,7 prosenttiin kuluvana vuonna ja edelleen 2,5 prosenttiin v. 2023.

Maailmantalouden merkittävä riskikeskittymä (syksy 2021) on Kiina, jonka tiukka koronastrategia voi jatkossakin aiheuttaa toimitusketjuihin häiriöitä, mikäli paikallisia epidemia-aaltoja esiintyy.

Maailman tavarakauppa on ollut loppukeväästä 2022 lähtien vahvassa vedossa. Lisäksi vuoden 2021 lopun vahvan kasvuperinnön ansiosta kaupan kasvu jatkuu melko nopeana v. 2022. Joitakin merkkejä maailmankauppaa vaivanneen komponenttipulan hellittämisestä on ilmaantunut. Toisaalta jännityksen kiristyminen Itä-Aasiassa voi haitata Etelä-Kiinan meren alueen vilkasta merirahdiliikennettä. Maailmankauppa kasvaa 4,2 % v. 2022, ja kasvu hidastuu maailmantalouden tilannetta heijastaen 4,0 prosenttiin v. 2023.

(lähde: VM Talouskatsaus syksy 2022)

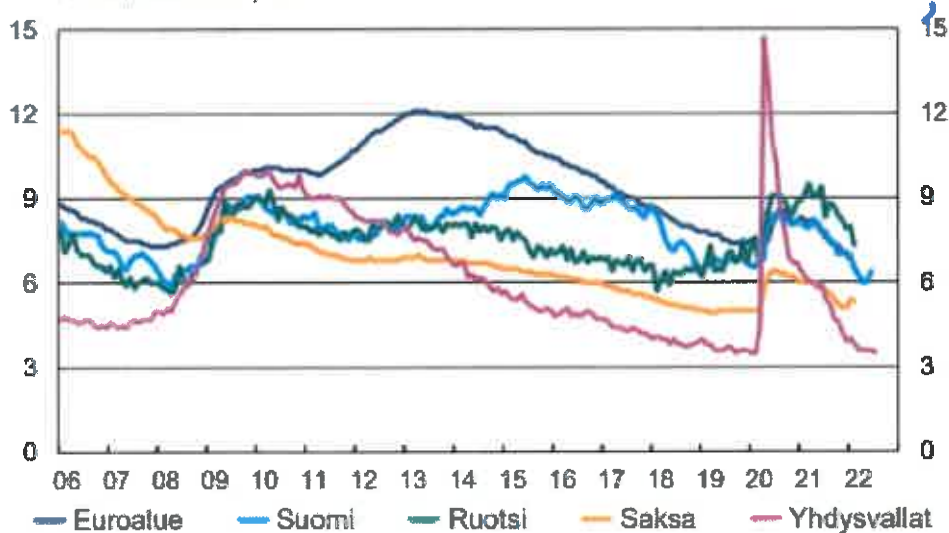
Bruttokansantuote määrän muutos, %

Lähde: Kansalliset tilastoviranomaiset, VM

VM34170

Työttömyysaste kausitasoitettu, %

Lähde: Kansalliset tilastoviranomaiset

VM34170

Euroalue

Euroalueen näkymät ovat synkentyneet Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen ja energiakriisin takia. Inflaation kiihtyminen on jatkunut, ja kuluttajien luottamus on alamaissa. Erityisesti Saksan näkymät ovat haastavat. Eteläinen Eurooppa sen sijaan on hyötynyt koronasulkujen poistumisesta. Tulevasta talvesta odotetaan energian saatavuuden takia erittäin vaikeaa. Kokonaistuotannon kasvu hidastuu 2,1 prosenttiin v. 2022 ja edelleen 1,3 prosenttiin v. 2023.

Inflaatio on yhä nopeaa lähes maailmanlaajuisesti. Energiakriisi ylläpitää nopeaa inflaatiota etenkin Euroopassa. Inflaatio on lisäksi muodostunut yhä laaja-alaisemmaksi, mitä heijastaa monessa taloudessa kiihtynyt pohjainflaatio. Kuitenkin, joitain merkkejä inflaatio-odotusten vaimenemisesta on ilmennyt Yhdysvaltojen ohella myös Euroopassa. Inflaation odotetaan laajalti hidastuvan vuoden 2023 kuluessa.

Vaikea tilanne Euroopan energiamarkkinoilla jatkuu. Tulevana talvena joudutaan ehkä säännöstellämään energian kulutusta. Toisaalta raakaöljyn hinta on laskenut loppukevään 2022 huippulukemista. Venäjän hyökkäyssodan ja siitä johtuvan epävarman tilanteen takia maakaasun hinta Euroopassa on erittäin korkea. Sen sijaan teollisuuden raaka-aineiden hinnat ovat laskeneet voimakkaasti keväästä, heijastaen ehkä teollisuuden epävarmoja näkymiä. Raaka-aineiden hinnat laskevat maltillisesti ennustejaksolla.

Energian hintojen nousu ja inflaation laaja-alaisempi kiihtyminen ovat nostaneet korko-odotuksia merkittävästi. Markkinat yleisesti odottavat korkojen nousevan vuoden 2023 puolivälissä 3 prosenttiin. Samalla korkotasoon liittyvä epävarmuus on selvästi kasvanut ja heijastaa talousnäkömyien epävarmuutta ja rahapolitiikan normalisoinnin alkamista.

(VM Talouskatsaus syksy 2022, Euro & talous 3/2022)

Kotimaan näkymät

Helmikuun loppupuolella (2022) alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan jatkuu yhä ja varjostaa talouden näkymiä. Talouskasvu hidastuu ja inflaatio nopeutuu aiemmin ennakoitua enemmän. Suomen bruttokansantuotteen (bkt) arvioidaan kasvavan 1,4 prosenttia vuonna 2022, 0,5 prosenttia vuonna 2023 ja 1,4 prosenttia vuonna 2024.

Vuonna 2022 kuluttajahintojen nousu on kiihtynyt jo lähes 8 prosenttiin ja nousevat keskimäärin 6,5 prosenttiin tänä vuonna. Hintojen nousu on suurimmalta osalta seurausta energian hinnan noususta. Myös elintarvikkeiden hinnoissa on ollut havaittavissa kiihtyvää nousua. Energian ja raaka-aineiden hintojen nousu on alkanut näkyä myös tavaroiden ja palveluiden hinnoissa.

Yksityinen kulutus kasvaa lähivuosina hitaasti. Kiihtyvä inflaatio leikkaa kotitalouksien ostovoimaa ja kulutusmahdollisuuksia. Työllisyyden kasvu pitää kuitenkin yllä kotitalouksien tuloja. Kulutusta tukee se, etteivät kotitaloudet juuri laita tulojaan säästöön. Vuonna 2023 yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu, kun työllisyyden kasvu hiipuu.

Keskeiset ennusteluvut

	2021	2022E	2023E
BKT, vuosimuutos-%	3	2	-0,1
Tuonti, vuosimuutos-%	5,6	5,1	2,5
Vienti, vuosimuutos-%	5,6	0,8	4,6
Investoinnit, vuosimuutos-%	1,1	3,1	0,8
Yksityinen kulutus, vuosimuutos-%	3,6	2,2	-0,1
Kuluttajahinnat, vuosimuutos-%	2,2	6,8	3,8
Työttömyysaste, %	7,7	6,7	6,8
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:een, %	-2,7	-1,1	-1,8

Lähde: Tilastokeskus ja ETLAn suhdanne-ennuste 9/2022

Taloukasvun ennakoitaan jäävän hyvin niukaksi ensi vuonna ja työvoiman kysynnän vähentyvän, jolloin työllisten määrä supistuu hieman. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää v. 2024, varsinkin palvelutoimialoilla. Työllisyysaste nousee päälle 74 prosenttiin v. 2024, osin työikäisen väestön supistuessa.

Nopea työllisyyden ja kulutuksen kasvu ovat kasvattaneet verotuloja ja vahvistaneet julkista taloutta vuosina 2021 ja 2022. Kun talouden kasvu hidastuu, julkisen talouden alijäämät ja velkasuhde alkavat kasvaa uudelleen. Budjettiriihessä ja jo aiemmin päätetyt mittavat tukitoimet sekä väestön ikääntymisestä aiheutuvat jatkuvasti kasvavat menot heikentävät myös julkista taloutta. Lisäksi alati kasvavat velanhoitokulut ovat pois muusta julkisesta rahankäytöstä ja kaventavat julkisen talouden ennustäänkin niukkoja puskureita.

Työvoimatase

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
1000 henkeä keskimäärin vuodessa						
Työikäinen väestö, 15–74-vuotiaat	4128	4133	4123	4113	4101	4091
muutos	3	5	-10	-10	-12	-10
Työikäinen väestö, 15–64-vuotiaat	3428	3421	3417	3414	3411	3410
muutos	-11	-7	-3	-4	-3	-1
Työlliset (15–74-vuotiaat)	2533	2495	2555	2611	2606	2613
siitä 15–64-vuotiaat	2455	2420	2470	2524	2519	2526
Työttömät (15–74-vuotiaat)	183	209	212	185	187	183
prosenttia						
Työllisyysaste (15–64-vuotiaat)	71,6	70,7	72,3	73,9	73,8	74,1
Työttömyysaste (15–74-vuotiaat)	6,8	7,7	7,7	6,6	6,7	6,5
1000 henkeä vuoden aikana						
Maahanmuutto, netto	15	18	23	23	23	23

(VM Talouskatsaus syksy 2022)

Työllisyyden vahva kasvu johti alkuvuonna 2022 työttömyyden selvään laskuun, mutta lasku pysähtyi kesällä. Lisäksi pitkäaikaistyöttömien määrä lisääntyi hiukan alkukesästä työmarkkinoiden kannalta tärkeässä 25–49 -vuotiaiden ikäryhmässä.

Mikäli työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat ja työvoiman saatavuus alueittain tai ammateittain eivät muodostu työmarkkinoiden toimivuuden esteeksi kuten ennusteessa oletetaan, työttömyysaste laskee 6½ prosenttiin v. 2024

Hyvinvointialueet

Hyvinvointialueet aloittavat varsinaisen toimintansa vuoden 2023 alussa, mistä alkaen ne on eriytetty omaksi alasektorikseen julkisen talouden ennusteessa. Hyvinvointialueisiin luetaan ennusteessa sote-uudistuksen yhteydessä perustettavien uusien hyvinvointialueiden toiminta, HUS-yhtymä sekä Helsingin kaupungin pelastustoimi ja sote-tehtävät. Hyvinvointialueet ovat toimintansa aluksi hieman alijäämisiä. Alijäämä on noin 0,2 % suhteessa BKT:hen ja johtuu pääosin sosiaali- ja terveyden-

huollon investointien korkeasta tasosta, joka laskee hieman seuraavina vuosina. Sektorin rahoitus- asemaa heikentää kustannusten, erityisesti henkilöstökustannusten ripeä nousu. Hyvinvointialueiden ennusteessa sektorin ansiokehityksen oletetaan mukailevan kesäkuun alussa sovittuja palkan- korotuksia ja viisivuotista palkkaohjelmaa.

Hyvinvointialueet saavat rahoituksensa pääosin valtiolta. Valtionrahoitus kasvaa arvioidulla palvelu- tarpeen kasvulla lisättynä 0,2 prosenttiyksiköllä, vuodesta 2025 alkaen palvelutarpeen kasvusta huomioidaan vain 80 %. Lisäksi rahoitus muuttuu hyvinvointialueiden hintaindeksin ja tehtävämuu- tostien mukaan. Hyvinvointialueet saavat myös jonkin verran maksutuottoja. Vuonna 2023 sektorin kokonaistulot ovat 27,4 mrd. euroa, josta 90 % tulee valtiolta.

Hyvinvointialueille aiheutuu aluksi myös muutuskustannuksia toiminnan aloittamisesta ja järjestäy- tymisestä. Ennusteessa on oletettu, että ICT-muutuskustannuksista, hallinnollisista menoista sekä palkkojen yhdenmukaistamisesta aiheutuvat muutuskustannukset toteutuvat sote-uudistusta koske- vassa hallituksen esityksessä arvioidun mukaisina. Muutuskustannusten mittaluokkaan liittyy epä- varmuutta. Lisäksi hoitajaliittojen palkankorotuksiin liittyy edelleen kustannusriski sopimusneuvotte- lujen ollessa kesken.

Hyvinvointialueet

	2023**	2024**
	mrd. euroa	
Kokonaistulot	27,4	28,4
Kokonaismenot	28,1	29,1
Nettoluotonanto/-otto	-0,7	-0,8
Velka	5,8	6,6

(VM Talouskatsaus syksy 2022)

Kuntatalous

Vuoden 2023 alussa tulee voimaan kaikkien aikojen mittavin julkisen sektorin rahojen, henkilöstön, omaisuuksien ja sopimusten uudelleenjärjestely sote- ja pelastustoimen palvelujen järjestämisvas- tuun siirtyessä hyvinvointialueille. Uudistus pienentää sekä kuntatalouden tuloja että menoja vuo- desta 2023 lähtien.

Käyttötalouden ohella sote-uudistus muuttaa myös kuntien rahoituslaskelmaa ja kasvattaa kuntien suhteellista velkaantuneisuutta rajusti. Lisäksi uudistus vaikuttaa kuntatalouden tulevaisuudennä- kymiin monella eri tavalla. TE-palvelu-uudistusta ei ole otettu julkisen talouden suunnitelman lin- jauksissa tai ennusteessa vielä huomioon.

Valtion koronatuki kunnille, poikkeuksellisen suuret rahoitustuotot kunnissa sekä ripeä verotuottojen kasvu ovat kuitenkin vahvistaneet kuntatalouden tilaa 2020–2021. Myös kuntatalouden kehitysarvio 2022–2026 on vahvistunut edellisistä ennusteista.

Tästä huolimatta kuntataloudessa vallitsee keskipitkällä aikavälillä lievä rakenteellinen alijäämä eli tulot eivät riitä rahoittamaan kaikkia käyttötalouden menoja ja investointeja. Akuutti talouskriisi vai- vaa kuitenkin vain pientä joukkoa kuntia. Painelaskelmien mukaan vaikein tilanne näyttäisi olevan alle 2 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Kokonaisuutena kuntatalous saavuttaa hallituksen sille asettaman nimellisen rahoitusasematavoitteen vuonna 2023 (nettoluotonanto -0,5 % suhteessa

bruttokansantuotteeseen). Koronapandemian sekä lakko- ja turvallisuusuhkien ohella kuntien toimintaan on vaikuttanut jo pitkään väestön ikääntyminen ja kasvava palvelutarve, maassamuutto sekä yhä voimistuva työvoimapula.

Sanna Marinin hallituksen tavoitteena on pitää kuntatalous koko maan tasolla neutraalina suhteessa valtion päätösperäisiin toimiin. Kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävät, lisäävät tai laajentavat toimenpiteet kompensoidaan kunnille täysimääräisesti. Lisäksi hallitus kompensoi kunnille veroperusteiden muutoksista kunnille aiheutuvat verotuottomenetykset.

Valtio on sitoutunut korvaamaan kunnille myös sekä koronaepidemiasta että Ukrainan sotaa pakenneiden henkilöiden palveluista aiheutuvat lisäkulut.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on julkisen talouden suunnitelman mukaan lähellä neutraalia. Suhteessa edellisiin vuosiin tuore, vuoden 2023–2026 julkisen talouden suunnitelma sisältää vain vähän kuntiin kohdistuvia linjauksia.

(Kuntatalousohjelma)

Vuoden 2023 näkymät

Vuosi 2023 on Suomen julkisessa hallinnossa ja myös kuntataloudessa historiallinen vuosi, sillä sote-uudistus astuu voimaan. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Väestön ikääntyminen on lisännyt hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita jo pitkään, mutta sote-uudistuksen myötä nämä vaikeasti ennakoitavat ja nopeasti kasvavat menot siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle. Kaikkia Suomen ikärakenteeseen liittyviä kuntatalouteen kohdistuvia taloudellisia haasteita sote-uudistus ei suinkaan poista, sillä väestömuutoksen vaikutukset ulottuvat talouden rakenteisiin useampaa kautta ja vaikuttavat myös esimerkiksi investointeihin ja käyttöomaisuuteen.

Sote-uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Toimintamenojen laskuksi on arvioitu 54 prosenttia vuonna 2023. Ostoissa on huomioitu sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen ylläpidosta kunnille aiheutuvat kustannukset, joiden suuruudeksi on oletettu noin 700 milj. euroa. Vuoteen 2023 ajoittuu sote-uudistuksen lisäksi myös hallituskauden päätyminen. Monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat ja kuntataloudesta poistuu merkittävä määrä esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Oppivelvollisuuden laajentaminen etenee kuitenkin uudella ikäluokalla, mikä nostaa kuntataloudelle kohdistetun rahoituksen yli 70 milj. euroon vuonna 2023. Lisämenoja aiheutuu myös Ukrainan sotaa paenneiden maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja muun muassa varhaiskasvatuksessa, perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi.

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi myös kuntatalouden tuloihin. Rahoitusvastuun siirtyessä kunnilta valtiolle on valtion tuloja lisättävä ja kuntien tuloja vastaavasti vähennettävä niiltä pois siirtyvän rahoitusvastuun verran. Jotta kokonaisveroaste ei kasvaisi, kunnallisveroprosentteja alennetaan kaikissa kunnissa 12,64 prosenttiyksiköllä. Lisäksi yhteisöverotulojen jako-osuutta pienennetään kolmanneksella ja valtion jako-osuutta kasvatetaan vastaavasti. Yhteisöveron jako-osuuteen tehdään ensi vuonna myös korjaus varhaiskasvatustmaksujen alentamiseen ja yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotukseen liittyen, jonka vaikutus on arviolta noin 90 milj. euroa kuntien verotuloja lisäävä vuonna 2023. Koska sote-uudistus ei vaikuta kiinteistöveroon, sen suhteellinen osuus kuntien verotuloista kaksinkertaistuu nykyiseen verrattuna. Kuntien verotulojen arvioidaan laskevan 47 prosenttia vuonna 2023. Kuntien verotulokertymä jää vuonna 2023 poikkeuksellisesti normaalia korkeammalle tasolle, sillä osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti.

Kuntatalouden toimintatulojen arvioidaan laskevan noin 31 prosenttia vuonna 2023. Kuntataloudesta siirtyy sote-palveluiden myötä merkittävä määrä esimerkiksi asiakasmaksutuottoja. Lisäksi hallitus esitti talousarviossa varhaiskasvatusmaksuja alennettavaksi pysyvästi. Tämän arvioidaan pienentävän kuntatalouden maksutuloja 29 milj. euroa vuonna 2023 ja 70 milj. euroa vuodesta 2024 alkaen. Toimintatulojen laskua hidastavat kuntien sote-kiinteistöistä saamat vuokratulot, joiden suuruudeksi on oletettu kehitysarviossa 700 milj. euroa vuonna 2023.

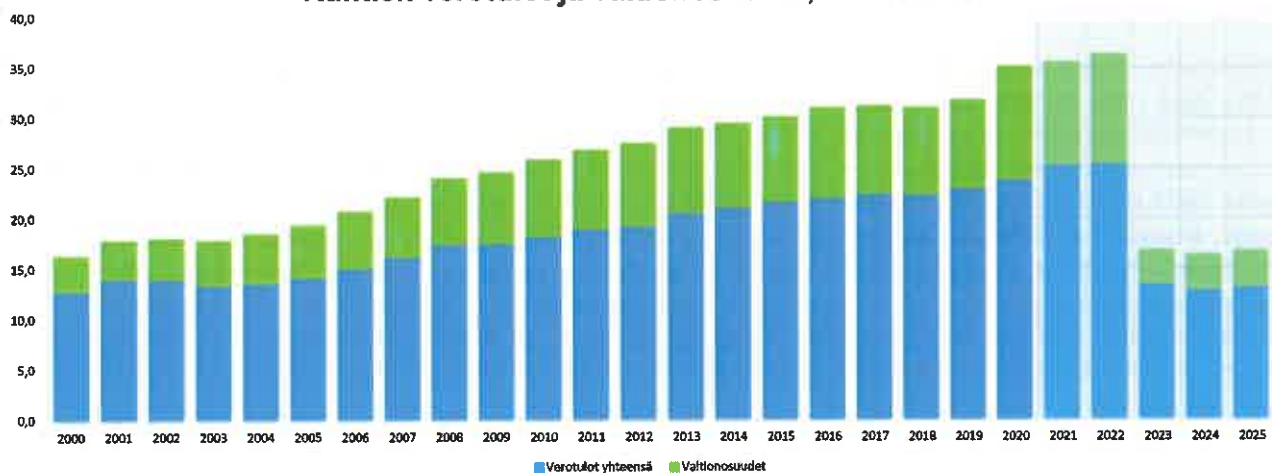
Myös kuntien valtionosuuksista vähennetään hyvinvointialueille siirtyvien tehtävien rahoitus. Hyvinvointialueille siirtyvän rahoituksen lisäksi kuntien valtionosuuksia pienentävät yhteensä 33 milj. euron päätökset pysyvistä valtionosuusvähennyksistä sekä kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmän poistumiseen liittyvä määräaikainen 10 milj. euron vähennys. Kuntien valtionosuuksien arvioidaan laskevan 65 prosenttia vuonna 2023.

Kuntataloudesta siirtyy hyvinvointialueiden mukana investointeja arviolta 950 milj. euron edestä.

Kuntataloudessa vuosi 2023 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella ennätysellisen vahvalta, sillä sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallisia yhteisöverotuloissa. Kunnille kertyy vuonna 2023 noin 1,2 mrd. euroa enemmän vanhojen veroperusteiden mukaisia verotuloja kuin sote-uudistuksen jälkeisessä kuntataloudessa vuonna 2024. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirta on noin 1,2 mrd. euroa positiivinen.

(Kuntatalousohjelma, VM)

Kuntien verotulot ja valtionosuudet, mrd. euroa

Lähde: Tilastokeskus ja valtiovarainministeriö

Kunnan talousarvio

Talousarvion palkkausmenot on arvioitu käyttäen tulosalueilla vuodelle 2022 budjetoitujen palkkojen mukaisia summia huomioiden noin 3 %:n nostovara palkankorotukset huomioiden. **Eläkemenopuusteinen maksu poistuu vuoden 2023 alussa.** Vuonna 2023 tulee voimaan tasausmaksu, joka jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin. Tasausmaksun suuruus koko kunnan osalta on 115.360 € ja se jaetaan kustannusten suhteessa hallintokunnille. Kunnanhallituksen tulosalue 12.690 €, sivistyslautakunta 79.598 € ja tekninen lautakunta 23.072 €.

Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen automaattista raportointia koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.1.2020. Talousraportointiin tulee uusia raportoitavia tietoja.

Osavuositarkastukset annetaan 30.6. tilanteen mukaan.

Budjetissa on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen sekä palotoimen siirtyminen Pirkanmaan Sote-alueelle.

Kuntastrategia

Kuntastrategia on päivitetty. Uuden strategian, vuoteen 2030 ulottuvan strategian valmistelu alkoi huhtikuussa 2022, jonka ensimmäinen kokous pidettiin 11.4.2022. Tavoitteena oli saada aikaan strategia, jolla Kihniö erottuu muista kunnista ja johon kuntaorganisaation ohella kaikki kuntalaiset, yritykset ja eri sidosryhmät voisivat laajasti sitoutua.

Strategiaprosessissa muodostettiin tulevaisuuskuva ja valittiin kahdeksan menestystekijää ja niihin toimenpiteet sekä mittarit. Strategia-asiakirja on talousarvion liitteenä.

Kihniön tulevaisuuskuva

- Kihniö on turvallinen ja viihtyisä paikka asua ja yrittää.
- Meillä on laadukkaita palvelut sekä runsaat harrastusmahdollisuudet.
- Kuntalaisille mahdollistamme väljää asumista lähellä kaunista luontoamme.
- Kannustamme ja tuemme yrittäjyyttä.
- Haluamme, että kuntamme elinvoima lisääntyy ja siksi markkinoimme kuntaamme aktiivisesti.
- Kesäasukkaamme voivat sujuvasti etätyöskennellä vaikka omalta laiturilta.
- Sillä Kihniössä hoituu.

Menestystekijöiksi valittiin:

- Uudet innovaatiot opetuksen saralla
- Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen
- Kuntataloudesta huolehtiminen
- Matkailuun panostaminen
- Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen
- Monipaikkaisuuden edistäminen
- Energiainvestoinneista elinvoimaa
- Ihmisen kokoinen Kihniö

Vuoden 2024 taloussuunnitelman laatiminen

Kuntien ja kuntayhtymien on laadittava ja hyväksyttävä vuoden 2022 loppuun mennessä seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Tässä tapauksessa taloussuunnitelma ulottuu ainakin vuoteen 2025 saakka.

Taloussuunnitelmassa on huomioitu hyvinvointialueuudistuksen vaikutus. TE-palvelu-uudistus vuodelle 2024 lisää kunnan menoja, niitä on osittain huomioitu.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kunnan toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset toimielimet, viranhaltijat ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan.

Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 15.12.2014 sekä kunnan sisäisen valvonnan ohjeet 1.8.2010.

Hallintokunnat ovat kartoittaneet merkittävimpiä riskitekijöitä toimialallaan. Niistä raportoidaan osavuosikatsauksen 30.6. yhteydessä ja tarvittaessa esimerkiksi tarkastuslautakuntaa varten sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Hallintokuntien riskienarviointia tehdään mm. Riski Arvi ohjelmalla.

Merkittävimmät riskit koko kunnan osalta:

- Taloudellisen tilanteen heikkeneminen, kriisikuntakriteerien täytyminen
- Negatiivinen väestönkehitys, palvelujen turvaamisen vaikeus
- Vähäinen henkilöstömäärä, riippuvuus kriittisten osa-alueiden avainhenkilöistä, toiminnan haavoittuvuus
- Palveluiden riippuvuus tietotekniikasta, tietoturvariskit, toiminnan häiriöt.

Hyvinvointisuunnitelma- ja kertomus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntalain mukaan kunnan perustehtävä. 1.5.2011 on tullut voimaan terveydenhuoltolaki (12 §), joka velvoittaa kunnat nimeämään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot sekä eri toimialat tekemään yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi tulee asettaa kunnan strategisessa suunnittelussa paikallisiin tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet sekä määritellä toimenpiteitä ja käyttää niiden perustana kuntakohtaisia indikaattoreita, joilla seurataan asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia väestöryhmittäin sekä raportoidaan toimenpiteitä ja tavoitteita valtuustolle vuosittain ja valmistellaan laaja hyvinvointikertomus kerran valtuustokaudessa.

Kihniössä on viranhaltijoiden toimesta organisoitu poikkihallinnollinen työryhmä edistämään suunnitelman toteutumista. Hyvinvointityöryhmän jäsenet on päivitetty. Työryhmään kuuluvat kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, sivistystoimenjohtaja, tekninen johtaja, nuoriso- ja vapaa-aika ohjaaja, etsivän nuorisotyön edustaja, Parkanon kaupungin ja Kolmostien Terveystalon edustajat, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston edustajat ja hyvinvointikoordinaattori.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jää kunnan järjestettäväksi soteuudistuksessa. Kunnassa tulee olla hyvinvointikoordinaattori, joka vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä yhdessä hallintokuntien kanssa.

Laaja hyvinvointisuunnitelma on valmistunut syksyllä 2022.

Hallintokunnat tarkastelevat miten voivat edistää hyvinvointia toiminnassaan. Hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain.

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021-2024 painopisteeksi valittiin:

- Terveellisten elintapojen edistäminen
- Osallisuus ja vaikuttaminen
- Turvallinen elinympäristö

TERVEELLISTEN ELINTAPOJEN EDISTÄMINEN

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Lisätään lasten, nuorten ja perheiden ruokailoa ja parannetaan ruokatottumuksia	Kouluruokasuositukset Kouluruokakyselyt	Koulu, nykyiset resurssit neuvola, kouluterveys- huolto	Kouluterveyskyselyn tulokset
	Kouluruokailusuunnitelma kuvataan oppilashuoltosuun- nitelmassa.	Koulu	toteutunut/ei toteutu- nut
	Jatketaan aamupalan tarjoilua koulussa	Koulu	toteutunut/ ei toteutu- nut
Kannustetaan kun- talaisia oman ter- veyden hoitami- seen ja aktivoi- daan liikuntapaik- kojen käyttämi- sessä	Matalan kynnyksen tapahtu- mien tarjoaminen Ohjattuja ryhmiä liikkumis- paikkojen käytön aktivoi- miseksi	Vapaa-aikatoimi Liikuntaneuvoja	Ohjattujen ryhmien / tilaisuuksien määrä Liikkumisaktiivisuuden määrän seuranta
	Elintapaohjaus rakenteiden luominen Pirsote mallin mu- kaisesti	Hyvinvointikoordinaattori Vapaa-aikaohjaaja Liikuntaneuvoja	Annettu elintapaohjaus määrä
	Koulun kerhotoiminnan jat- kaminen	Kerhotoimintaan saatava hankeavustus	Toteutumaraaportti
Edistetään kunta- laisten mielenter- veyttä ja mie- lenhyvinvointia	Jatketaan tunne- ja vuorovai- kutustaitojen kasvatusta kou- lussa ja varhaiskasvatukses- sa (hyvinvoiva koululainen- tunnit ja KAMU-tunnit) ja per- heille	Koulu, varhaiskasva- tus, nykyiset resurssit, neuvola	Toteutuneet oppitunnit ja ohjauk- set/tapahtumat yms.
	Lisätään kulttuurihyvinvointia kuntalaisten arkeen ja järjes- tetään matalan kynnyksen osallistavia kulttuuritapahtu- mia	Kirjasto Vapaa-aikatoimi Yhtenäiskoulu	Toteutuneet tapahtu- mat
	Oppilaiden mielenterveyden tukeminen ja varhaisen puut- tumisen vahvistaminen. Men- telmien käyttö (Lapset pu- heeksi ja IPC)	Oppilashuollon toimijat, IPC- koulutus	IPC koulutetut, IPC ohjausten määrä
	Yhtenäiskoulun kulttuurikas- vatus suunnitelman käyttöön- otto	Koulu	Käytössä/ ei käytössä
Neuvokas perhe- toimintamalli käy-	Järjestetään perheille yhteisiä elintapaohjauksen tilaisuuksia	Oppilashuollon toimijat Hyvinvointikoordinaattori	Tilaisuuksien määrä ja osallistujat

töissä		Vapaa-aikaohjaaja ja liikuntaneuvoja	
--------	--	--------------------------------------	--

TURVALLINEN ELINYMPÄRISTÖ

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Vähennetään päihdeongelmia	Luodaan kuntaan moniammatillisen ennaltaehkäisevän päihdetyön rakenteet	Ennaltaehkäisevä päihdekoordinaattori	Päihdetilastot Kasvatustilaisuuksien määrä
	Kuvataan päihteiden käytön ehkäisy ja käyttöön puuttumisen koulun oppilashuolto-suunnitelmassa	koulu, oppilashuolto	toteutunut / ei toteutunut
	Lapset puheeksi- menetelmän käyttö aikuisille suunnatuissa päihdepalveluissa	Päihde- ja mielenterveyspalvelut	Toteutuu / Ei toteutunut
Kampanjoidaan kuntalaisille turvallisuuden vaikuttavista tekoista	Pysy Pystyssä-kampanja	Hyvinvointikoordinaattori Kaikki toimijat kunnassa	Kampanja toimenpiteet Hyte-indikaattori Sotkanet 3959 (kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä verrattuna 10000 vastaavaan ikäiseen henkilöön.
	Paloturvallisuus kotona	Yhteistyössä palo- ja pelastusviranomaisten kanssa eri toimijat	Kampanjatoimenpiteet
	Vesillä liikkumisen turvallisuus	Hyvinvointikoordinaattori yhteistyössä yhdistysten kanssa	Kampanjatoimenpiteet
	Heijastinkampanjat	Hyvinvointikoordinaattori Liikennetyöryhmä	Kampanjatoimenpiteet
	Liikenneturvatyöryhmän kokouksissa esiteltävien materiaalin hyödyntäminen	Liikennetyöryhmä	Tiedotuksen määrä ja toimenpiteet

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen koulussa ja varhaiskasvatuksessa.	Oppilaskuntatoiminnan vahvistaminen, varhaiskasvatuksessa osallistavien toimintamallien hakeminen	koulu, varhaiskasvatus	Oppilaskunnan toimintojen määrä, kokousten määrä
	Oppilaskunnan kuuleminen lukuvuosisuunnitelmaa, kouluviihtyvyyden, järjestyssääntöjen, kouluruokailun, yhteisten	Koulu	toteutunut / ei toteutunut

	tilojen ja koulun tapahtumien suhteen.		
	Kyselyiden hyödyntäminen suunniteltaessa lukuvuotta, tapahtumia jne.	Koulu	Kyselyiden määrä
Toteutetaan nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston kuulemistavat ja osallistaminen kunnan päätöksenteossa.	Lausuntopyynnöt, asioiden nostaminen toimielinten käsittelyyn		toteutunut / ei toteutunut
Kuntalaisten osallistaminen	Kuntalaistilaisuudet, pöytäkirjoiden käyttöön otto kunnan nettisivuilla	Kunnan hallinto	käytössä/ei käytössä
	Koulun terveys- ja hyvinvointitietojen raportointi vanhemmille (kouluterveyskyselyt)	Rehtori, hyvinvointikoordinaattori, koulukuraattori, terveydenhoitaja	toetutunut/ei toteutunut
Kuntalaisten digitaitojen parantaminen	Neuvonta ja opetustilaisuudet	Kirjasto Yhteistyökumppanit kuten Mukanetti	Tilaisuuksien määrä
Kunta pitää säännöllisesti yhteiskehittämisen tilaisuuksia yhdistyksille, järjestöille ja yrityksille sekä paikallisille aktiivisille toimijoille	Tehdään yhdessä - Meidän Kihniö yhdistys- ja järjestötapaamiset	Vapaa-aikatoimi Kehitysparkki Hyvinvointikoordinaattori	Tilaisuuksien määrä
	Järjestöyhteistyön ohje kuntaan laadittu	Vapaa-aikatoimi Hyvinvointikoordinaattori	Toteutunut/ei toteutunut

Tavoitteet konserniyhtiöille

Kihniön kunnanvaltuusto hyväksyi 15.12.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Kihniön kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista ja tehokasta. Tätä seurataan talousarviovuoden aikana tytäryhtiöiden selonteossa merkittävistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Kuntalain 116 §:n mukaan kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun aineistoon.

Kunnanhallitus valitsee kunnan edustajat tytäryhtiöihin. Kunnanjohtaja johtaa konsernia. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ohjeistavat tytäryhtiöitä toiminnan ja talouden kehittämiseksi. Tytäryhtiöiden isännöitsijänä toimi kunnan tekninen johtaja.

Tytäryhtiöille annetut tavoitteet:

- Yhtiöiden talouden hoitaminen niin, että yhtiöt pystyvät toimimaan pitkällä aikavälillä itsenäisesti ja taloudellisesti
- Asunto- ja yritystilojenkuntotason ylläpitäminen vuosittaisin toimenpitein ja tarpeen vaatiessa peruskorjausmenettelyn kautta.
- Vuokrattavien asuntojen ja yritystilojen käyttöaste vähintään 90 %.

Tavoitteiden toteutumista seurataan taloyhtiöiden hallituksen ja yhtiökokouksen kautta toteumara-portteja ja sanallista arviointia käyttäen syyskuun lopun tilanteen mukaan yhdessä muiden osastojen osavuosiraporttien (30.6.) kanssa sekä tilinpäätöksessä.

Kihniön Vesi ja Lämpö osakeyhtiön tavoitteet:

- Tuottaa Kihniön kunnan asukkaille tarpeelliset ja asianmukaiset vesi- ja jätevesihuolto- ja palvelut kustannustehokkaasti.
- Yhtiö järjestää toimintansa ja taloutensa siten, että se pystyy varautumaan palvelutason ylläpitämisen myös tulevaisuudessa.

Kunnanhallitus

Luottamushenkilöhallinnon tehtäväalue

Luottamushenkilöhallinnon talousarviokohdassa käsitellään kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen menot, tilintarkastuksesta ja vaaleista aiheutuva toiminta sekä hallituksen alaisten toimikuntien toiminta. Sivistyslautakunnan ja teknisen lautakunnan menot käsitellään oman päävastuualueensa kohdalla hallinnon tehtäväalueella. Nuorisovaltuusto on toiminut vuodesta 2018 alkaen. Vanhus- ja vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston menokohdat sisältyvät kustannuspaikalle muu luottamushenkilöhallinto.

Tulevana vuonna järjestetään eduskuntavaalit. Varsinainen äänestyspäivä on 2.4.2023.

Luottamushenkilöille järjestetään koulutusta ja valtuustoseminaareja ajankohtaisista aiheista. Tähän tarkoitukseen määräraha on talousarviokohdassa Kunnanvaltuusto.

Toiminnallisen tavoitteen mittarina käytetään luottamushenkilöille järjestettävien koulutusten ja valtuusto-seminaarien lukumäärää sekä kuntalaisille järjestettyjä avoimien tiedotustilaisuuksien ja kuulemistilaisuuksien lukumäärää.

Sähköisiä toimintatapoja ja päätöksenteon avoimuutta kehitetään. Merkittävistä asioista järjestetään kuulemistilaisuuksia.

Asiantuntija- / konsultointi- / lakimiespalvelujen ostoon on varattu 15.000 €, sekä muihin ennalta arvaamattomiin kuluihin 13.500 €.

Yleishallinnon tehtäväalue

Tehtäväalueelle kuuluvat kustannuspaikat: *yleisjohto, muu yleishallinto.*

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kustannuspaikka siirtyy v. 2023 sivistyslautakunnan alaisuuteen. Tiedot eivät siltä osin ole vertailukelpoisia.

Yleishallinnon tehtäväalueelle sisältyvät kunnanjohtajan palkkauskulut.

Muu yleishallinto

Eri yhteisöille myönnettävät avustukset

Sopimusperusteisesti ja vapaasti haettavaan avustukseen varataan **15.000 euroa**. Avustukset haetaan erillisellä haulla. Hakemukseen tulee liittää talousarviovuoden toimintasuunnitelma, edellisen vuoden tilinpäätös, selvitys edellisen vuoden tuen käytöstä sekä perustelut tuen tarpeesta. Seurakunnan diakonin palkkausavustus sisältyy tähän kustannuspaikkaan.

Vauvarahaan ja vauvaperheiden muistamiseen varataan 6.000 €

TYKY- toiminta ja työsuojelu

TYKY- toimintana on varattu vuodessa 60 euroa / työntekijä maksava liikunta- ja kulttuuriseteli. Setelillä / mobiilisovelluksella voidaan maksaa verottajan määrittelemiä kulttuuripalveluja ja aktiivisia liikuntapalveluja - myös Kihniön kunnan omalla kuntosalilla. TYKY –edun piiriin kuuluvat vakituinen henkilöstö, yli vuoden sijaisuuksia tekevät ja ne määräaikaiset työntekijät, joille kertyy sijaisuuksia yli 6 kuukautta vuodessa. Osastot voivat määrärahojen puitteissa tehdä myös muita pienimuotoisia työ-tapahtumia hyödyntäen oman paikkakunnan ja lähialueiden liikunta ja retkeilypaikkoja.

Tyky-toiminnan määräraha on aiemmin varattu tähän kustannuspaikkaan, mutta uudistuksen (v. 2021) jälkeen osastot varaavat määrärahan omalle osastolleen henkilöstömäärän suhteessa.

Samoin kunnan myöntämä tuki kunnan ulkopuolisille palveluntuottajille työpaikkaruokailun pääateriasta aiheutuviin kustannuksiin siltä osin kuin aterian hinta ylittää työnantajan omissa työpaikkaruokaloissa vastaavasta aterialta yleisesti perityn ateriakorvauksen. Kunta osallistuu kunnan ulkopuolelta ostettavien työpaikkaruokailun pääaterioiden kustannuksiin 2,50 /ateria.

Yhteistyösuojelutoimikunnan (yhteistoimintamenettely ja työsuojelu) toiminta jatkuu. Kustannukset jaetaan henkilöstön suhteessa hallintokunnille. Työsuojelun toimintaohjelma on päivitetty viimeksi 2018-2021. Toimintaohjelma päivitetään kerran valtuustokaudessa.

Kihniön kunnan työsuojeluvaltuutettujen toimikausi alkoi 2022. Kunnan oman henkilöstön työterveyshuoltoon panostetaan enenevässä määrin myös TYKY – toiminta mukaan luettuna.

Talouden ja hallinnon tukipalvelut

Talouden- ja hallinnon tukipalveluiden tehtäväalueeseen kuuluvat talous- ja hallinto-osasto ja IT-palvelut

Hallintopalvelut

Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportointi uudistui automatisoiduksi ja yhdenmukaiseksi vuoden 2021 aikana. Tavoitteena on, että raportoitu taloustieto on avointa, ajantasaista ja vertailukelpoista.

Valtionvarainministeriön asetuksen mukaan kunnan on toimitettava kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietovarantoon seuraaviin raportointikokonaisuuksiin kuuluvat tiedot siltä osin, kuin ne on määritelty pakollisiksi raportointikokonaisuuksia koskevissa määräyksissä:

- 1) Tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt, liikelaitokset ja muut yksiköt;
- 2) Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen rahoituslaskelma;
- 3) Kunnan ja kuntayhtymän puolivuosisraportoinnin yhteydessä esitettävä tilinpäätösennuste;
- 4) Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöstiedot palveluluokkakohtaisesti (käyttötalous, investoinnit);
- 5) Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätösarvio;
- 6) Kunta- ja kuntayhtymäkonsernin tilinpäätösraportointi;
- 7) Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma;
- 8) Kunnan ja kuntayhtymän neljännesvuosisraportointi;
- 9) Tietoja esiopetuksen, perusopetuksen, perusopetuslain mukaisen koululaisten aamuja iltapäivätoiminnan ja lukiokoulutuksen taloudesta ja toiminnasta;
- 10) Kunnan ja kuntayhtymän kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstietoja täydentävät muut taloustiedot;
- 11) Kunnan ja kuntayhtymän liikelaitoksen ja vesihuollon taseyksikön toteumaraportointi;
- 12) Kunnan ja kuntayhtymän liikelaitoksen ja vesihuollon taseyksikön tilinpäätösarvio;
- 13) Kunnan ja kuntayhtymän kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva taloudellinen toiminta (uusi tieto 2023)

Talousraportointityö vaatii jatkossakin panostuksia versiopäivityksiin, ohjelmiin, konsultointiin ja koulutukseen.

Talouden- ja hallinnon tukipalvelujen kulut jaetaan kokonaisuudessaan muille hallinnonaloille ja kunnanhallituksen alaisen toiminnan tehtäväalueille kuten luottamushenkilöhallinto.

Talous- ja hallinto-osastolla työskentelee talous- ja hallintojohtaja, talouspäällikkö, taloussihteeri ja kaksi toimistosihiteeriä, joista yksi vastaa palkanlaskennasta ja toinen yleisistä tehtävistä (sivistystoimi maksaa 5 % palkkakuluista, laskutus)

Talous- ja hallinto-osaston toimintojen suurimpia riskejä ovat toimintojen haavoittuvuus, koska henkilöstöresurssit on vähäiset, ikääntyvä henkilökunta sekä osittainen varahenkilöjärjestelmän puuttuminen.

IT-palveluiden tukipalvelu

Tietohallinto-osaston kulut on jaettu kokonaisuudessaan eri hallintokunnille arvioitun käytön (laitteiden lukumäärän) suhteessa. ICT-palvelut hoidetaan ostopalveluna.

Tietohallinnossa jatketaan edelleen digitalisaation kehittämistä. Paneutumalla EU:n yleisen tietosuojasetuksen ja tiedonhallintalain mukanaan tuomien velvoitteiden täyttämiseen sekä nykyisen maailmantilanteen luomien uhkien vuoksi muuhun tietoturvaan mm. tavoitteena keskittyä erityisesti kyberturvallisuuskeskuksen vuosittaisen Tietoturvan vuosi julkaisun ongelmakohtiin, sekä ennakoida samassa julkaisussa nostettaviin tulevaisuuden, vuoden 2023, tietoturvanäkymien haasteisiin. Tärkeänä kehityskohtana kunnan digitaalisten asiakirjahallinnan ja tietojen varmuuskopionnin kehittäminen eri hallinnon aloilla sekä mm. digitaalisen arkiston selvitystyön jatkaminen.

Kunnan työntekijöille on järjestetty useampana perättäisenä vuotena tietoturvakoulutusta ja tietoturvakoulutukseen liittyviä nettitestejä. Digi- ja väestötietovirasto tarjoaa valtionhallinnon organisaatioille edelleen vuoden 2023 aikana digiturvallisuuden asiantuntijapalveluita, joiden avulla he voivat toteuttaa organisaation turvallisuutta edistäviä toimeksiantoja. Palvelun avulla valtionhallinnon organisaatiot saavat käyttöönsä monipuoliset turvallisuuden eri osa-alueiden konsultoinnin ja -auditoinnin palvelut parantaakseen ja kehittääkseen tieto- tai kyberturvallisuutta, riskienhallintaa, toiminnan jatkuvuutta tai tietosuojaa. Tähän aiheeseen liittyen tullaan kunnan henkilökunnalle järjestämään aiheeseen liittyvä digiturvallisuuskoulutus kevään 2023 aikana. Vuoden 2022 aikana kunnassa kehitettiin tietoturvaa mm. ottamalla M365 järjestelmässä käyttöön monivaiheinen tunnistautuminen.

Vuoden 2023 aikana jatketaan kehitetystä myös eri hallinnon alojen kunnan kotisivuilla tarjoamien julkisten lomakkeiden ja asiakirjojen lisäämiseksi sekä helpotetaan lomakkeiden ja asiakirjojen löytämistä.

Valmistaudutaan loppuvuodesta 2022 voimaan astuneen EU Whistleblowing direktiivin täyttämiseen, hankkimalla ja käyttöönottamalla siihen tarkoitukseen sopivan järjestelmän, mikäli VM sellaisen velvoittaa hankkimaan.

Tietokoneita on uusittu leasing sopimusten päättymisten mukaan. Osa kannettavien tietokoneiden leasing sopimuksista umpeutui Q3 2022, jolloin jo kertaalleen jatkettut leasing sopimukset päätettiin ja laitteet vaihdettiin uusiin, uusilla leasing sopimuksilla. Vuoden 2023 aikana jatketaan päättyvien leasing sopimusten mukaisesti tietokoneiden uusimisia.

Intranetin ja sähköisen kokouskäytännön kehitys jatkuu, mm. saavutettavuusvaatimukset (saavutettavuusdirektiivi) huomioiden, sekä erityistarkastelussa sähköisen kokousmateriaalin, pöytäkirjojen ja liitteiden varmuuskopionti. Kunnan käytössä oleva Microsoft M365 palvelu mahdollistaa digitaaliset kokouskäytännöt.

Sivistystoimessa otettiin vuonna 2021 käyttöön Wilma varhaiskasvatus, joka toimii SaaS palveluna. Tämä palvelu helpottaa mm. varhaiskasvatuksen hallintaa, sekä yhteydenpitoa kodin ja päiväkodin

välillä. Vuoden 2022 aikana Wilma varhaiskasvatukseen saatiin rajapinta kunnan käyttämään taloushallinnon Pro Economica ohjelmaan, jolloin tiedot saadaan liikkumaan järjestelmien välillä automaattisesti.

Palvelimet on ulkoistettu IPP Oy:n palvelualustaan 2018. Palvelimien määrää tarkistellaan alkupe- räisen kolmivuotisen suunnitelman mukaisesti, jotta vältytään kustannusten nousulta kolmivuotisen ylläpitosopimuksen päättyessä. Palvelimien uudistusprojekti aloitettiin vuonna 2022, jolloin uudistet- tiin osa kunnan palvelimista, uudistustyö jatkuu myös vuonna 2023, jotta pysytään tuettujen käyttö- järjestelmä versioiden piirissä. Tietohallinto on ulkoistettu IPP Oy:lle 2019 toukokuusta lähtien sopi- muksilla, joiden jatkoa tarkastellaan seuraavaksi kevään 2024 aikana, ottamalla optiovuosi käyttöön.

Pyrimme olemaan mukana myös tulevaisu- valtion digiavustus-/ apurahahakemuksissa, mm. yhteis- työssä Parkanon kaupungin kanssa, sekä muiden pienten kuntien yhteisissä digitalisaatiohankeis- sa mukana olemalla. Uusien valtion avustusten myöntämisen edellytyksenä on pääsääntöisesti useamman kunnan yhteistyö. Lisäksi kunta on mukana valokuituhankkeissa, joissa pyritään raken- tamaan EU-tuella valokuituliittymiä keskustajaman ulkopuolelle. Varaudutaan vuonna 2023 hyvin- vointialueen aiheuttamiin mahdollisiin muutoksiin kunnan toiminnoissa, vaikka sote on ollut jo aiemmin siirrettyä Kolmostien terveydelle.

Yhteistoimintapalveluiden tehtäväalue

Tehtäväalueelle kirjataan kuntien välisen yhteistoiminnan kustannukset.

Kuntien väliseen yhteistoimintaan osallistutaan seuraavasti:

Yhteistyötaho	Määräraha €
Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry, Leader - ohjelman toteutukseen 5,15 euroa / asukas	9.400
Luoteis-Pirkanmaan seutuyhteistyöhön 4,23 / asukas	7.000
Yhteispalvelupiste (aulatyöntekijä / Parkanon kaupunki)	7.000
Geopark	8.500
Yhteensä	31.900

Jäsenmaksuluontoisina yhteistoimintaosuuksina on varauduttu seuraaviin varauksiin:

Yhteisö	Määräraha €
Pirkanmaan liitto	9.086
Suomen Kuntaliitto	3.900
KT kuntatyönantaja	1.600
Kyrönjokirahasto	620
Tampereen kesäyliopisto	500
Pirkanmaan Virkistysalueyhdistys ry	180
Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry	200
Pro Kihniö	200
Satakunnan korkean teknologian säätiö	200
Muut	200
Yhteensä	16.686
Em. Yhteensä	48.586

Työllisyyden edistäminen

Tälle tehtäväalueelle varataan Pirkanmaan Työllisyyskokeilun määräraha, työmarkkinatukimaksut ja nuorten työllistämisen tuki. Pirkanmaan kunnat ovat mukana työllisyyskokeilussa (päättynyt 30.6.22), johon tulee varata määräraha:

- Parkanon kaupunki, kumppanuussopimus arvio 72.000 €.
- Muut työllisyyskokeiluun liittyvät kustannukset 4.000 €
- Työmarkkinatuen kuntaosuus (siirtyvät kunnille hyvinvointialueudistuksessa) 70.000 €

Nuorten kesätyötukeen varataan 5.500 euroa. Tukea myönnetään 10 euroa työpäivältä Kihniössä kirjoilla olevien vuosina 1999 – 2007 syntyneiden työllistämiseen ajalla 1.5. – 31.8.2023. Työsuhteen kesto tulee olla vähintään 2 viikkoa ja tukea maksetaan enintään 30 työpäivältä / tukeen oikeutettu. Samalle yritykselle maksetaan tukea enintään viiden nuoren työllistämiseen. Tuki maksetaan yritykselle nuoresta, joka ei ole yrittäjän perheenjäsen tai osakkaana yrityksessä. Vuonna 2021 tukea maksettiin 19:sta nuoresta.

Tavoite: määrärahalla tavoitellaan kesätyöpaikkaa noin 15-20 nuorelle.

Mikäli valtion palkkatuella on suunniteltu työntekijöitä palkattavaksi kunnan omiin tehtäviin, on palkkausmenoihin varauduttu kunkin tehtäväalueen kohdalla.

Joukkoliikenne

Kustannuspaikka siirtyi sivistyslautakunnan alaisuudesta kunnanhallituksen alaisen toiminnan alle. Kuntalaisten käytössä on kutsutaksi-linja tiistaisin ja perjantaisin.

Kaikkiin ELY-keskuksen hankkimiin joukkoliikennepalveluihin sisällytetään kuntarahoitusosuus. Kuntien osuus maakunnan sisäisessä, kuntien välisessä ELY-liikenteessä on 30 %, ELY-keskuksen osuus on 70 %. Kuntarahoituksen sisältyminen kattavasti kaikkiin hankintoihin on yleinen käytäntö, joka on käytössä lähes kaikissa ELY-keskuksissa.

Reittien kustannukset jaetaan reitin kuntien kesken. Vuodelle 2023 kustannuksia tulee noin 9.000 €, josta siirretään kustannuksia 2.000 € perusopetukselle. Kutsutaksiliikenteeseen varataan 7.000 €.

Ympäristöterveydenhuolto ja muut palvelut

Vuonna 2023 alkaa kuntien ja kuntatalouden uusi aikakausi, kun sosiaali- ja terveystaloudet poistuvat kuntien taloudesta ja järjestäminen ja kustannukset siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Kihniön kunta vuokraa sosiaali- ja terveystalouksien kiinteistöt ja tilat hyvinvointialueelle. Sosiaali- ja terveystalouksien tulosalueen nimi muutetaan kuvaamaan paremmin kunnalle jäävää toimintaa.

Tähän tulosalueelle jäävät vielä kustannuspaikat ympäristöterveydenhuolto, löytöeläimet, pandemiat ja Ukrainan hätäapu. Muutokset huomioitava vertailutiedoissa.

Ympäristöterveydenhuolto

Sastamalan sosiaali- ja terveystaloudet tuottaa palvelut Sastamalan, Punkalaitumen, Ikaalisten, Parkanon ja Kihniön alueilla ympäristöterveydenhuollon yleisen terveystalouden, eläinlääkintähuollon ja eläinsuojelun osalta. Neuvottelut uuden yhteistoiminta-alueen muodostamisesta on käynnissä.

Eläinlääkintähuollon maksuosuusarvio vuodelle 2023 on 160.833 € ja yleinen terveystalouden 7.676 €.

Löytöeläimet ja pandemia

Eläinsuojelulain (247/1996) 15 §:n mukaan kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteen otettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienkokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

Parkanon-Kihniö yta on tarjousten perusteella päättänyt 14.3.2017 talteenotettujen pieneläinten hoidon järjestämisestä Parkano-Kihniö alueella. Tarjousten perusteella palveluntuottajaksi valittiin Minna ja Esko Yli-Kujala. Sopimus on voimassa toistaiseksi kolmen (3) kuukauden irtisanomisajalla. Vuosikustannus 1.500 €.

Pandemiaan liittyville kustannuksille on avattu oma kustannuspaikka. Tulevia kustannuksia on vaikea arvioida. Määrärahavaraus 20.000

Elinkeinoelämän yleisen edistämisen tehtäväalue

Elinkeinoyhtiö Kehitys-Parkki Oy tuottaa Kihniön kunnalle elinkeino- ja yritysneuvontapalveluita. Kehitys-Parkki Oy palvelee yrityksiä monipuolisesti sen elinkaaren kaikissa vaiheissa. Yhtiön kautta asiakkaat saavat käyttöönsä erinomaisen yhteistyöverkoston, jonka toimijoilta löytyy monipuolista osaamista kaikkiin yrityksen kehitystarpeisiin.

Osakkaaksi Kihniön kunta liittyi vuoden 2006 alusta alkaen (25 % Kihniö, 75 % Parkano).

Elinkeinoelämän yleiseen edistämisen kustannuspaikalle on varattu 135.000 euroa vuodelle 2023 (sisältää hankekuluja Aitoneva-hanke) Elinvoimatoimikunnan kehittämismenoihin on varattu 30.000 €. Kehitys-Parkin Kihniön osuudeksi vuodelle 2023 varataan 69.000 euroa.

OKM:n avustama Euroopan Neuvoston alaisen Euroopan teollisuusperintöreitien Aitoneva-hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun saakka.

Elinvoiman kehittämisessä strategisia painopistealueita ovat:

- Koivikon teollisuusalueen kehittäminen: kaavoituksen eteneminen
- Pyhäniemen alueen master planin toteuttamisvaiheeseen siirtyminen Studiopuiston ja Naava Resortin sekä muiden sidosryhmien kanssa
- Yhteistyön jatkaminen yrittäjäjärjestön kanssa
- Messuille osallistuminen koronatilanteen salliessa
- Tuulivoimakaavoituksen jatkaminen yhteistyössä Ilmatar Oy:n kanssa Lylynevan alueella
- Tuulivoimakaavoituksen jatkaminen Kihniön länsipuolella Mäntyperän alueella Mäntyperän tuulipuisto Oy:n kanssa
- Tuulivoimakaavoituksen jatkaminen Kihniön itäpuolella Myyränkankaan alueella Abo Wind Oy:n kanssa

Kehitys-Parkin tehtävänä on huolehtia elinkeinostrategian toteutuksesta. Strategiassa painotetaan toimialojen ja avainklustereiden (mm. metalli, puu, matkailu ja palvelut) kehittämistä ja osaamisen tason nostamista yhteistyössä toimijaverkoston kanssa, erilaisten projektien ja hankkeiden kautta. Erityisesti panostetaan paikallisen elinkeinotoiminnan kehittämiseen. Keskeisinä kehittämiskohteina ovat Pyhäniemen kehittäminen aluesuunnitelmaa eteenpäin vieden sekä muut matkailuun liittyvät toimenpiteet. Strategian mukaisesti luodaan mahdollisuuksia kunnan nykyisten yritysten kasvuun ja uusien syntymiseen. Kehitys-Parkki on mukana myös yrittäjyyskasvatustyössä. Työllisyysasioiden ja ammattitaitoisen työvoiman saamiseksi tehdään aktiivista yhteistyötä kuntien, yritysten, yrittäjäjärjestöjen, koulutusorganisaatioiden, seutukaupunkiverkoston ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Tiivistä tiedottamista tehdään yritysten lisäksi myös alueen kausiasukkaille mm. uutiskirjeiden kautta.

Kehitysyhtiö vastaa toimivien yritysten palvelujen lisäksi, yritystoiminnan perustamiseen ja kehittämiseen liittyvästä neuvonnasta, yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tiivistä yhteistyötä tehdään kaikkien yritystoimintaa tukevien kehittämistahojen kanssa. Kehitysyhtiö osallistuu elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämistoimenpiteisiin. Yhtiö toimii kuntaorganisaatiossa rajapintana elinkeinolaamahan mm. tontti- ja toimitila-asioissa sekä markkinoi osakaskuntia yritysten sijoittumispaikkana ja luonnonläheisenä asuinpaikkana alueelle muuttota suunnitteleville.

Yhtiön palveluksessa työskentelee 3 työntekijää sekä mahdollisesti projektihenkilöitä. Toiminnassa kullakin työntekijällä on oma päävastuualueensa seuraavista: Teollisuusyritysten ja alkavien yritysten neuvonta ja kehittäminen, kaupallinen-, palveluliiketoiminta, matkailun kehittäminen ja alkavien yritysten neuvonta sekä työvoima- ja koulutusasiat. Vastuualueiden jakamisella halutaan antaa pitkäjännitteisempi pohja ja vastuuta näiden teemojen kehittämiselle. Tarpeen mukaan kukin henkilöstöstä palvelee myös muissa yritysten tarpeissa ja yleisissä kehittämisasioissa. Haastetta tulevaisuuteen tuo erityisesti osaavan työvoiman löytäminen yrityksiin. Ulkomaisen työvoiman tuontiin paneudutaan SEUTUrekry-Kansainvälisten rekrytointien tukeminen ja yritysten rekrytointivalmiuksien kehittäminen-hankkeessa.

Alueen matkailuelinkeinon panostetaan edellisvuosia enemmän, muun muassa sivutoimisesti ja kokopäiväisesti toimivia yrittäjiä aktivoidaan matkailuelinkeinon tuotepalveluihin. Yrittäjiä ohjataan verkostoitumaan keskenään alueemme sisällä sekä myös valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Unescon LH Geopark -verkosto on potentiaalinen kasvualusta kansainvälistymiselle tuoden alueelle matkailullisen sateenvarjon. Yrityksiä kannustetaan myös investoimaan toimintansa kehittämiseen ja kehittämishankkeisiin. Pienryhmämatkailu on tärkeä ja potentiaalinen kohderyhmä.

Volyymitiedot ja niiden kehitys:

Kihniössä perustetaan vuosittain 7–14 yritystä. Kehitys-Parkki on mukana perustamisprosessin läpiviennissä n. 2/3 perustetuista yrityksistä. Niin aloittavia kuin jo toimivia yrityksiä autetaan liiketoiminnan suunnittelussa, sen eri kehitysvaiheissa sekä hankkeissa ja rahoituksessa. Kehitys-Parkki toimii kumppanina myös yritysten toimitilasuunniteluissa ja etsii aktiivisesti vuokralaisia tyhjiin toimitiloihin. Yhtiö toimii aktiivisesti alueen markkinoinnissa, koulutustoiminnan kehittämisessä sekä yritysten työvoimatarpeeseen liittyvissä asioissa.

Elinkeinoyhtiö toimii aloitteellisesti myös laajempia yritysjoukkoja koskevissa kehittämishankkeissa ja varautuu hankkeiden omarahoitusosuuksiin. Hankeyhteistyötä tehdään niin naapurikuntien välillä kuin maakunnallisestikin. Kehitysyhtiö on mukana myös seutukaupunkiverkostossa. Kehitysyhtiön tehtävänä on myös edunvalvonta, niin seudullisissa kuin maakunnallisissa hankkeissa ja muissa kehittämistoimenpiteissä.

Aktiivista yhteydenpitoa paikallisiin yrityksiin tehdään edellisvuosien tapaan. Yrityskäyntien sekä erilaisten tietoisuuksien, yrittäjätapaamisten ja muun yhteistyön avulla tuotetaan yritysten käyttöön informaatiota ajankohtaisista asioista. Lisäksi avustetaan investointi- ja kehittämishankkeiden hakemisessa vuosittain noin 5–20 yritystä sekä yhdistystä. Yhteydenpitoa asiakkaisiin vahvistetaan myös sähköisten kanavien kautta.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

- Elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja pienyritysten perustamis- ja toimintaedellytysten parantaminen
- Yritysten tuloksellisuuden parantaminen auttamalla yritysten kehittämishankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa sekä erityisesti työvoimakysymyksissä
- Yritystoimintaa tukevien koulutusmuotojen kehittäminen yhteistyössä yritysten ja koulutusorganisaatioiden kanssa
- Kihniön yleinen markkinointi ja elinvoiman kehittäminen. Kärkitoimena Pyhäniemen matkailualueen kehittäminen

Seuranta: Raportointi tilanteesta tehdään säännöllisesti elinkeinoyhtiön hallitukselle, elinvoimatoimikunnalle sekä kunnanhallitukselle puolivuosittain, tai tarpeen mukaan.

Maaseututoimen tehtäväalue

Maaseututoimen tehtäviin kuuluvat mm. EU:n kokonaan tai osittain rahoittamien ja kansallisten tukien hallinnointi, muu maatalouteen liittyvä opastus ja neuvonta sekä vahinkoarvioinnit. Maaseutuhallinnon järjestämistä uudistettiin kunnissa muodostamalla yhteistoiminta-alueita, jotka aloittivat toimintansa vuoden 2013 alusta lukien.

Yhteistoiminta-alueen muodostamisen vähimmäisvaatimuksena oli vähintään viisi työntekijänä ja 800 tilaa. Kankaanpään kaupungin hallinnoimalla yhteistoiminta-alueella taataan lainmukaisten maaseututoimen tehtävien hoitaminen Kihniön maaseutuyrittäjille

Maaseututoimen määrärahassa on budjetoitu maaseutusihteerin tehtävien hoidon ostopalvelukuluina 28.000 euroa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet 2021-2024.

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021-2024 painopisteeksi valittiin:

- **Terveellisten elintapojen edistäminen**
- **Osallisuus ja vaikuttaminen**
- **Turvallinen elinympäristö**

Tavoitteita voidaan arvioida myös sanallisesti osavuosikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Kuntastrategiaan pohjautuvat menestystekijät ja tavoitteet kunnanhallituksen tulosalueelle

- **Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen**
- **Kuntataloudesta huolehtiminen**
- **Matkailuun panostaminen**
- **Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen**
- **Monipaikkaisuuden edistäminen**
- **Energiainvestoinneista elinvoimaa**
- **Ihmisen kokoinen Kihniö**

Näitä tavoitteita voidaan arvioidaan sanallisesti.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet /mittari	tilanne 30.6.	tilanne 31.12.
Luottamushenkilöiden koulutus ja seminaarit	2 tilaisuutta	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä		
Kuntalaisille järjestetyt tiedotus/kuulemistilaisuudet, mehengeen ylläpitäminen, osallisuus ja vaikuttaminen	1 tilaisuus	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä		
Kuntalaisten osallistaminen	Palautelomake kunnan nettisivuille	Käytössä / ei käytössä		
Yhteydenpito kausiasukkaisiin Tapaamiset / tilaisuudet	1-2 tilaisuutta	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä		
Tavoitteena on tukea yrittäjiä toiminnan eri vaiheissa ; koulutus ja yhteiset tapaamiset	2 tilaisuutta	Yrityksille järjestettävät koulutus- ja aktivointitilaisuudet		
Kunta pitää säännöllisesti yhteiskehittämisen tilaisuuksia yhdistyksille, järjestöille ja yrityksille sekä paikallisille aktiivisille toimijoille	2 tilaisuutta	Järjestettyjen tilaisuuksien määrä Vapaa-aikatoimi Kehitysparkki Hyvinvointikoordinaattori		
Tukea nuorten kesätyömahdollisuuksiin	Toteutuu	Kesätyötuen maksaminen, toteutuminen		
Hyvinvointisuunnitelman laatiminen ja seuraaminen	Toteutuu	Toteutuminen		
Hyvinvointia ja terveyttä edistävät toimenpiteet	1-2	Toteutuminen		
Kampanjoidaan kuntalaisille turvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä	Toteutuu	Liikenneturvatyöryhmän kokouksissa esiteltyjen materiaalin hyödyntäminen. Toteutuminen		
Toteutetaan nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston kuulemistavat ja osallistaminen kunnan päätöksenteossa.	Toteutuu	Lausuntopyynnöt, asioiden nostaminen toimielinten käsittelyyn, toteutuminen		

Sivistyslautakunta

Kuntastrategiassa sivistyslautakunnalle asetetut tavoitteet

- *sivistystoimen laadukkaiden palvelujen turvaaminen*
- *sivistystoimen toiminnan sopeuttaminen taloudellisten tavoitteiden mukaisiksi*
- *sivistystoimen pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön työpaikkojen turvaaminen*
- *työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja siihen panostaminen*
- *lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen, hyvinvointia tukevien taitojen opettaminen*
- *uudet innovaatiot opetuksessa*
- *yrittäjäyhteistyön laajentaminen, nuoren kotikuntaan jäämisen mahdollistaminen*
- *yrittäjyyskasvatuksen lisääminen*
- *runsaat harrastusmahdollisuudet*
- *kuntalaisten osallistaminen tapahtumiin, kulttuuriin ja taiteeseen*

Sivistyslautakunnan alaisten toimintojen suurimpia riskejä ovat toimintojen haavoittuvuus, koska henkilöstöresurssit on vedetty hyvin tiukalle, ikääntyvä henkilökunta sekä hallinnon varahenkilöjärjestelmän puuttuminen tai toimimattomuus.

Varhaiskasvatus

Päiväkotitoiminta

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista, edistää hyvinvointia sekä turvata laadukkaat varhaiskasvatuksen palvelut. Tämä osaltaan auttaa lapsiperheiden hyvinvointia kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti.

Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista ja se koostuu kasvatuksesta, opetuksesta ja hoidosta pedagogiikkaa painottaen. Varhaiskasvatusta toteutetaan Kihniön kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Paikallinen suunnitelma määrittelee, ohjaa ja tukee varhaiskasvatuksen järjestämistä kuntatasolla. Se on velvoittava ja sitä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin keväällä 2022.

Lain veloitteen mukaisesti taataan kaikille päivähoitoa tarvitseville alle kouluikäisille lapsille sekä erityistä tukea tarvitseville lapsille mahdollisuus varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatusta järjestetään Kihniössä päiväkodissa. Kettukallion päiväkodissa toimii 1.1.2020 alkaen hallinnollisesti kaksi ryhmää, joissa molemmissa toimii varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Ryhmät rakennetaan lasten ikä- ja kehitystason mukaisesti. Päiväkodin henkilökunnan määrä suhteutetaan lasten lukumäärään huomioiden erityisvarhaiskasvatus. Yhtenäiskoulun erityisopettaja toimii varhaiskasvatuksen erityisopettajana (veo). Kunnallinen perhepäivähoito loppui vuonna 2020.

Riittävä ja pätevyysvaatimukset täyttävä henkilökunta takaa varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen opetuksen, kasvatuksen ja hoidon toteutumisen myös vuoro- ja viikonloppuhoidossa oleville lapsille. Henkilökuntaa koulutetaan tarpeen mukaan.

Varhaiskasvatuksessa otettiin vuoden 2022 käyttöön Wilma-varhaiskasvatusohjelmisto.

Varhaiskasvatuksen vastuualueeseen kuuluvat myös kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki. Kotihoidontukea maksetaan alle kolmivuotiaasta lapsesta, joka ei käytä kunnallista päivähoitopalvelua. Yksityisen hoidon tukea perheen on mahdollista saada valitessaan yksityisen palveluntuottajan tai palkkaamalla hoitajan kotiin vaihtoehtona kunnalliselle päivähoitopalvelulle.

Lasten kotihoidon tuki

Kotihoidon tukea saavien määrärahaa on varattu 55.000 euroa vuodelle 2023.

Muista kunnista olevien lasten hoidosta laskutetaan lähettäjäkunnilta vuositasolla n. 10.000 euroa.

Varhaiskasvatuksen hankkeet

Talousarviovuonna ovat käynnissä seuraavat hankkeet.

- Varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen vuosina 2022-2023, laadukkaan varhaiskasvatuksen edistäminen 2023
- Varhaiskasvatuksen koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen vuosina 2022-2024
- Varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen vuosille 2022-2023, Varhaiskasvatuksen mukaisen tuen laadun ja arvioinnin kehittäminen Kihniössä

Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannuksiksi arvioidaan 615.368 euroa ja tuloiksi 37.400 euroa vuonna 2023.

Esi- ja perusopetus

Esi- ja perusopetuksen keskeisenä tavoitteena on luoda oppilaalle turvallinen ja yhtenäinen polku varhaiskasvatuksen jälkeen Kihniön yhtenäiskoulun ala- ja yläkoulun kautta laadukkaan esi- ja perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin. Kuntastrategian tavoitteena on lisäksi uusien innovaatioiden kehittäminen esim. teknologian avulla, valinnaisainetarjottimen monipuolistaminen, yrittäjyyskasvatuksen lisääminen, yritysyhteistyön lisääminen sekä hyvinvointia tukevien taitojen opettaminen.

Oppilasennuste (20.09.2022)

	22 - 23	23 - 24	24 - 25	25 - 26	26 - 27	27 - 28	28 - 29
LUOKAT 0 - 5							
alakoulu	97 (12)	86 (9)	81 (9)	75 (8)	57 (8)	48 (9)	46 (11)
LUOKAT 6 - 9							
yläkoulu	72	73	81	80	81	77	67
YHTEENSÄ	181	168	171	163	146	134	124

Taulukossa suluissa olevat luvut tarkoittavat esioppilaita. Velvoittavan esiopetuksen lakimuutoksen vuoksi esioppilaiden lukumääräksi on kirjattu koko ikäluokka. Tällä oppilasmäärän kehityksellä alakoulun puolella ensimmäiset yhdysluokat tulee käyttöön viimeistään lukuvuoden 2024-2025 alusta. Yläkoulun kohtalo tulee pohdittavaksi ensi vuosikymmenen alussa

Esiopetus

Esiopetusta annetaan erillisessä opetusryhmässä Kihniön yhtenäiskoulussa vähintään 700 tuntia lukuvuodessa 01.08.2016 käyttöön otetun opetussuunnitelman mukaisesti. Esiopetus muuttui lakimuutoksen myötä velvoittavaksi 1.1.2015 alkaen ja käytännössä sitä on noudatettu 1.8.2015 alkaen. Opetus ja ateriat ovat esioppilaille maksuttomia ja yli kolmen kilometrin etäisyydellä koulusta asuvilla esioppilaille on oikeus kunnan järjestämään koululaiskyyditykseen. Esiopetusryhmässä on oma koulunkäynnin ohjaaja, jos ryhmän oppilasmäärä on yli 13. Kuluvana vuonna ohjaajaa ei ole ja tulevaisuuden lapsimäärä näyttää siltä, ettei myöskään tulevana vuonna ohjaajalle lapsimäärän perusteella ole tarvetta. Pohdittavaksi tulee, olisiko esikoulun ja 1.luokan yhdistäminen lukuvuoden 2025-2026 alussa järkevää. Yhteistyötä tehdään myös Kettukallion päiväkodin kanssa. Esiopetuksen määrärahasi on varattu 113.056 euroa vuonna 2023.

Perusopetus

Kihniössä toimii yksi yhtenäiskoulu, joka käsittää vuosiluokat 1 – 9. Yhtenäiskoulussa toimii myös esiopetus. Koulun tiloja käytetään kaikkien vuosiluokkien opetukseen. Luokanopettajien ja aineenopettajien yhteiskäyttöä on runsaasti yhtenäiskoulun sisällä.

Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma on otettu Kihniössä käyttöön porrastetusti vuosina 2016-2019. Uuden opetussuunnitelman pääajatuksena on oppiaineiden rajojen madaltaminen ja monialaisten projektien lisääminen. Erityisenä painopistealueena uudessa opetussuunnitelmassa on tietotekniikan opetuksen lisääminen läpäisyperiaatteella jokaiseen oppiaineeseen. Sivistyslautakunta on hyväksynyt tieto- ja viestintäteknisen strategian sekä tieto- ja viestintäteknikan opetussuunnitelman kesäkuussa 2017. Yhtenäiskoululla on aikaisempien projektien ja hankintojen perusteella kohtalaiset valmiudet uuden opetussuunnitelman tietoteknisen osan toteuttamiseen. Yhtenäiskoulun opettajien tietokoneet sekä luokkien dataprojektorit on uusittu leasing-periaatteella vuonna 2022. Muiden tietoteknisten laitteiden yhtenäistäminen soveltuvaksi uusiin tietokoneisiin venyy vuodelle 2023. Sivistyslautakunta on hyväksynyt syksyllä 2020 opetussuunnitelman uuden arviointiosion, joka antaa kriteerit perusopetuksen päättöarviointiin eri arvosanoille. Valinnaisaineiden monipuolistamista pyritään kehittämään.

Aamupala on päivän tärkein ateria. Kouluterveyskyselystä käy ilmi, että noin puolet perusopetuksen oppilaista ei syö aamupalaa ennen kouluun lähtöä. Vuoden 2019 loppupuolelta saakka on koulussa tarjottu pienimuotoista aamupalaa, jolla on ollut selvää vaikutusta opiskelun onnistumiseen. Ruokamäärärahoihin on varattu 4.500 euroa vuodelle 2023 aamupalan toteuttamiseen.

Koulunkäynnin ohjaajien tarve on yleisesti lisääntynyt. Oppilaan fyysisen vamman aiheuttaman tai muista syistä johtuvien oppimisvaikeuksien vuoksi ohjaajia on palkattu asiantuntijoiden lausunton perusteella. Lukuvuonna 2022 – 2023 koulunkäynnin ohjaajia on sama määrä kuin edellisessä lukuvuotena. Heistä neljän kustannukset laskutetaan lähettävältä kunnalta ja kahden kustannukset hankeavustuksista. Lisäksi näistä ohjaajista yksi on palkattu määräaikaisesti Covid-hankeavustuksella.

Valtionosuusuudistuksen seurauksena kunnan tulee kirjata kirjanpitoonsa kotikunta-korvaustulot ja –menot. Tulevana vuonna ko. kirjaus aiheuttaa sivistystoimelle noin 40.000 euron lisäkulut. Lisätuloja kirjataan noin 40.000 euroa. Sijoitettujen oppilaiden opetuksesta aiheutuneiden menojen laskuttaminen lähettäjäkunnilta lisää tuloja.

Koululaiskuljetusten kustannukset ovat nousseet hieman uuden kilpailutuksen perusteella edellisten vuosien tasosta. Uudet hinnat ovat voimassa lukuvuodet 2021-2024. Lisäksi on optiomahdollisuus lukuvuosille 2024-2026. Energiakriisi on vaikuttanut voimakkaasti polttoaineiden hintoihin ja tehtyihin sopimukseen on tehty määräaikainen 6 % korotus. Kustannuksia ovat lisäksi nostaneet pidentyneet reitit. Tavoitteena on edelleenkin järjestää koululaiskuljetukset mahdollisimman edullisesti ja samalla kuljetettavia palvelen.

Oppilaanohjausta on tavoitteena edelleen vuonna 2023 kehittää nykypäivän tarpeita paremmin vastaavaksi sekä tiivistää yhteistyötä lähialueen yritysten ja ammatillisten koulujen kanssa vuosiluokkien 8 – 9 oppilaiden työelämään tutustumisjakson puitteissa ja kuntastrategian tavoitteiden

mukaisesti. Uusi oppivelvollisuuslaki lisäsi kotikunnan ja oppilaitosten vastuuta oppilaiden ohjauksessa jatko-opintoihin. Kahdeksaluokkalaiset ovat tutustumassa työelämään lukuvuoden aikana kaksi viikkoa ja yhdeksäsluokkalaiset yhden viikon. Lisäksi 7.-9. luokan oppilaat käyvät tutustumismatkoilla lähialueen eri oppilaitoksissa. Oppilaanohjauksen vs. lehtori ohjaa tätä tutustumistyötä. Yrittäjyyskasvatusta kehitetään ja yrityskummiperiaatteen mahdollisuuksia selvitetään. Työelämän tarpeisiin kuuluu myös hyvä kielitaito. Yhtenäiskoulussa tarjotaan lisäkieliopintojen mahdollisuutta 4.-luokkalaisille ja 8. -luokkalaisille. A2-kielen lukijoita on yksi ryhmä 8. luokalla. Uuden opetussuunnitelman myötä ruotsin opetus laajeni myös alakoulun puolelle alkaen Kihniössä 5. luokalla.

Perusopetuksen kokonaismenojen arvioidaan olevan 1.735.501 euroa ja tulojen 91.000 euroa vuonna 2023.

Erityisopetus

Laaja-alaisen erityisopettajan työn tavoitteena on edelleen käyttää opetusajasta suurin osa nuorimpien oppilaiden puheopetuksen ja oppimisvaikeuksien hoitamiseen. Esioppilaiden kanssa tehtävän työn tavoitteena on ehkäistä oppimisvaikeuksia ennalta. Ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille annettavan erityisopetuksen tavoitteena on auttaa oppilaita saamaan vankka perusta äidinkielen ja matematiikan taitoihin.

Yhtenäiskoulussa toimii kaksi erityisopetuksen pienryhmää. Ryhmissä toimii kaksi erityisluokanopettajaa apunaan neljä koulunkäynnin ohjaajaa. Kunnan kaikki oppivelvollisuusikäiset oppilaat voivat käydä peruskoulua omassa kunnassa.

Erityisopetuksen kokonaismenojen arvioidaan olevan 348.171 euroa vuonna 2023.

Oppilashuolto

Oppilashuollon toteuttamisessa yhteistyötahona vuoden 2023 alusta lukien on Pirkanmaan hyvinvointialue. Se tuottaa kaikki oppilashuollon palvelut, joihin kuuluvat mm. koulukuraattorin, johtavan kuraattorin, koulupsykologin, kouluterveydenhoitajan, psykiatrisen sairaanhoitajan, puheterapeuttien, toimintaterapeuttien sekä koululääkärin palvelut.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

1. ja 2. vuosiluokan oppilaille tarkoitettu aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu lukuvuonna 2022-2023, koska vähintään 10 lasta on halunnut mukaan. Toiminnassa on talousarvion laadintahetkellä mukana 17 lasta ja ohjaajina toimivat koulunkäynnin ohjaajat. Sivistystoimi saa valtionapua aamu- ja iltapäivätoimintaan ja siitä peritään korvaus sen ajan mukaan, jonka oppilaat ovat läsnä aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Tavoitteena on jatkaa toimintaa seuraavanakin lukuvuonna eli syksyllä 2023, mikäli halukkaita oppilaita on tarpeeksi tulossa mukaan. Aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaismenojen arvioidaan olevan 82.765 euroa ja tulojen 5.000 euroa vuonna 2023.

Kerhotoiminta

Opetushallitus on myöntänyt Kihniön kunnalle kerhotoiminnan kehittämiseen ja järjestämiseen avustusta, jonka avulla tavoitteena on kerhojen jatkaminen myös lukuvuotena 2022 - 2023. Erilaisia kerhoja on tarjolla kaikenikäisille koululaisille. Kerhotoiminnan määrärahaksi on varattu 6.715 euroa, josta Opetushallituksen myöntämä avustus on 4.500 euroa.

Opetustoimen hankkeet

Talousarviovuonna ovat käynnissä seuraavat hankkeet

- Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen vuosina 2022-2023, Esi- ja perusopetuksen tasa-arvon edistäminen 2023
- Esi- ja perusopetuksen koronaviruksen (COVID-19) aiheuttaminen poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen lukuvuonna 2022-2024

Sivistystoimen tukipalvelut

Hallinto

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida sivistysosaston toimintaa sekä koko kunnan yhteistoimintaa, jotta palveluja voidaan tuottaa tehokkaasti ja joustavasti.

Hyvinvointialueelta tulevien tehtävien hoitamiseksi sekä hallinnon vahvistamiseksi on kuntaan perustettu hyvinvointijohtajan virka. Hyvinvointijohtajan työnkuvaan kuuluu hyvinvointialueen rajapinnan tehtäviä, erilaisia sivistystoimen johtotehtäviä sekä koko kunnan kulttuuritoiminnasta, hankkeista ja kunnan tiedottamisesta vastaaminen. Hyvinvointijohtaja vastaa päiväkodin, kirjaston, vapaa-aikatoimen sekä sivistystoimen tukipalveluiden henkilöstöjohtamisesta.

Kihniön yhtenäiskoulun rehtori vastaa yhtenäiskoulun toiminnasta sekä opettajien ja ohjaajien henkilöstöjohtamisesta.

Sivistystoimen toimistosihteerinä toimii koulunkäynninohjaaja, jonka työaika sivistystoimen hallinnossa on 30 % kokonaistyöajasta. Tavoitteena on pitää työaika edelleen sen suuruisena. Toimistosihteerin palkkausmenot (30 %) kirjataan hallinnon kohdasta.

WILMA-vastaavan kokonaistyöajasta 35 % kirjataan hallinnon kuluihin.

Hallinnon kulut kirjataan tukipalveluihin, josta ne jaetaan eri kustannuspaikoille.

Määräraha sivistyslautakunnan kokouspalkkioita ja matkakorvauksia varten on sivistystoimen hallinnon kohdassa. Hallinnon kokonaismenojen arvioidaan olevan noin 164.957 euroa vuonna 2023.

Ruokapalvelut

Yhtenäiskoulun keittiöllä työskentelee emäntä ja yksi keittiöapulainen. Keittiössä tuotetaan ruoka päiväkotiin sekä esiopetuksen, perusopetuksen ja erityisopetuksen oppilaille sekä henkilökunnalle. Lisäksi aamuisin on tarjolla aamupala ja iltapäivisin välipala päiväkotiin sekä iltapäivätoiminnan oppilaille. Keittiöhenkilökunnan palkat sekä muut määrärahat kirjataan tukipalveluihin, josta ne jaetaan eri kustannuspaikoille. Kokonaismenojen arvioidaan olevan 168.000 euroa vuonna 2023.

Siivouspalvelut

Sivistystoimessa työskentelee neljä siistijää, jotka vastaavat yhtenäiskoulun, käsityötilojen, iltapäivätoiminnan tilojen, päiväkodin, kirjaston, liikuntasalin ja kuntosalin siisteydestä. Siistijöiden palkat sekä muut määrärahat kirjataan tukipalveluihin, josta ne jaetaan eri kustannuspaikoille. Kokonaismenojen arvioidaan olevan 153.300 euroa vuonna 2023.

Kirjastopalvelut

Kihniön kunnankirjasto toteuttaa kaikessa toiminnassaan valtakunnallisia kirjastojen arvoja, joita ovat yhdenvartaisuus, vastuullisuus, yhteisöllisyys, rohkeus ja sananvapaus. Kirjasto tarjoaa asiakkaille monipuolisia ja ajanmukaisia palveluja ja kehittää henkilökunnan osaamista, jotta pystyy vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin. Myös opastusta palvelujen käyttöön tarjotaan aktiivisesti. Yhteistyö eri suuntiin on aktiivista ja jatkuvaa. Kirjasto toimii omien tilojen lisäksi verkossa ja kirjastotilan ulkopuolella. Vuonna 2021 otettiin käyttöön omatoimikirjastojärjestelmä, joka mahdollisti laajemmat aukioloajat. Asiakkaat kirjautuvat omatoimijalla kirjastoon kirjastokortillaan ja käyttävät palveluita omatoimisesti. Virkailijoiden työaikaa vapautuu koulu- ja muuhun yhteistyöhön, tapahtumien järjestämiseen ja kokoelmien hoitoon.

Kirjasto innostaa lukemaan ja tukee kansalaisten jatkuvaa oppimista sekä vähentää eriarvoisuutta tarjoamalla kaikille palvelujaan tasapuolisesti. Ympäristön kannalta kirjasto toimii kestävästi ja tarjoaa kumppaneille mahdollisuutta käyttää tilojaan tiedon, palveluiden ja hyödykkeiden jakamispisteenä.

Kirjaston tehtävä on myös edistää demokratiaa ja aktiivista kansalaisuutta tarjoamalla tiloja ja sisältöjä erilaisiin tapahtumiin, keskusteluihin ja näyttelyihin. Matalan kynnyksen maksuttomat tapahtumat lisäävät asiakkaiden tasa-arvoisuutta.

Kihniön kirjasto pitää yllä jo vakiintunutta yhteistyötä koulujen kanssa ja edistää lasten ja nuorten lukuharrastusta mm. lukudiplomien ja kirjavinkkausten muodossa. Koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa tehtiin yhteistyösopimus v. 2022 ja sen toteuttamiseen päästään nyt toden teolla. Varhaiskasvatukselle järjestetään tarinatuokioita kirjastossa ja kirjaston käytäntöjä tehdään tutuksi jo pienestä pitäen. Lapset opetetaan arvostamaan lukemista harrastuksena.

Kaikki kunnan koululaiset käyvät lukuvuoden aikana kirjastossa ohjatuilla kirjastotunneilla harjoittelemassa kirjaston ja verkkokirjaston käyttöä, tutustumassa aineistoon, opiskelemassa tiedonhallintaitoja tai kuuntelemassa vinkkausta hyvästä luettavasta. Myös aikuisväestölle järjestetään kirjaston ja verkkokirjaston käytön opastusta, annetaan digiopastusta sekä tarvittaessa perehdytetään omatoimikirjaston käyttöön.

Koulun ja kirjaston yhteistyösopimuksessa mainitaan myös pelikasvatus. Siihen hankitaan osaamista ja asiasta opastetaan vanhempia talousarviovuonna Aluehallintovirastolta saadun hankerahan turvin.

Ikäihmiset otetaan huomioon hankkimalla isotekstisiä kirjoja, äänikirjoja ja kuvataallenteita. Ikäihmisten ja liikuntaesteisten kotipalvelua on tarjolla tarpeen mukaan. Markkinoidaan aktiivisesti Celiakirjaston (lukemisesteet), monikielisen kirjaston ja kuulovammaisten kirjaston palveluita. Palveluyksiköihin ja ikäihmisten tapahtumiin viedään kirjaston aineistoa luettavaksi ja katseltavaksi. Kirjaston henkilökunta vieraillee näissä pitämässä luku- ja tarinatuokioita.

Kirjaston hankkeet

Talousarviovuonna on käynnissä seuraava hanke

- Peli- ja mediakasvatusta Kihniössä

Kirjaston tuloiksi vuodelle 2023 on arvioitu 2.000 euroa ja menoiksi 199.133 euroa.

Vapaa-aikapalvelut

Liikunta- ja ulkoilupalvelut

Vapaa-aikaohjaaja vastaa kunnan nuoriso- ja urheilutyöstä. Hänen tavoitteenaan on järjestää monenlaisia liikuntamahdollisuuksia eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Näitä ovat liikuntakerhot ympäri vuoden, katujuoksut, uintimatkat syksyllä ja talvella sekä liikuntaleirit kesällä. Vapaa-aikaohjaaja järjestää myös aikuisille kuntalaisille aktiivista liikunta- ja urheilutoimintaa. Tavoitteena on myös järjestää matkoja eri urheilulajien kilpailuihin ja peleihin liikunnallisen innostuksen lisäämiseksi. Edelleen tavoitteena on järjestää myös muuta toimintaa mahdollisuuksien ja toiveiden mukaan, jotta mahdollisimman moni kuntalaisista voisi osallistua järjestettyyn toimintaan.

Sivistyslautakunta jakaa vuonna 2023 liikuntajärjestöille avustuksia yhteensä 8.500 euroa.

Vapaa-aikapalvelut antavat myös yhdistyksille ja järjestöille edelleen alueet, tilat ja mahdollisuuksien mukaan välineitä liikuntaharrastusten järjestämistä varten. Uimakoulut kesällä 2023 tulee järjestämään Kihniön Urheilijat yhteistyössä kunnan kanssa Jalasjärven uimahallissa.

Maastoliikuntareitistä tehdään entistä parempi ja monipuolisempi. Sopimukset on uusittu vuoden 2019 loppuun mennessä ja uusiin sopimuksiin neuvoteltu edellytykset parantaa reittiä entisestään. Reitille pitää lisätä pitkospuita tai muuta vastaavaa ratkaisua kosteimpiin kohtiin. Hankaraha on saatu uuden Geopark maastoliikuntareitin perustamiseen. Reitti kulkisi Pyhäniemestä Aitonevalle ja Aitonevalta Käskyvuoreen. Reitti mukailisi moottorikelkkareitin pohjaa, mutta sinne pitää myös lisätä pitkospuita pehmeimpiin kohtiin sekä saada muutamat luvat maanomistajilta niistä kohdista, jotka eivät mene kelkkareittiä pitkin. Reitille pitää myös lisätä muutama taukopaikka ja laavu.

Koulun alueesta tehty suunnistuskartta on uusittu vuonna 2019 ja saanut hyvää palautetta. Myös Pyhäniemestä ja Käskyvuoresta on tehty uudet kartat ja ne tuovat osaltaan parempia suunnistusmahdollisuuksia. Talousarviovuonna viedään kiintorastit myös Pyhäniemeen ja Käskyvuoreen.

Vuonna 2023 on tarkoitus järjestää erilaisia liikuntatapahtumia. Niitä ovat mm. kurajalkapallokiset sekä uuden urheilupuiston avajaiset. Tapahtumien tarkoitus on koota yhteen kuntalaisia ja tarjota hienoja hetkiä liikunnan parissa.

Kihniön urheilijat järjestävät sarjakisoja hiihdossa ja yleisurheilussa. Yhteistyössä järjestetään yleisurheilussa kunnan mestaruuskilpailut. Parkanon Kiekonnakelijat järjestävät viikkokisoja Pyhäniemen frisbeegolfradalla.

Vanhan kuntosalin tiloihin (koulun vanha pommisuoja) ollaan tekemässä kamppailusalia, jossa päästään harjoittamaan sekä nyrkkeilyä että painia. Tila tulee kaikenikäisten käyttöön ja toiminnasta siellä vastaa Kihniön Urheilijat. Tila saadaan käyttöön alkuvuodesta 2023.

Liikuntapaikkojen suunnittelussa ja sijoittamisessa on tarve arvioida ja suunnitella koulun aluetta kokonaisuutena ottaen huomioon myös liikenneturvallisuusnäkökohdat (ml. entinen Ojaniemen alue). Uuteen liikuntapuistoon on tulossa vielä ulkokuntosali.

Liikunta- ja ulkoilupalvelujen kokonaismenojen arvioidaan olevan 97.552 euroa vuonna 2023.

Kuntosalipalvelut

Kuntosalipalvelut on eriytetty omaksi kohdaksi. Kuntosalille vuokrattiin uudet ajanmukaiset ja esteettömät tilat vuoden 2022 aikana. Uusi kuntosali on saanut reilusti positiivista palautetta. Positiivisesta vastaanotosta kertoo myös reilusti aikaisempaa suuremmat tulot kävijämaksuista vuonna 2022. Nykyinen vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2024 saakka.

Kuntosalipalveluiden kokonaismenojen arvellaan olevan 46.519 euroa ja tulojen 10.000 euroa vuonna 2023.

Nuorisopalvelut

Vapaa-aikaohjaaja vastaa kunnan nuorisotyöstä. Hänen tavoitteenaan on järjestää monenlaista tekemistä ja mahdollisuuksia eri-ikäisille lapsille ja nuorille.

Sivistyslautakunta jakaa vuonna 2023 nuorisojärjestöille avustuksia yhteensä 11.500 euroa, joka sisältää 4H –yhdistykselle maksettavan palkkausavustuksen, jonka suuruuden päättää kunnanhallitus.

Nuorisopalvelujen kokonaismenojen arvioidaan olevan 63.891 euroa vuonna 2023.

Vapaa-aikatoimen hankkeet

Talousarviovuonna on käynnissä seuraavat hankkeet

Geopark maastoliikuntareitti

Harrastamisen Suomen malli Kihniössä

Etsivä nuorisotyö Kihniön kunnassa

Lisäksi on haettu Liikunnallisen elämäntavan paikallisen kehittämisavustuksen jatkoa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

1.1.2023 tapahtuu kuntahistorian suurin muutos, kun sosiaali- ja terveystyö ja pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Kunnan ja hyvinvointialueen välille syntyy merkittävä yhdyspinta, mikä edellyttää myös kunnan vastuulle jäävien ja lainsäädännössä annettujen uusien hyvinvoinnin edistämisen tehtävien tarkastelua ja organisointia. Hyvinvointityön tavoitteena on vahvistaa kunnalle kuuluvaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistehtävää sekä kunta-laisten osallisuuden lisäämistä sekä hyvinvointialueen, kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa tehtävää verkostoyhteistyötä. Kuntiin jäävä yhdyspintojen sisältö on vielä kehitysmässä. Se muuttuu ja tarkentuu hyvinvointialueen käynnistyessä.

Hyvinvointijohtajan viran tehtäviin kuuluu myös johtaa hyvinvointityön kokonaisuutta ja yhteistyötä kunnan toimialoihin ja sidosryhmiin. Hyvinvointijohtajan tehtävä laaja ja vaatii moniosaamista ja yhteistä kehittämistä työntekijöiden kanssa. Sidosryhmyöskentelyä ja verkostoitumista on paljon.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen määrärahasi on varattu 73.000 euroa. Kunnille maksetaan yleisen valtionosuuden yhteydessä ja Hyte-osuutta noin 33.000 euroa vuonna 2023.

Muut sivistyspalvelut

Musiikkiopisto

Mahdollisuus musiikin opiskeluun kihniöläisille lapsille ja nuorille on Ylä-Satakunnan musiikkiopistossa, joka toimii koulutuskuntayhtymä Sastamalan koulutuskuntayhtymän alaisuudessa kolmen kunnan alueella (Ikaalinen, Parkano, Kihniö). Opetusta annetaan noin 45 – 50 kihniöläiselle ja arvioidut kustannukset vuodelle 2023 ovat 25.000 euroa, mikä on ollut jo usean vuoden taso. Maksuosuuksien taso säilytetään korkeintaan 25.000 euron suuruisena vuodessa suunnitelmakauden ajan ja opiskelijamäärä mitoitetaan sen mukaiseksi.

Kansalaisopisto

Kansalaisopistona Sastamalan koulutuskuntayhtymän alaisuudessa toimii Petäjä – opisto. Se toimii tällä hetkellä 8 paikkakunnalla (Honkajoki, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Lavia, Merikarvia, Po-markku, Siikainen ja Hämeenkyrö)

Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä ja Sastamalan koulutuskuntayhtymä fuusioituivat 1.1.2014. Kansalaisopiston vuosikustannukset on arvioitu 28.000 euroksi.

Ylä-Satakunnan musiikkiopiston ja Petäjä-opiston rehtorien tehtävät on yhdistetty. Uusi yhteinen rehtori aloitti tehtävässään 1.8.2021.

Museopalvelut

Esinemuseo on ollut avoinna kesäaikana tiistaista lauantaihin. Kunta järjesti itse museon aukiolon. Esinemuseon kehittämiseen ja esineistön digitoinnin jatkamiseen on haettu avustusta. Päätös tulee vuoden 2023 kevätpuolella.

Museopalvelujen määrärahaksi on varattu 3.895 euroa vuonna 2023.

Kulttuuripalvelut

Kihniön ev.lut. seurakunnan kanssa yhteistyönä järjestetään veteraani- ja itsenäisyys-päivän juhlat. Kulttuuritoimi ottaa osaa kunnan yhteisiin kulttuurihankkeisiin ja osallistuu kirjaston näyttelytoimintaan. Lisäksi varaudutaan tukemaan Art Festivo- viikon järjestelyjä. Kulttuuritoimi jakaa vuonna 2023 avustuksia 3.400 euroa. Tavoitteena on vuonna 2023, jatkaa yhteistoimintaa Kihniö-seuran kanssa kesäajan oppaan palkkaamisesta Puumilan vanhan tuvan ja Hietasen kotiseutumuseon esittelyä varten. Lisäksi tavoitteena on järjestää pari kertaa vuodessa kuntalaisille kulttuurimatka konserttiin tai teatteriin.

Kulttuurisihteerin tehtävät kuuluvat hyvinvointijohtajalle. Kulttuuripalvelujen määrärahaksi on varattu 19.135 euroa vuonna 2023.

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021-2024 painopisteeksi valittiin:

- Terveellisten elintapojen edistäminen
- Osallisuus ja vaikuttaminen
- Turvallinen elinympäristö
-

Tavoitteita voidaan arvioida myös sanallisesti osavuosikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Kihniön kuntastrategiassa 2022-2030 sivistyslautakunnan toiminnan osalta menestystekijöiksi valikoituvat erityisesti;

- Uudet innovaatiot opetuksen saralla
- Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen
- Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen
- Ihmisen kokoinen Kihniö

Strategian menestystekijöistä ja toimenpiteistä lautakunnat johtavat tavoitteita omaan toimintaansa.

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueelle

- *sivistystoimen laadukkaiden palvelujen turvaaminen*
- *sivistystoimen toiminnan sopeuttaminen taloudellisten tavoitteiden mukaisiksi*
- *sivistystoimen pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön työpaikkojen turvaaminen*
- *työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja siihen panostaminen*

- lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen, hyvinvointia tukevien taitojen opettaminen
- uudet innovaatiot opetuksessa
- yritys yhteistyön laajentaminen, nuoren kotikuntaan jäämisen mahdollistaminen
- yrittäjyyskasvatuksen lisääminen
- runsaat harrastusmahdollisuudet
- kuntalaisten osallistaminen tapahtumiin, kulttuuriin ja taiteeseen

Muut talousarviossa kirjatut tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueella

Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet/mittari	Toteutuminen	tilanne 30.06.	tilanne 31.12.
Toiminnan sopeuttaminen asetettujen taloudellisten tavoitteiden mukaiseksi	toteutuminen	kyllä / ei		
Sivistystoimen pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön työpaikkojen turvaaminen	toteutuminen	kyllä / ei		
Henkilöstön koulutustautumisen ylläpitäminen	koulutuspäivien lukumäärä	vähintään 1 kpl / hlö / vuosi		
Henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitäminen	kysely	kyllä / ei		
Kaikille päivähoitoa tarvitseville lapsille taataan oikeus varhaiskasvatukseen	toteutuminen	kyllä / ei		
Tietoteknisen välineistön ajantasaisena pitäminen koko sivistystoimessa	toteutuminen	kyllä / ei		
Valinnaisaineiden monipuolistaminen	toteutuminen	kyllä / ei		
Koululaiskuljetusten järjestäminen kuluja kasvattamatta	toteutuminen	kyllä / ei		
Aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu	toteutuminen	kyllä / ei		
Kerhoja järjestetään lukuvuoden aikana	toteutuminen	vähintään 5 kerhoa / vuosi		
Koululaisten ohjatut kirjastotunnit	toteutuminen	vähintään 1/oppilas/lukuvuosi		
Kirjaston lasten ja nuorten aineiston hankinta	toteutuminen	vähintään 1 kpl/alle 15-vuotias		
Kirjaston tapahtumat	toteutuminen	vähintään 2/kk		
Lainaus kirjastosta	toteutuminen	vähintään 16 kpl/as.		
Lapsille ja nuorille järjestetään monipuolisia liikunta-harrastuksia.	toteutuminen	kyllä / ei		
Järjestetään viikkokisoja eri lajeissa.	toteutuminen, määrä	vähintään 10 kpl / vuosi		
Järjestetään uimakoulu yhteistyössä Kihniön urheiljoisten kanssa.	toteutuminen, osallistuneiden määrä	vähintään 15 kpl		
Järjestetään mahdollisuuksia jäähallivuoroihin	toteutuminen, määrä	vähintään 4 kpl / vuosi		

lähialueen jäähalleihin.				
Järjestetään matkoja urheilupahtumiin.	toteutuneiden matkojen määrä	vähintään 5 kpl		
Järjestetään matkoja kulttuuripahtumiin.	toteutuneiden matkojen määrä	vähintään 2 kpl		
Palkataan Puumilaan, sekä esinemuseoon esittelijä keksiksi.	toteutuminen	kyllä / ei		
Esinemuseon aukioloja laajennetaan.	toteutuminen	kyllä / ei		
Esinemuseon esineiden kirjaukset ja esillepano uusitaan.	toteutuminen	kyllä / ei		
Hyvinvointisuunnitelman toteutumisen seuranta	toteutuminen	kyllä / ei		
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen hyvinvointityössä	toteutuminen	kyllä / ei		
Verkostoyhteistyön lisääminen hyvinvointialueen kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa	toteutuminen	kyllä / ei		
Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen on lisännyt kuntalaisten hyvinvointia	toteutuminen	kyllä / ei		

Tekninen lautakunta

Maankäytön suunnittelu

Tähän tehtäväalueeseen kuuluvat kaavoitus ja rakennusvalvonta.

Kunnan rakennusrekisterin päivitystä on tarkoitus jatkaa kiinteistökartoitusprojektin myötä, jotta rekisteri saataisiin ajantasaistettua. Henkilöresurssin puute kuitenkin hidastaa projektin kulkua, jota hoidetaan rakennusvalvonnan yhteydessä. Rekisterin tietoja tarvitaan moniin eri yhteyksiin mm. kiinteistöveron määrittämiseen.

Maankäytön suunnittelun kustannukset muodostuvat kaavoituksesta ja rakennusvalvonnasta. Rakennustarkastajan palvelut ostetaan Parkanon kaupungilta ja siihen on varattu rahaa 12 500,00 euroa.

Rakennus- ja toimenpidelupia on myönnetty 31.10.2022 mennessä 33 kpl (vuonna 2021 kokonaisuudessaan 62 kpl). Talousarviovuonna rakennusvalvonnan taksat tulee korottaa, jotta saadaan tulopuolelle parannusta. Kunnassa otetaan käyttöön sähköinen lupapalvelu, Lupapiste, jonka vuoksi ohjelmistokustannukset lisääntyvät.

2023 teollisuusalueen asemakaavoitus jatkuu Pyhäniementien ja Teollisuustien risteysalueen eteläpuolen kunnan omistamien alueiden asemakaavoituksella. Kunnalla on pieniä tiloja eri puolilla Kihniön kuntaa (mm. Pyhäniemessä ja Sulkuejärven rannalla) ja näiden kaavoitustarvetta selvitetään 2023. Pyhäniemen kehityssuunnitelman toteuttaminen tarvitsee vähäisiä kaavamuutoksia.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelun toimialueeseen kuuluvat mm. maa-ainesten oton valvonta ja luvitus sekä ympäristöluvut. Valvontatoimia toteutetaan valvontaohjelmien mukaisesti. Sulkuejärven tilan tarkkailu ja kunnostus jatkuu edelleen. Myös muiden vesistöjen tilanteita seurataan.

Palo- ja pelastustoimi

Palo- ja pelastustoimi siirtyy kokonaisuudessaan Pirkanmaan hyvinvointialueen hoitoon.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Tähän tehtäväalueeseen kuuluvat kadut- ja yleiset alueet, tievalaistus, yksityistiet, liikuntapaikat, puistot ja viheralueet

Katujen ja yleisten alueiden kunnossapitoon on varattu 63.844 euroa, liikuntapaikkojen hoitoon 77.871 euroa sekä puistojen ja viheralueiden hoitoon 73.970 euroa. Tievalaistuksen osuus on 45.233 euroa. Alueiden kunnossapidolla pyritään toteuttamaan viihtyisää ja turvallista elinympäristöä, joka edistää asukkaiden hyvinvointia.

Uuden liikuntapuiston valmistuminen lisää myös kuluja. Liikuntapaikkojen kustannukset jaetaan sisäisinä erinä eri hallintokunnille.

Viheralueiden hoito on ollut ulkoistettuna Kihniön 4H-yhdistykselle ja tätä jatketaan myös kaudella 2023. Sopimusneuvottelut käydään alkuvuodesta 2023 ja sopimus tehdään vuosille 2023-2024.

Vuonna 2023 yksityistieavustuksiin varattu määräraha on samalla tasolla kuin edellisinä vuosina. Yksityistieavustusta voivat hakea järjestäytyneet tiekunnat ja sitä pitää hakea vuosittain tekniseltä lautakunnalta edellisten vuosien tapaan.

Yksityisteiden investointeihin ei talousarviossa ole varattu rahoitusta

Kiinteistöt

Tehtäväalue sisältää kunnan maa- ja metsätilat.
Suunnitelmavuodelle tulossa pieniä metsänhoitotoimenpiteitä.

Kiinteistöjen hoito ja vuokraus

Tehtäväalueelle kuuluvat kunnan kiinteistöt

Kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti kunnan omistamien kiinteistöjen luokittelua tehdään edelleen. Luokittelussa kiinteistöt tarkastellaan kokonaisvaltaisesti niin, että kunkin kiinteistön vahvuudet ja heikkoudet kirjataan, jolloin jatkotoimenpiteenä voidaan miettiä kiinteistön kehittämisen toimenpiteet. Kiinteistöt jaetaan pidettäviin, kehitettäviin ja luovutettaviin kiinteistöihin.

Hyvinvointialue vuokraa sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöt ja toimitilat vuoden 2023 alusta lähtien kolmen vuoden + 1 optiovuoden sopimuksella. Tekninen toimi huolehtii tilojen ylläpidosta.

Perustetaan työryhmä laatimaan kevään 2023 aikana konkreettinen suunnitelma terveyskeskuksen tilojen hyödyntämiseksi kuntalaisten tarpeiden ja yleisten palvelutarvelinjausten mukaisesti. Rahoitus suunnitelman laatimiseksi varataan teknisen toimen suunnittelumäärärahoista.

Kiinteistöjen hoito ja vuokraus - kohta sisältää kiinteistön hoidon ja huoneistojen vuokrauksen. Kiinteistöjen hoitomenoiksi on arvioitu noin 1.045.487 euroa, josta alueiden ja rakennusten kunnossapidon osuus on 155.700 euroa. LVS-kustannuksiksi on arvioitu 452.050 euroa.

Vuokratuotoiksi (asunnot) on arvioitu 941.578 euroa, jonka lisäksi sisäisiä vuokratuloja on arvioitu tulevan 409.470 euroa. Vuokra-asuntotilanne 31.10.22: asuntoja tyhjiillään 14 kpl eli asuttavissa olevien asuntojen täyttöaste oli 83 prosenttia.

Tekniset palvelut, tukipalvelut

Teknisiin palveluihin kuuluvat teknisen toimen hallinto, konekeskus ja laitospalvelut.

Konekeskus käsittää kunnan teknisen puolen koneiden mm. traktorin, ruohonleikkurin ja latukoneen käyttö- ja kunnossapitomenot. Konekeskuksen vuosikustannukset arvioidaan olevan 22 200,00 euroa.

Laitospalveluiden kustannukset jaetaan sisäisinä vuokramenoina eri kohteiden kesken.

Laitospalveluissa toimii tällä hetkellä kolme vakituista laitospäätöstä. Toimintavuonna yksi henkilö on eläköitymässä. Riittävän ammattitaitoisen, ja määrältään riittävän henkilöstön rekrytoinnista tulee huolehtia ajoissa, jotta toiminnan muutoksiin voidaan varautua, eikä eläkkeelle siirtymisestä aiheudu toiminnallisia tai taloudellisia riskejä. Myös työyhteisön hyvinvoinnista huolehtiminen on osa riskien hallintaa, joka vielä korostuu pienessä työyhteisössä

Teknisen hallinnon tehtävänä on johtaa ja koordinoita teknisen osaston toimintaa ja koko kunnan yhteistoimintaa. Näin palvelujen tuottaminen voidaan hoitaa tehokkaasti ja joustavasti. Teknisen toimen tavoitteena on myös toiminnan avoimuus tiedottamalla meneillään olevista toimista kunnan kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Hallinnon kustannuspaikalle kuuluvat tekninen johtaja, toimistoinsinööri sekä teknisen lautakunnan menot.

Hallinnon kustannukset jaetaan sisäisenä eränä teknisen lautakunnan muille kustannuspaikoille. Laitospalvelut ja konekeskuksen menot jaetaan sisäisenä eränä hallinnon omille kustannuspaikoille sekä muille hallintokunnille.

Työhyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota jatkossakin koko teknisellä toimialalla. Järjestetään työhyvinvointipäiviä yhdessä yleishallinnon kanssa.

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021-2024 painopisteeksi valittiin:

- **Terveellisten elintapojen edistäminen**
- **Osallisuus ja vaikuttaminen**
- **Turvallinen elinympäristö**
-

Tavoitteita voidaan arvioida myös sanallisesti osavuosikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Kihniön kuntastrategiassa 2022-2030 teknisen lautakunnan toiminnan osalta menestystekijöiksi valikoituvat erityisesti;

- **Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen**
- **Matkailuun panostaminen**
- **Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen**
- **Monipaikkaisuuden edistäminen**
- **Energiainvestoinneista elinvoimaa**
- **Ihmisen kokoinen Kihniö**

Strategian menestystekijöistä ja toimenpiteistä lautakunnat johtavat tavoitteita omaan toimintaansa.

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet teknisen lautakunnan tulosalueelle

- Elinympäristön viihtyisyys ja turvallisuus on tärkeää. Alueiden kunnossapitoa painotetaan yleisillä alueilla.
- Ennakoiva ja selkeä tiedotus ja avoimuus. Toiminnan koordinointi ja ohjaus sekä avoimuus kuntalaisia kohtaan.
- Kiinteistöomaisuuden luokittelu päivitetään vuosittain talousarvion yhteydessä. Kiinteistöjen kunnan tarkistukset ja korjaukset mahdollisuuksien mukaan.
- Työhyvinvointi on tärkeä osa toimintaamme. Huomion kiinnittäminen työhyvinvointiin on tärkeää ja tukee toiminnan jatkuvuutta.

Talousarviossa kirjatut tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet/mittari	tilanne 30.06.	tilanne 31.12.
Toiminnan kehittäminen avoimemmaksi	toteutuminen		
Kiinteistökartoitusprojekti (jatko)	toteutuminen		
Kunnan omistamien kiinteistöjen luokittelu- minen "salkutus"	toteutuminen		
Yleisten alueiden kehittäminen	toteutuminen		
Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet	2-3 toimenpidettä/toteutuminen		
Vastaanottohallin rakentaminen	toteutuminen		
Yritystonttien markkinoinnin toimenpiteet	toteutuminen		
Selvitys valotaulun hankinnasta 23 tien varteen	toteutuminen		
Matkailua tukevat toimenpiteet	2-3 toimenpidettä		
Digipalvelujen lisääminen – sähköinen lupapalvelu	käyttöönotto, toteutuminen		
Monipaikkaisuutta edistävät toimenpiteet	1-2 toimenpidettä		
Liikuntapaikkojen kehittäminen	toteutuminen		

Tuloslaskelma

Verotulot

Verotulojen kasvun arvioinnissa on käytetty Suomen Kuntaliiton ennusteita. Kunnan tuloveroprosentti on ollut vuodesta 2015 alkaen 21,50 %. Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen

järjestämisvastuu ja siten niiden kustannukset siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Tämän takia kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa.

Vuodelle 2023 tuloveroprosentti lasketaan vähentämällä 12,64 prosenttiyksikköä vuoden 2022 veroprosentista. Kunnan veroprosentiksi tulee 8,86 %

Kiinteistöveroprosentteja korotettiin vuodelle 2018 Pirkanmaan keskitasoon pyöristettynä. Yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti poistettiin vuodelle 2022.

Verolaji	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024
Kunnallisvero 21,50 (8,86)	4.585.844	4.861.236	4.942.000	2.383.000	2.359.000
Kiinteistövero	494.040	544.880	532.000	546.000	543.000
-yleinen 1,10 %					
-vakituiset asuinrakennukset 0,55 %					
-muut asuinrakennukset 1,04 %					
-yleishyödylliset yhteisöt 0 %					
Osuus yhteisöverosta	780.180	1.151.696	794.000	760.000	692.000
Voimalaitokset 2,85 %					
Yhteensä	5 860.063	6.557.813	6.268.000	3.689.000	3.595.000

Kuntaliitolta saadun verotuloennusteen mukaan verotuloja kertyy Kihniössä ko. ennusteen mukaan 2023 vuonna noin 3.689.000 €.

Veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa vajaalla 50 miljoonalla eurolla vuonna 2023. Tästä vajaa 40 miljoonaa euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksiin tarkistuksista. Lisäksi tehtiin muutamia vaikutuksiltaan pienehköjä muutoksia veroperusteisiin. Muun muassa matkakuluvähennyksen määräaikaista korotusta kuluvalle vuodelle ehdotetaan jatkettavaksi myös vuonna 2023. Kaikki arvioidut verotulomenetykset huomioidaan verotulojen menetyksien korvauksina. Esitetystä määräaikaisesta sähkövähennyksestä ei ole vielä tarkempia tietoja eikä sitä ole huomioitu ennusteissa.

Yhteisövero jatkaa vahvaa kehitystään. Verovuoden 2022 maksuunpanoarvio parantui aiemmasta ja tämä näkyy parantuneena tilityksinä tänä ja ensi vuonna. Maksettava yhteisövero 2023–2026 kasvaa elokuun 2022 arviosta edelleen. Suurimpina syinä tähän ovat kuntaryhmän korotetut jako-osuudet. Suurimpana veroperustemuutoksena on varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatio, joka nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuutta 1,25 % -yksikköä vuodesta 2023 alkaen. Yhteisöveron tilitykset kasvavat keskimäärin 150 miljoonaa euroa per vuosi, josta jako-osuusmuutokset käsittävät reilu 100 miljoonaa euroa. Loppu selittyy parantuneesta yhteisöveroennusteesta.

Kunnallisveroennuste 2024-2025

Vuosille 2024-2025 veroennusteessa on huomioitu soteuudistuksen arvioituja vaikutuksia kunnallisverotuloihin. Ansiotulot eivät muutu uudistuksen myötä. Kunnallisveron vähennyksiin sen sijaan tulossa merkittäviä muutoksia.

Valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistetään uudistuksessa siten, että tulosta tehtävät vähennykset myönnettäisiin samoin perustein ja saman suuruisena sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa. Uudistus koskee kunnallisverotuksen perusvähennystä, ansiotulovähennystä ja opintorahavähennystä. Eläketulovähennys myönnettäisiin myös samoin perustein. Verotuslaskenta tapahtuisi kuitenkin edelleen erikseen valtionverotuksen ja kunnallisverotuksen osalta.

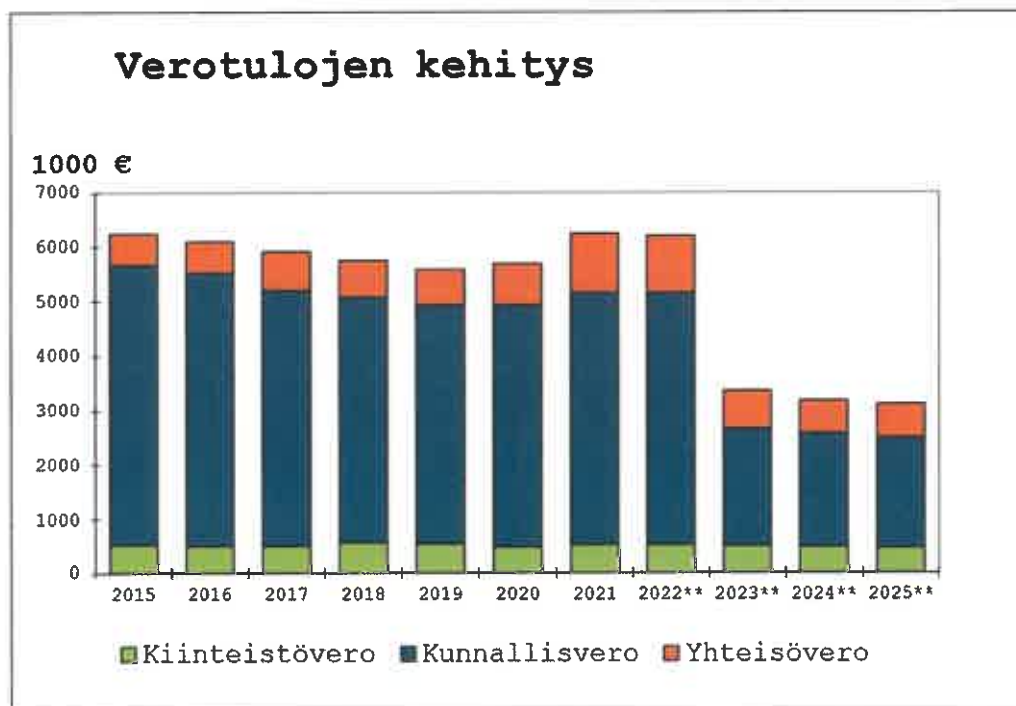
Verotulot laskevat vuonna 2024 (poikkeuksellinen sote-muutosvuosi vertailukohtana) ja kasvavat sen jälkeen noin 3 %

Kunnallisveron tilityksissä kalenterivuosina 2023-2025 on syytä huomioida ennen verovuotta 2023 maksuunpannut kunnallisverot. Ne kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja nostavat näin ollen veroennusteen tasoa väliaikaisesti, erityisesti muutosvuosina 2023 ja 2024.

Sote-uudistusvuosina 2023-2025 maksettava yhteisövero yhteensä olisi hyvässä kasvussa. Kuntaryhmän osuutta leikataan uudistuksen myötä kolmanneksella ja näin ollen kuntien osuus yhteisöverosta putoaa melkein 30 % verovuonna 2023. Myös yhteisöverotilityksissä kalenterivuosina 2023-2025 on syytä huomioida ennen verovuotta 2023 tilittävät yhteisöverot. Ne kertyvät vanhoilla kuntaryhmän osuuksilla ja nostavat näin ollen veroennusteen tasoa väliaikaisesti, erityisesti muutosvuosina 2023-2024.

Kihniön kunnalle verotuloja ennustetaan kertyvän 3.595.000 € vuonna 2024 ja 3.612.000 € vuonna 2025.

(Lähde: Kuntaliitto)

Valtionosuudet vuonna 2023

Valtionosuuksiksi vuodelle 2023 on arvioitu 1.285.446 euroa. Kuluvan vuoden valtionosuudet tulevat toteutumaan ennakoidusti.

TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
6.879.448	7.643.579	7.134.829	7.192.498	1.285.446

Valtionosuus koostuu kahdesta osasta, valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta.

ta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Kunnalle tuleva yhteisuus tulee yleisen valtionosuuden osana.

Kuntien valtionavut ovat noin 5,4 mrd. euroa vuonna 2023. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 4,0 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset noin 0,9 mrd. euroa ja muut valtionavut noin 0,5 mrd. euroa. Valtionapujen taso alenee huomattavasti suhteessa vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon johtuen sote-uudistuksesta. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuksia ja veromenetysten korvauksia siirretään hyvinvointialueiden rahoitukseen, ja lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan valtionavustukset kohdistuvat jatkossa pääosin hyvinvointialueille.

Rahoitustuotot ja kulut

Rahoitustuottoja (arvio 26.907 euroa) ovat lähinnä kuntayhtymien kunnan peruspääomaosuuksille maksamia korkoja, osinkotuloja ja korkotuloja antolainainoista.

Korkokuluja kunnan omista lainoista on arvioitu noin 78.500 euroa (85.300 e /2022) talousarviovuodelle.

Käyttöomaisuuden poistot

Käyttöomaisuuden poistot on laskettu kunnanvaltuuston 11.11.2013 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistot on kirjattu aiemmin lopullisena eränä teknisen toimen kiinteistöjen kustannuspaikoille. Jatkossa poistot kohdennetaan sisäisen laskutuksen osana hallintokunnille.

Kriisikuntakriteerit

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu.

Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan vanhoja kriteerejä.

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa *(ei muutosta nykyiseen)*
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa *(ei muutosta nykyiseen)*

TAI

- jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot
1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia *(nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate)*;
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti *(nykyisin 1 prosenttiyksikkö)*;

3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (*nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä*);
4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 (*nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %*).

Kunnan taseessa ollut alijäämä saatiin katettua vuonna 2020.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt talouden tasapainottamistoimenpiteitä (Kvalt 11.11.2020)

Kihniön kunnan talouden tasapainottamistoimenpiteitä:

Vuonna 2022

Tulo- ja kiinteistöverojen korotukset (ei toteutettu)

Kihniön kunnan strategiassa mainitaan, että verotuksessa pyritään kulkemaan maakunnallisella keskitasolla. Mainittakoon, että tulovero 21.50 % on 4 % maakunnan keskiarvon yläpuolella ja kiinteistöverot ovat maakunnan keskitason välittömässä läheisyydessä.

Kuntamaiseman raportin esityksen mukainen vähennys sivistystoimelle 48.000 €.

Sote- kustannusten aleneminen, tavoitellut säästöt 200-400.000 €. Oikeusprosessi.

Kunnassa sijaitsevien rakennettujen kiinteistöjen selvityshanke jatkuu. Selvitystyössä käydään läpi kunnan alueella sijaitsevat ilman rakennuslupaa olevat rakennukset / laajennukset. Taloudellisesti hanke on merkittävä, joka vaikuttaa lupamaksu- ja kiinteistöverokertymään. Lupamaksujen osalta varovainen arvio 5.000-10.000 €. Jatkuu vuodelle 2022.

Seuraavat toimet jatkuvat:

Ratkaistuksi ei ole saatu Koillis-Satakunnan Sähkö Oy:n myyntiasiaa. Kihniön kunta omistaa 1.620 kappaletta yhtiön osaketta. Osakkeiden myynnin on estänyt yhtiön alkuperäinen yhtiöjärjestys vuodelta 1948 sillä perusteella, että yhtiötä omistava suurin taho ei ole ollut halukas tähän asti muuttamaan sitä nykylainsäädäntöä vastaavaksi. Neuvottelut jatkuvat. Osakkeiden markkina-arvo on noin 2 miljoonaa euroa.

Salomaan perinnön rahavaroja käytetään ulkoliikuntapaikkojen investointeihin vuonna 2021 noin 10-20.000 euroa. Ko. rahasumma pienentää kunnan velanottoa mainitun summan verran. Siirtyy pääosin vuodelle 2022, jolloin varoja käytetään noin 150.000 euroa.

Kunnan omistamien kiinteistöjen myynti- / purkuseelvitys (jatkuu vuodelle 2023). Toimintaa jatketaan edelleen. Tavoitteena on joko myydä tai purkaa epäkelpoa ja tarpeetonta kiinteistökapasiteettia ja saavuttaa noin 100.000 euron myyntitulon ja / tai kulusäästön vuonna 2021. Tämä ei toteutunut.

Investointiosa

TEKNISEN LAUTAKUNNAN INVESTOINNIT

Talon rakennus

Öljystä luopuminen

Lottala	30.000
Rajakallion rivitalo	50.000
Puumila	50.000
Museon maalaus	11.000
Terveyskeskuksen käyttövesiputkien uusiminen	35.000
Yhtenäiskoulun kunnostamista liikuntasalin salaojituksen kunnostus	30.000

Liikenneväylät

Kaavamuutokset (teollisuusalue)	15.000
Paavontien rakentaminen	50.000

Urheilu- ja virkistysalueet

Ojaniemen alueen lähiliikuntapaikka	56.500
Investointitulo	29.600
Investointi netto	26.900

Geopark - maastoliikuntareitti Pyhäniemi – Käskyvuori – Aitoneva (kolmio) Hanke, jonka kustannusarvio on 90.000 e vuosille 2022 – 2024 Saatu avustuspäätös 27.000 e AVI:lta, jakautuu 2023-24 Omarahoitusosuus 63.000 e jakautuu 2023-24, investointimeno	54.600
Rahoitusosuus investointiin, Investointitulo	21.600
Investointi netto	33.000

Hankesuunnittelu

Yleinen hankesuunnittelumääräraha	20.000
-----------------------------------	--------

Investointimeno yhteensä	402.100
Investointitulo	51.200
Investoinnit netto	350.900

SIVISTYSLAUTAKUNNAN INVESTOINNIT

Kameravalvonnan lisääminen lähiliikuntapaikalle	20.000
---	--------

Investointimeno yhteensä	20.000
INVESTOINTIMENOT	422.100
INVESTOINTITULOT	51.200
NETTO	370.900

Suunnitteluvuodet 2024-2025

KUNNANHALLITUS

2024

Uuden asianhallintajärjestelmän hankinta	50.000
Uudet kotisivut	20.000

TEKNINEN LAUTAKUNTA

2024

Paavontien rakentaminen	320.000
Öljystä luopuminen Koivikon rivitalot	80.000
Terveyskeskuksen käyttövesiputkien uusiminen	30.000
Geopark - maastoliikuntareitti Pyhäniemi – Käskyvuori – Aitoneva (kolmio)	35.400
Rahoitusosuus investointiin	5.400

INVESTOINTIMENO	535.400
INVESTOINTITULO	5.400
NETTO	530.000

2025

Terveyskeskuksen käyttövesiputkien uusiminen	35.000
Kunnanvirastojen ja koulun pihan asfaltointi ja sadevesien pumppukaivo	150.000

INVESTOINTIMENOT	185.000
-------------------------	----------------

Rahoituslaskelma

Nettoinvestointeja tehdään vuonna 2023 370.900 eurolla. Nettolainamäärä vähenee vuonna 2023 noin 639.000 eurolla ja on vuoden lopussa yhteensä noin 6.085.000 euroa, mikä on 3.430 euroa / asukas. Vuonna 2022 pitkäaikaista lainaa ei nostettu.

Valtionosuudet vuonna 2023 on arvioitu 1.242.239 euroksi.

Verotulojen arvioidaan pienenevän vuodelle 2023 vuoden 2022 budjetista 2.579.000 euroa eli noin 41,15 %. Verotulot arvioidaan yhteensä 3.689.000 euroksi. Kokonaisuutena verotus koostuu seuraavasti. Kunnallisveron tuotto-odotus 2.383.000 €, kiinteistöveron tuotto-odotus 546.000 € ja yhteisöveron tuotto-odotus 760.000.

Suunnitelmakauden 2025 lopussa lainaa on 4.846.442 euroa, määrä on 28 % pienempi kuin 2023 vuoden alussa.

Lainakannan kehitys / asukas / €

TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
4.396	4.074	3.717	3.430	3.081	2.731

Rahoitukseen ei ole talousarviovuodelle merkitty pitkäaikaista lainaa. Vanhoja lainoja lyhennetään noin 639.000 eurolla.

Jos tilapäisluottoa vuoden aikana tarvitaan, niin sen ottamisesta päättää kunnanjohtaja 500.000 euroon saakka.

Kuntalain 14 § mukaan kunnanvaltuuston tulee päättää kunnan sijoitustoiminnan perusteista. Nykyisessä rahoituslanteessa ei Kihniön kunnan sijoitustoiminnalle ole tarpeen laatia yksityiskohtaisia ohjeita. Yleisohjeina noudatetaan seuraavia periaatteita:

- sijoitukset tehdään turvaavasti siten, että pääoman menettämisen riski on vähäinen
- mikäli sijoitettavia rahoja on runsaammin, tulee tarvittaessa käyttää hajauttamista sekä sijoitusmuotojen että sijoitusaikojen suhteen riskien välttämiseksi
- kunnanhallitus antaa tarvittaessa yksityiskohtaisempia ohjeita sijoitustoiminnan turvaavasta ja tuottavasta ohjauksesta.
- mikäli sijoitettavia rahoja on runsaammin, tulee tarvittaessa käyttää hajauttamista sekä sijoitusmuotojen että sijoitusaikojen suhteen riskien välttämiseksi
- kunnanhallitus antaa tarvittaessa yksityiskohtaisempia ohjeita sijoitustoiminnan turvaavasta ja tuottavasta ohjauksesta.

RAHOITUSLASKELMA 2023

	2021 tp	2022 ta	2023 ta
	euroa 1.000	euroa 1.000	euroa 1.000
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1.003	478	510
Vuosikate	1.018	478	510
Satunnaiset erät	0		
Tulorahoituksen korjauserät	-16		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-396	-769	-371
Investointimenot	-453	-1.067	-422
Rahoitusosuudet investointeihin	35	298	51
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutus- tulot	22		
Toiminnan ja investointien rahavirta	607	-291	140
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-400	-458	499
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	65	183	140
Antolainasaamisten lisäykset	-88		
Antolainasaamisten vähennykset	153	183	140
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-641	-641	-639
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-641	-641	-639
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUU- TOKSET	177		
Rahoituksen rahavirta	-400	-458	-499
Rahavarojen muutos	207	-729	-360

Historiatiedot, tuloslaskelmatavoite ja ehdotus vuodelle 2023

Ulkoiset/sisäiset

	€	€	€	€	
	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot*	788.866	787.254	1.329.573	1.293.093	1.369.766
Maksutuotot	72.857	58.773	63.965	49.000	29.000
Tuet ja avustukset	139.671	139.493	470.858	98.500	122.350
Vuokratuotot	970.650	835.569	1.192.954	1.026.157	1.472.777
Muut toimintatuotot	3.688	39.069	24.935	3.550	1.476
TOIMINTATUOTOT yht.	1.975.734	1.860.160	3.082.285	2.470.300	2.997.443

TOIMINTAKULUT	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Henkilöstökulut	3.009.580	2.829.067	2.982.225	2.951.289	2.847.277
Palveluiden ostot	9.805.463	9.970.782	11.211.612	11.029.913	2.897.230
Aineet ja tarvikkeet	735.628	676.933	621.482	592.580	689.002
Avustukset	131.562	130.631	124.719	147.100	217.000
Muut toimintakulut	447.503	471.824	780.084	714.867	716.594
TOIMINTAKULUT yht.	-14.129.738	-14.079.239	-15.720.123	-15.435.749	-7.367.103
TOIMINTAKATE	-12.154.004	-12.219.078	-12.637.838	-12.965.449	-4.369.660
VEROTULOT	5.716.781	5.860.063	6.557.814	6.268.000	3.689.000
VALTIONOSUUDET	6.888.847	7.643.579	7.134.829	7.192.498	1.242.239
RAH.TUOTOT+KULUT	-139.022	-60.295	-36.741	-16.800	-51.313
VUOSIKATE	312.022	1 224.268	1.018.062	478.169	510.266
POISTOT	-598.510	-588.367	-397.298	-421.907	-470.357
Satunnaiset erät		2 115.181			
TILIKAUDEN TULOS	-285.908	2 751.082		56.262	39.909
POISTOERON LIS./VÄH.	84.954	280.669			
VARAUSTEN LIS./VÄH.					
TILIKAUDEN YLIJ/ALIJ.	-200.954	3 031.751	620.765	56.262	39.909

*(sisäinen myynti noin 1.491.000/2022,1.731.365 / 2023)

Historiatiedot ja vuoden 2023 talousarviokehys hallintokunnittain (1000 €)

Taulukossa esitetyt luvut menoja (sis ja ulk.), lopussa hallintokunnan tulot ja netto, sitovuustaso netto

HALLINTOKUNTA/Tulosalue	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
KUNNANHALLITUS						
- Luottamushenkilöhallinto	104	131	112	183	211	225
- Yleishallinto	430	457	443	132	157	157
-Hallinnon tukipalvelut				387	383	393
- Yhteistoimintapalvelut	45	42	53	101	118	223
- Maksusuudet valtiolle	38	40	42	41	39	39
- Sosiaali- ja terveystoimi, ymp.terveydenhoito	8477	8411	8795	9338	8834	202
- Elinkeinoelämän yleinen edist.	98	132	95	85	130	112
- Maaseutupalvelut	33	+5	26	32	43	32
MENOT	-9230	-9214	-9571	-10298	-9915	-1.410
TULOT			321	928	594	432
NETTO			-9250	-9370	-9321	-977
SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
- Varhaiskasvatus (päiväkotitoim.)	613	646	510	608	603	578

- Esi- ja perusopetus (peruskoulut)	2046	2090	1956	2179	2.263	2.194
-Hallinto (sis tukipalveluihin)	61	57	55			
- Sivistystoimen tukipalvelut (hallinto, ruokahuolto, siivous)				436	433	477
- Ammatillinen koulutus	21	21	22	20	18	0,5
-Kirjastopalvelut				174	191	197
-Vapaa-aikapalvelut				168	166	207
- Hyvinvoinnin ja terv.edist.						73
- Muu sivistystoimi	290	328	309			
- Muut sivistyspalvelut				40	70	76
MENOT	-3031	-3143	-2852	-3625	-3745	-4016
TULOT			332	748	661	690
NETTO			-2520	-2.877	-3084	-3327
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
- Maankäytön suunnittelu	58	74	62	99	105	78
- Ympäristönsuojelu	13	18	11	23	28	24
- Palo- ja pelastustoimi	143	147	149	159	157	-
- Liikenneväylät ja yl. alueet	131	131	122	324	301	321
- Kiinteistöt, maa- ja metsätilat				24	21	23
-Kiinteistöjen hoito ja vuokraus	808	754	694	890	837	344
-Tekniset palvelut, tukipalvelut				303	328	361
MENOT	-1816	-1773	-1656	-1797	-1776	-1941
TULOT			1207	1406	1215	1875
NETTO			-449	-391	-560	-66
SATUNNAISET TUOTOT			2115181			
YLI/ALIJÄÄMÄ			1428035			
KOKO KUNTA YHTEENSÄ						
MENOT	-14.077	-14.130	-14.079	-15720	-15435	-7367
TULOT			2.829	3082	2470	2997
NETTO			-12.219	-12.638	-12965	-4370
Satunnaiset tuotot			2.115			
Tilikauden tulos			2.751			
Poistoeron lisäys/vähennys			281			
Yli/alijäämä			3.032	621		39

Ulkoiset menot / tulot, tulos hallintokunnittain

Kunnanhallitus	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Menot	-9.555.927	-9.984.489	-9.753.466	-1.267.979
Tulot	185.530	536.255	187.100	26.000
Toimintakate/vuosikate	-9.370.397	-9.448.233	-9.566.366	-1.241.979
Poistot	-34.133	-12.830	-41.054	-76.229
Tilikauden tulos	-9.404.530	-9.461.064	-9.607.420	-1.318.208

Sivistyslautakunta	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Menot	-2.603.372	-2.741.039	-2.839.461	-2.875.933
Tulot	316.748	314.214	229.150	212.500
Toimintakate/vuosikate	-2.286.623	-2.426.825	-2.610.311	-2.663.433

Poistot	-35.839	-35.965	-13.641	-1.150
Tilikauden tulos	-2.322.463	-2.462.791	-2.623.952	-2.664.583

Tekninen lautakunta	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Menot	-1.358.487	-1.406.409	-1.351.272	-1.491.826
Tulot	796.429	643.630	562.500	1.027.578
Toimintakate/vuosikate	-562.057	-762.779	-788.772	-464.248
Poistot	-518.395	-348.501	-367.212	-392.978
Satunnaiset tuotot	2.115.181			
Tilikauden tulos	1.315.398	-1.111.281	-1.155.984	-857.226

Ulkoiset menot ja tulot koko kunta

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Menot	-13.517.787	-14.131.938	-13.944.199	-5.635.738
Tulot	1.194.979	1.494.099	978.750	1.266.078
Toimintakate	-12.219.078	-12.637.838	-12.965.449	-4.369.660
Vuosikate	1.224.268	1.018.063	478.169	510.266
Poistot	- 588.367	-397.298	-421.907	-470.357
Satunnaiset tuotot	2.115.181			
Tilikauden tulos	2.751.082	620.765	56.262	39.909
Poistoeron lisäys/vähennys	280.669			
Yli/alijäämä	3.031.751	620.765	56.262	39.909

OSA II

Talousarvion numero-osa.....
Tuloslaskelma 2023
Investoinnit 2023

OSA III

Taloussuunnitelma 2023 – 2025.....
Tuloslaskelma 2023 – 2025
Investoinnit 2023– 2025
Rahoitussuunnitelma 2023– 2025

OSA IV / Liite

Kihniön kuntastrategia 2022-2030

OSA II

Talousarvion numero-osa

Tuloslaskelma

Investoinnit

Rahoituslaskelma

KIHNIÖN KUNTA
Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-182 947	-211 209	-227 913
Toimintatulot	2 171	1 500	3 000
Toimintakate	-180 776	-209 709	-224 913
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-180 776	-209 709	-224 913
YLEISHALLINTO 2023-			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-131 051	-147 189	-156 446
Toimintatulot	111		
Toimintakate	-130 941	-147 189	-156 446
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-130 941	-147 189	-156 446
TALOUDEN JA HALLINNON TUKIPALVELUT			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-387 062	-382 555	-393 432
Toimintatulot	392 576	406 781	406 400
Toimintakate	5 514	24 226	12 968
Poistot ja arvonalentumiset	-5 514	-24 226	-12 968
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0
YHTEISTOIMINTAPALVELUT			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-100 511	-118 077	-222 885
Toimintatulot	1 509		
Toimintakate	-99 002	-118 077	-222 885
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-99 002	-118 077	-222 885
MAKSUOSUUDET VALTIOLLE			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-40 721	-39 000	-39 000
Toimintakate	-40 721	-39 000	-39 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-40 721	-39 000	-39 000
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO- YM. PALVELUT			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-9 337 835	-8 833 644	-202 327
Toimintatulot	531 859	183 600	
Toimintakate	-8 805 977	-8 650 044	-202 327
Poistot ja arvonalentumiset	-6 086	-6 030	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8 812 063	-8 656 074	-202 327

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
ELINKEINOTOIMINNAN EDISTÄMINEN			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-84 584	-129 974	-135 345
Toimintatulot	120	2 000	23 000
Toimintakate	-84 464	-127 974	-112 345
Poistot ja arvonalentumiset	-1 231	-10 798	-63 261
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-85 695	-138 772	-175 606
MAASEUTUPALVELUT			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-32 219	-43 133	-32 423
Toimintakate	-32 219	-43 133	-32 423
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-32 219	-43 133	-32 423
KUNNANHALLITUS 2023-			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-10 296 931	-9 904 781	-1 409 771
Toimintatulot	928 345	593 881	432 400
Toimintakate	-9 368 586	-9 310 900	-977 371
Poistot ja arvonalentumiset	-12 831	-41 054	-76 229
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-9 381 417	-9 351 954	-1 053 600
VARHAISKASVATUS			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-607 500	-603 063	-615 368
Toimintatulot	107 485	67 400	37 400
Toimintakate	-500 015	-535 663	-577 968
Poistot ja arvonalentumiset	-1 138		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-501 153	-535 663	-577 968
ESI- JA PERUSOPETUS			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-2 179 408	-2 263 406	-2 330 621
Toimintatulot	161 117	131 050	136 400
Toimintakate	-2 018 291	-2 132 356	-2 194 221
Poistot ja arvonalentumiset	-21 859	-9 717	-1 150
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 040 150	-2 142 073	-2 195 371
SIVISTYSTOIMEN TUKIPALVELUT			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-435 597	-433 389	-477 100
Toimintatulot	435 597	433 389	477 100
Toimintakate	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
TOISEN ASTEEN KOULUTUS			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-19 979	-18 000	-500
Toimintakate	-19 979	-18 000	-500
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-19 979	-18 000	-500
KIRJASTOPALVELUT			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-174 097	-190 566	-203 814
Toimintatulot	7 724	6 000	6 000
Toimintakate	-166 374	-184 566	-197 814
Poistot ja arvonalentumiset	-6 561	-3 079	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-172 934	-187 645	-197 814
VAPAA-AIKAPALVELUT			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-168 339	-166 370	-238 685
Toimintatulot	35 638	20 700	31 200
Toimintakate	-132 701	-145 670	-207 485
Poistot ja arvonalentumiset	-6 407		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-139 108	-145 670	-207 485
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-1 196	-10 103	-73 000
Toimintakate	-1 196	-10 103	-73 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 196	-10 103	-73 000
MUUT SIVISTYSPALVELUT			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-39 882	-69 977	-77 315
Toimintatulot		2 500	1 500
Toimintakate	-39 882	-67 477	-75 815
Poistot ja arvonalentumiset		-845	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-39 882	-68 322	-75 815
SIVISTYSLAUTAKUNTA 2023-			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-3 625 998	-3 754 874	-4 016 403
Toimintatulot	747 560	661 039	689 600
Toimintakate	-2 878 438	-3 093 835	-3 326 803
Poistot ja arvonalentumiset	-35 965	-13 641	-1 150
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 914 404	-3 107 476	-3 327 953

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-99 395	-105 015	-100 019
Toimintatulot	28 368	22 000	22 000
Toimintakate	-71 027	-83 015	-78 019
Poistot ja arvonalentumiset	-2 482		-20 080
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-73 509	-83 015	-98 099
YMPÄRISTÖNSUOJELU			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-23 059	-27 607	-25 939
Toimintatulot	1 200	2 000	2 000
Toimintakate	-21 859	-25 607	-23 939
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-21 859	-25 607	-23 939
PALO- JA PELASTUSTOIMI			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-158 553	-157 200	
Toimintakate	-158 553	-157 200	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-158 553	-157 200	0
LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-323 446	-300 473	-385 423
Toimintatulot	2 440	2 200	101 229
Toimintakate	-321 006	-298 273	-284 194
Poistot ja arvonalentumiset	-17 165	-41 477	-36 342
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-338 171	-339 750	-320 536
KIIINTEISTÖT			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-890 104	-857 676	-1 068 382
Toimintatulot	1 064 056	861 057	1 389 048
Toimintakate	173 951	3 381	320 666
Poistot ja arvonalentumiset	-321 175	-325 735	-336 556
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-147 224	-322 354	-15 890
TEKNISET PALVELUT			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-302 637	-328 123	-361 166
Toimintatulot	310 317	328 123	361 166
Toimintakate	7 680	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-7 680		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
TEKNINEN LAUTAKUNTA			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-1 797 194	-1 776 094	-1 940 929
Toimintatulot	1 406 380	1 215 380	1 875 443
Toimintakate	-390 814	-560 714	-65 486
Poistot ja arvonalentumiset	-348 502	-367 212	-392 978
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-739 316	-927 926	-458 464
KIHNIÖN KUNTA 2023-			
KÄYTTÖTALOUS			
Toimintamenot	-15 720 123	-15 435 749	-7 367 103
Toimintatulot	3 082 285	2 470 300	2 997 443
Toimintakate	-12 637 839	-12 965 449	-4 369 660
Poistot ja arvonalentumiset	-397 298	-421 907	-470 357
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-13 035 137	-13 387 356	-4 840 017

Kunnanvaltuuston hyväksymä

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2023 - 31.12.2023

EUR

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
KIHNIÖN KUNTA			
TULOSLASKELMA			
Toimintatuotot			
Myyntituotot	1.329.574	1.293.093	1.369.766
Maksutuotot	63.965	49.000	29.000
Tuet ja avustukset	470.858	98.500	122.350
Muut toimintatuotot			
Vuokratuotot	1.192.954	1.026.157	1.472.777
Muut tuotot	24.935	3.550	3.550
Muut toimintatuotot	1.217.888	1.029.707	1.476.327
Toimintatuotot	3.082.285	2.470.300	2.997.443
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-2.206.738	-2.226.893	-2.292.004
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-709.664	-673.174	-495.563
Muut henkilösivukulut	-65.824	-51.222	-59.710
Henkilösivukulut	-775.487	-724.396	-555.273
Henkilöstökulut	-2.982.225	-2.951.289	-2.847.277
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot	-8.711.898	-8.383.200	-119.500
Muiden palvelujen ostot	-2.499.715	-2.646.713	-2.777.730
Palvelujen ostot	-11.211.612	-11.029.913	-2.897.230
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-621.483	-592.580	-689.002
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-621.483	-592.580	-689.002
Avustukset			
Avustukset kotitalouksille	-47.505	-60.200	-60.100
Avustukset yhteisöille	-77.214	-86.900	-156.900
Avustukset	-124.719	-147.100	-217.000
Muut toimintakulut			
Vuokratulot	-769.597	-691.067	-695.259
Muut kulut	-10.487	-23.800	-21.335
Muut toimintakulut	-780.084	-714.867	-716.594
Toimintakulut	-15.720.123	-15.435.749	-7.367.103
Toimintakate	-12.637.839	-12.965.449	-4.369.660
Verotulot	6.557.814	6.268.000	3.689.000
Valtionosuudet			
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6.237.135	6.177.452	1.166.332
Muut valtionosuudet	897.694	1.015.046	75.907
Valtionosuudet	7.134.829	7.192.498	1.242.239
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	1.248	11.030	480
Muut rahoitustuotot	58.261	57.590	26.907
Korkokulut	-96.088	-85.300	-78.500
Muut rahoituskulut	-162	-200	-200
Rahoitustuotot ja -kulut	-36.741	-16.880	-51.313
Vuosikate	1.018.063	478.169	510.266
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-397.298	-421.907	-470.357
Poistot ja arvonalentumiset	-397.298	-421.907	-470.357
Tilikauden tulos	620.765	56.262	39.909
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	620.765	56.262	39.909

Kunnanvaltuuston hyväksymä

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2023 - 31.12.2023

EUR

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
911001 KIINTEÄ OMAISUUS			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-3.019	-20.000	
INVESTOINTITULOT	6.469		
INVESTOINNIT NETTO	3.450	-20.000	0
911010 TEOLLISUUSMAAN HANKINTA			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-30.591		
INVESTOINNIT NETTO	-30.591	0	0
912110 TALOUSHALLINNON OHJELMAT			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-17.392		
INVESTOINNIT NETTO	-17.392	0	0
912112 VARMISTUSPALVELIN			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-14.990		
INVESTOINNIT NETTO	-14.990	0	0
912113 PYHÄNIEMEN KEHITTÄMINEN			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT		-10.000	
INVESTOINNIT NETTO	0	-10.000	0
912115 LAAJAKAISTAN RAKENTAMINEN			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT		-200.000	
INVESTOINNIT NETTO	0	-200.000	0

Virallinen budjetti
Ulkoisen/Sisäinen

Kunnanvaltuuston hyväksymä
01.01.2023 - 31.12.2023

EUR

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
921011 KOIVIKON RIVITALO B			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-218.949	-226.000	
INVESTOINNIT NETTO	-218.949	-226.000	0
921012 KOIVIKON RIVITALO C			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-14.493		
INVESTOINNIT NETTO	-14.493	0	0
921013 RAJAKALLION RIVITALOT			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT		-60.000	-50.000
INVESTOINNIT NETTO	0	-60.000	-50.000
921031 YHTENÄISKOULU			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	99.711	-60.000	-30.000
INVESTOINNIT NETTO	99.711	-60.000	-30.000
921032 KUNNANVIRASTOT			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT		-15.000	-30.000
INVESTOINNIT NETTO	0	-15.000	-30.000
921033 MUUT KIINTEISTÖT, ÖLJYSTÄ LUOPUMINEN			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT		-25.000	
INVESTOINNIT NETTO	0	-25.000	0
921035 KIRJASTO			
INVESTOINNIT			

Kunnanvaltuuston hyväksymä

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2023 - 31.12.2023

EUR

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
INVESTOINTIMENOT	-13.093	-12.000	
INVESTOINNIT NETTO	-13.093	-12.000	0
921040 PALOASEMA			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-20.000		
INVESTOINTITULOT	20.000		
INVESTOINNIT NETTO	0	0	0
921045 PUUMILA			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			-50.000
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-50.000
921050 MUSEO			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-2.337	-23.000	-11.000
INVESTOINNIT NETTO	-2.337	-23.000	-11.000
921060 TERVEYS- JA PALVELUKESKUS			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			-35.000
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-35.000
923010 TEOLLISUUSTIEN JA KOIVIKON KAAVAMUUTOS			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-23.449	-20.000	
INVESTOINNIT NETTO	-23.449	-20.000	0
923011 MUUT KAAVAMUUTOKSET			
INVESTOINNIT			

Kunnanvaltuuston hyväksymä

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2023 - 31.12.2023

EUR

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
INVESTOINTIMENOT		-30.000	-15.000
INVESTOINNIT NETTO	0	-30.000	-15.000
923012 PAAVONTIEN RAKENTAMINEN			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			-50.000
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-50.000
924110 MAASTOLIIKUNTAREITTI/KÄSKYVUORI			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-77.820		
INVESTOINTITULOT	4.829		
INVESTOINNIT NETTO	-72.991	0	0
924112 MAASTOLIIKUNTAREITTI/AITONEVA, GEOPARK			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			-54.600
INVESTOINTITULOT			21.600
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-33.000
924310 OJANIEMEN ALUE			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-49.986	-346.000	-56.500
INVESTOINTITULOT	10.000	298.000	29.600
INVESTOINNIT NETTO	-39.986	-48.000	-26.900
924311 LIIKUNTAPAikkojen KAMERAVALVONTA			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT			-20.000

Kunnanvaltuuston hyväksymä

Virallinen budjetti
Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2023 - 31.12.2023

EUR

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
INVESTOINNIT NETTO	0	0	-20.000
924320 PYHÄNIEMEN MATKAILUALUE			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-66.431		
INVESTOINNIT NETTO	-66.431	0	0
925010 HANKESUUNNITTELU			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT		-20.000	-20.000
INVESTOINNIT NETTO	0	-20.000	-20.000
Yhteensä			
INVESTOINNIT			
INVESTOINTIMENOT	-452.839	-1.067.000	-422.100
INVESTOINTITULOT	41.298	298.000	51.200
INVESTOINNIT NETTO	-411.541	-769.000	-370.900

Kunnanvaltuuston hyväksymä

Virallinen budjetti
Ulkoinen

01.01.2023 - 31.12.2023

EUR

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023
RAHOITUSLASKELMA			
Toiminnan ja investointien rahavirta			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1.018.063	478.169	510.266
Tulorahoituksen korjauserät			
Tulorahoituksen korjauserät	-15.531		
Tulorahoituksen korjauserät	-15.531		
Toiminnan rahavirta	1.002.532	478.169	510.266
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-452.839	-1.067.000	-422.100
Rahoitusosuudet investointimenoihin	34.829	298.000	51.200
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov	22.000		
Investointien rahavirta	-396.010	-769.000	-370.900
Toiminnan ja investointien rahavirta	606.522	-290.831	139.366
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	-88.000		
Antolainasaamisten vähennys	152.500	183.000	140.000
Antolainauksen muutokset	64.500	183.000	140.000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-641.026	-641.000	-639.000
Lainakannan muutokset	-641.026	-641.000	-639.000
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien m	118		
Saamisten muutos	50.689		
Korottomien velkojen muutos	125.714		
Muut maksuvalmiuden muutokset	176.521		
Rahoituksen rahavirta	-400.006	-458.000	-499.000
Rahavarojen muutos	206.517	-748.831	-359.634
Rahavarat 31.12.	2.017.636		
Rahavarat 1.1.	1.811.119		
Rahavarojen muutos	206.517	0	0

OSA III

Taloussuunnitelma 2023 – 2025

Tuloslaskelma 2023 – 2025

Investoinnit 2023 – 2025

Rahoitussuunnitelma 2023 – 2025

KIHNIÖN KUNTA

Kunnanvaltuuston hyväksymä

Ulkoinen/Sisäinen

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023	Suunnitt. 2024	Suunnitt. 2025
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-183	-211	-228	-228	-228
Toimintatulot	2	2	3	3	3
Toimintakate	-181	-210	-225	-225	-225
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-181	-210	-225	-225	-225
YLEISHALLINTO 2023-					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-131	-147	-156	-156	-156
Toimintakate	-131	-147	-156	-156	-156
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-131	-147	-156	-156	-156
TALOUDEN JA HALLINNON TUKIPALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-387	-383	-393	-393	-393
Toimintatulot	393	407	406	406	406
Toimintakate	6	24	13	13	13
Poistot ja arvonalentumiset	-6	-24	-13	-13	-13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	0	0
YHTEISTOIMINTAPALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-101	-118	-223	-223	-223
Toimintatulot	2				
Toimintakate	-99	-118	-223	-223	-223
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-99	-118	-223	-223	-223
MAKSUOSUUDET VALTIOLLE					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-41	-39	-39	-39	-39
Toimintakate	-41	-39	-39	-39	-39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-41	-39	-39	-39	-39
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO- YM. PALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-9 338	-8 834	-202	-202	-202
Toimintatulot	532	184			
Toimintakate	-8 806	-8 650	-202	-202	-202
Poistot ja arvonalentumiset	-6	-6			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8 812	-8 656	-202	-202	-202

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023	Suunnitt. 2024	Suunnitt. 2025
ELINKEINOTOIMINNAN EDISTÄMINEN					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-85	-130	-135	-135	-135
Toimintatulot	0	2	23	23	23
Toimintakate	-84	-128	-112	-112	-112
Poistot ja arvonalentumiset	-1	-11	-63	-63	-63
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-86	-139	-176	-176	-176
MAASEUTUPALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-32	-43	-32	-32	-32
Toimintakate	-32	-43	-32	-32	-32
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-32	-43	-32	-32	-32
KUNNANHALLITUS 2023-					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-10 297	-9 905	-1 410	-1 410	-1 410
Toimintatulot	928	594	432	432	432
Toimintakate	-9 369	-9 311	-977	-977	-977
Poistot ja arvonalentumiset	-13	-14	-76	-76	-76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-9 382	-9 352	-1 054	-1 054	-1 054
VARHAISKASVATUS					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-608	-603	-615	-615	-615
Toimintatulot	107	67	37	37	37
Toimintakate	-500	-536	-578	-578	-578
Poistot ja arvonalentumiset	-1				
Laskennalliset erät					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-501	-536	-578	-578	-578
ESI- JA PERUSOPETUS					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-2 179	-2 263	-2 331	-2 331	-2 331
Toimintatulot	161	131	136	136	136
Toimintakate	-2 018	-2 132	-2 194	-2 194	-2 194
Poistot ja arvonalentumiset	-22	-10	-1	-1	-1
Laskennalliset erät					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 040	-2 142	-2 195	-2 195	-2 195
SIVISTYSTOIMEN TUKIPALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-436	-433	-477	-477	-477
Toimintatulot	436	433	477	477	477
Toimintakate	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	0	0

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023	Suunnitt. 2024	Suunnitt. 2025
TOISEN ASTEEN KOULUTUS					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-20	-18	-1	-1	-1
Toimintakate	-20	-18	-1	-1	-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-20	-18	-1	-1	-1
KIRJASTOPALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-174	-191	-204	-204	-204
Toimintatulot	8	6	6	6	6
Toimintakate	-166	-185	-198	-198	-198
Poistot ja arvonalentumiset	-7	-3			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-173	-188	-198	-198	-198
VAPAA-AIKAPALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-168	-166	-239	-239	-239
Toimintatulot	36	21	31	31	31
Toimintakate	-133	-146	-207	-207	-207
Poistot ja arvonalentumiset	-6				
Laskennalliset erät					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-139	-146	-207	-207	-207
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-1	-10	-73	-73	-73
Toimintakate	-1	-10	-73	-73	-73
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1	-10	-73	-73	-73
MUUT SIVISTYSPALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-40	-70	-77	-77	-77
Toimintatulot		3	2	2	2
Toimintakate	-40	-67	-76	-76	-76
Poistot ja arvonalentumiset		-1			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-40	-68	-76	-76	-76
SIVISTYSLAUTAKUNTA 2023-					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-3 626	-3 755	-4 016	-4 016	-4 016
Toimintatulot	748	661	690	690	690
Toimintakate	-2 878	-3 094	-3 327	-3 327	-3 327
Poistot ja arvonalentumiset	-36	-14	-1	-1	-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 914	-3 108	-3 328	-3 328	-3 328

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023	Suunnitt. 2024	Suunnitt. 2025
MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-99	-105	-100	-99	-100
Toimintatulot	28	22	22	18	18
Toimintakate	-71	-83	-78	-81	-82
Poistot ja arvonalentumiset	-2		-20	-20	-20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-74	-83	-98	-101	-102
YMPÄRISTÖNSUOJELU					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-23	-28	-26	-26	-26
Toimintatulot	1	2	2	3	3
Toimintakate	-22	-26	-24	-24	-23
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-22	-26	-24	-24	-23
PALO- JA PELASTUSTOIMI					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-159	-157			
Toimintakate	-159	-157	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-159	-157	0	0	0
LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-323	-300	-385	-391	-391
Toimintatulot	2	2	101	101	101
Toimintakate	-321	-298	-284	-290	-290
Poistot ja arvonalentumiset	-17	-41	-36	-36	-36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-338	-340	-321	-326	-326
KIIINTEISTÖT					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-890	-858	-1 068	-1 033	-1 078
Toimintatulot	1 064	861	1 389	1 388	1 400
Toimintakate	174	3	321	355	322
Poistot ja arvonalentumiset	-321	-326	-337	-337	-337
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-147	-322	-16	19	-14
TEKNISET PALVELUT					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-303	-328	-361	-361	-361
Toimintatulot	310	328	361	361	361
Toimintakate	8	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-8				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	0	0

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023	Suunnitt. 2024	Suunnitt. 2025
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-1 797	-1 776	-1 941	-1 911	-1 956
Toimintatulot	1 406	1 215	1 875	1 871	1 883
Toimintakate	-391	-561	-65	-39	-73
Poistot ja arvonalentumiset	-349	-367	-393	-393	-393
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-739	-928	-458	-432	-466
KIHNIÖN KUNTA 2023-					
KÄYTTÖTALOUS					
Toimintamenot	-15 720	-15 436	-7 367	-7 337	-7 382
Toimintatulot	3 082	2 470	2 997	2 993	3 005
Toimintakate	-12 638	-12 965	-4 370	-4 343	-4 377
Poistot ja arvonalentumiset	-397	-422	-470	-470	-470
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-13 035	-13 387	-4 840	-4 814	-4 847

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

Taloussuunnitelma
Kunnanvaltuuston hyväksymä
01.01.2023 - 31.12.2025

EUR

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023	Suunnitt. 2024	Suunnitt. 2025
KIHNIÖN KUNTA					
TULOSLASKELMA					
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 330	1 293	1 370	1 370	1 371
Maksutuotot	64	49	29	26	26
Tuet ja avustukset	471	99	122	122	122
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	1 193	1 026	1 473	1 472	1 483
Muut tuotot	25	4	4	4	4
Muut toimintatuotot	1 218	1 030	1 476	1 476	1 486
Toimintatuotot	3 082	2 470	2 997	2 993	3 005
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 207	-2 227	-2 292	-2 292	-2 292
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-710	-673	-496	-498	-498
Muut henkilösivukulut	-66	-51	-60	-60	-60
Henkilösivukulut	-775	-724	-555	-558	-558
Henkilöstökulut	-2 982	-2 951	-2 847	-2 850	-2 850
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-8 712	-8 383	-120	-120	-120
Muiden palvelujen ostot	-2 500	-2 647	-2 778	-2 742	-2 784
Palvelujen ostot	-11 212	-11 030	-2 897	-2 862	-2 904
Aineet, tarvikkeet ja tavar					
Ostot tilikauden aikana	-621	-593	-689	-693	-695
Aineet, tarvikkeet ja tavar	-621	-593	-689	-693	-695
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-48	-60	-60	-60	-60
Avustukset yhteisöille	-77	-87	-157	-156	-157
Avustukset	-125	-147	-217	-216	-217
Muut toimintakulut					
Vuokratulot	-770	-691	-695	-695	-695
Muut kulut	-10	-24	-21	-21	-21
Muut toimintakulut	-780	-715	-717	-717	-717
Toimintakulut	-15 720	-15 436	-7 367	-7 337	-7 382
Toimintakate	-12 638	-12 965	-4 370	-4 343	-4 377
Verotulot	6 558	6 268	3 689	3 613	3 619
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valt	6 237	6 177	1 166	1 166	1 166
Muut valtionosuudet	898	1 015	76	76	76
Valtionosuudet	7 135	7 192	1 242	1 242	1 242
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1	11	0	0	
Muut rahoitustuotot	58	58	27	27	27
Korkokulut	-96	-85	-79	-72	-68
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-37	-17	-51	-45	-41
Vuosikate	1 018	478	510	467	443
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poist	-397	-422	-470	-470	-470
Poistot ja arvonalentumiset	-397	-422	-470	-470	-470
Tilikauden tulos	621	56	40	-4	-27
Tilikauden ylijäämä (alijääm	621	56	40	-4	-27

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

Taloussuunnitelma
Kunnanvaltuuston hyväksymä
01.01.2023 - 31.12.2025

EUR

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023	Suunnitt. 2024	Suunnitt. 2025
KIINTEÄ OMAISUUS					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-34	-20			
INVESTOINTITULOT	6				
INVESTOINNIT NETTO	-27	-20	0	0	0
KUNNANHALLITUS IRTAIN OMAISUUS					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-32	-210		-70	
INVESTOINNIT NETTO	-32	-210	0	-70	0
IRTAIN OMAISUUS					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-32	-210		-70	
INVESTOINNIT NETTO	-32	-210	0	-70	0
KUNNANHALLITUS					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-66	-230		-70	
INVESTOINTITULOT	6				
INVESTOINNIT NETTO	-60	-230	0	-70	0
TALONRAKENNUS HANKKEITTAIN					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-169	-421	-206	-110	-185
INVESTOINTITULOT	20				
INVESTOINNIT NETTO	-149	-421	-206	-110	-185
LIIKENNEVÄYLÄT					
INVESTOINNIT					

Virallinen budjetti Ulkoinen/Sisäinen	Taloussuunnitelma Kunnanvaltuuston hyväksymä 01.01.2023 - 31.12.2025		EUR		
	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023	Suunnitt. 2024	Suunnitt. 2025
INVESTOINTIMENOT	-23	-50	-65	-320	
INVESTOINNIT NETTO	-23	-50	-65	-320	0
LIIKUNTAPAIKAT					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-78		-55	-35	
INVESTOINTITULOT	5		22	5	
INVESTOINNIT NETTO	-73	0	-33	-30	0
PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-116	-346	-77		
INVESTOINTITULOT	10	298	30		
INVESTOINNIT NETTO	-106	-48	-47	0	0
URHEILU- JA VIRKISTYSALUEET					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-194	-346	-131	-35	
INVESTOINTITULOT	15	298	51	5	
INVESTOINNIT NETTO	-179	-48	-80	-30	0
HANKESUUNNITTELU, TEKNINEN LTK					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT		-20	-20		
INVESTOINNIT NETTO	0	-20	-20	0	0
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-387	-837	-422	-465	-185

Virallinen budjetti
Ulkoisen/Sisäinen

Taloussuunnitelma
Kunnanvaltuuston hyväksymä
01.01.2023 - 31.12.2025

EUR

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023	Suunnitt. 2024	Suunnitt. 2025
INVESTOINTITULOT	35	298	51	5	
INVESTOINNIT NETTO	-352	-539	-371	-460	-185
INVESTOINNIT					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT	-453	-1 067	-422	-535	-185
INVESTOINTITULOT	41	298	51	5	
INVESTOINNIT NETTO	-412	-769	-371	-530	-185

Virallinen budjetti
Ulkoinen

Taloussuunnitelma
Kunnanvaltuuston hyväksymä
01.01.2023 - 31.12.2025

EUR

	Ed.tilinp. 2021	Budj+muut. 2022	Budjetti 2023	Suunnitt. 2024	Suunnitt. 2025
RAHOITUSLASKELMA					
Toiminnan ja investointien rahavir					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 018	478	510	467	443
Tulorahoituksen korjauserät					
Tulorahoituksen korjauserät	-16				
Tulorahoituksen korjauserät	-16				
Toiminnan rahavirta	1 003	478	510	467	443
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-453	-1 067	-422	-535	-185
Rahoitusosuudet investointimenoi	35	298	51	5	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	22				
Investointien rahavirta	-396	-769	-371	-530	-185
Toiminnan ja investointien rahavir	607	-291	139	-63	258
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-88				
Antolainasaamisten vähennys	153	183	140	76	12
Antolainauksen muutokset	65	183	140	76	12
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-641	-641	-639	-619	-619
Lainakannan muutokset	-641	-641	-639	-619	-619
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääom	0				
Saamisten muutos	51				
Korottomien velkojen muutos	126				
Muut maksuvalmiuden muutokset	177				
Rahoituksen rahavirta	-400	-458	-499	-543	-607
Rahavarojen muutos	207	-749	-360	-606	-349
Rahavarat 31.12.	2 018				
Rahavarat 1.1.	1 811				
Rahavarojen muutos	207	0	0	0	0

OSA IV / Liite

Kihniön kuntastrategia 2022-2030

Taustaa

- Keväällä 2022 Kihniön kunta ja Priole Oy tekivät sopimuksen kunnan strategian päivittämisestä.
- Kihniöstä strategiaprosessiin osallistuivat kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus sekä kunnan virkamiesjohto, paikallisten yritysten edustajia ja kunnan erilaisissa luottamus- ja virkatehtävissä olevia henkilöitä.
- Priolen nimeämänä strategiaprosessin palveluntuottajana toimi Petri Löfberg Sactor Oy:stä.
- Prosessi ajoittui ajanjaksolle 1.4-31.8.2022.
- Erikseen halutaan kiittää Kihniön kunnasta talousjohtaja Kristiina Mäkelää käytännön järjestelyistä sekä valtuuston puheenjohtaja Juha-Matti Markkola sisältyhteistyöstä.

19.8.2022

Priole/Löfberg

3

Strategiaprosessin tavoitteet

- ❖ Tunnistaa Kihniön kunnan tulevaisuuden rooli ja palvelutehtävät toimintaympäristön muutoksessa
- ❖ Toimia konkreettisesti työkaluna kunnan toiminnan suuntaamisessa ja kehittämisessä
- ❖ Osallistuttaa ja sitouttaa valtuustoa ja kuntalaisia yhteisen vision ja strategisten valintojen saavuttamiseksi

19.8.2022

Priole/Löfberg

4

Sisältö

- Taustaa
- Kuvaus strategiaprosessista
- Strategiayhteenveto

19.8.2022

Priole/Löfberg

2

Mahdollisuudet työpaja

- Tunnistimme n. 20 kpl Kihniön alustavia ominaisuuksia eri skenaarioissa menestymiseen ja Vision saavuttamiseen.

Priorisointi työpaja

Priorisoimme mahdollisuuksista Kihniön kunnan tulevaisuuden menestystekijät (8kpl).

Talousnäkökulma;

- Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen
- Matkailuun panostaminen
- Energiainvestoinneista elinvoimaa

Asiakasnäkökulma;

- Ihmissen kokoinen Kihniö
- Monipaikkaisuuden edistäminen
- Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen

Sisäinen näkökulma

- Kuntatalouden tasapaino

Oppimisen näkökulma

- Uudet innovaatiot opetuksen saralla

Strategiaprosessin sisältö ja aikataulu

Yhteinen

Tulevaisuus työpajan skenaariot

- Väestörakenne muutosajurina**
Kihniön kehittymistä leimaavat tasainen väestön lasku ja vanheneminen. Tätä selittävät suurena trendinä kaupungistuminen ja syntyvyyden lasku, joka osaltaan muuttaa huoltosuhdetta sekä kouluverkoston kilpailukykyisyyttä ihmisten asuinpaikkojen valinnoissa. Nuoret muuttavat kaupunkikeihin opiskelemaan eivätkä palaa kotipaikkakunnalle.
- Osaaminen ja merkityksellisuuden kokeminen kunnan menestystekijöinä**
Kunnan menestyksen kannalta tämä tarkoittaa, että sekä kunnan henkilöstöjohtamisessa että luottamuselinten toiminnassa on tulevaisuudessa oltava sellaiset toimintamekanismit, jotka ovat kilpailukykyisiä. Kilpailukyky tarkoittaa, että kunnassa sijaitsevat osaamisesurssit saadaan mukaan kehittämiseen ja päätöksentekoon. Kunnan välillinen kilpailutekijä on tuoda uusia tapoja yhteisöllisyyden ja merkityksen rakentamisessa.
- Innovaatiot luovat kilpailukykyä**
Kuntien on löydettävä uusia innovatiivisia tapoja luoda merkitystä ja sitoutumista yhä piristätuneemmassa yhteiskunnassa ja on löydettävä uusia tapoja ja muotoja olla mukana erilaisten ihmisryhmien ja ihmisten eri elinkaaren vaiheissa. Supistuvissa resursseissa tämä tarkoittaa palvelutuotannon uudistamista, asukkaiden elinkaaren ja elämäntilanteiden hahmottamista.

Kihniön Tulevaisuuskuva

Kihniö on turvallinen ja viihtyisä paikka asua ja yrittää. Meillä on laadukkaita palveluita sekä runsaat harrastusmahdollisuudet.

Kuntalaisille mahdollistamme väljää asumista lähellä kaunista luontoamme. Kannustamme ja tuemme yrittäjyyttä.

Haluamme, että kuntamme elinvoima lisääntyy ja siksi markkinoimme kuntaamme aktiivisesti. Kesäasukkaamme voivat sujuvasti etätyöskennellä vaikka omalta laiturilta.

Sillä Kihniössä hoituu.

19.8.2022

Priole/Löfberg

11

Kuntalaiskysely

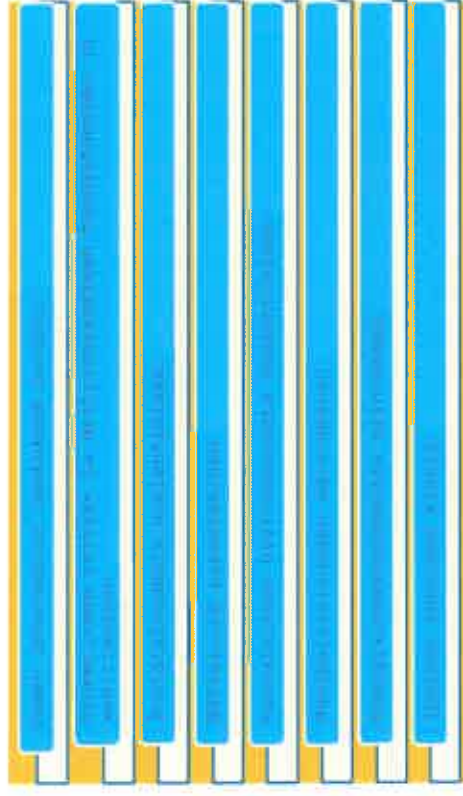
- Kysely suoritettiin sekä sähköisesti että paperiversiolla 6.6-6.7. välisenä aikana.
- Kyselyssä kysyttiin vastaajien näkemyksiä
 - valituista menestystekijöistä
 - kunnan eri tehtävien merkityksellisyydestä ja kunnan suorituskyvystä näissä tehtävissä tarvittavista ominaisuuksista
- Kuntalaisten osallistamisen varmistamiseksi menestystekijöitä sovittiin päivitettäväksi, jos kysely tuo olennaisia muutostarpeita menestystekijöihin.

19.8.2022

Priole/Löfberg

9

Kihniön strategia 2022-2030

19.8.2022

Priole/Löfberg

12

Kihniön strategia 2022-2023

Tulevaisuuskuva ja menestystekijät

19.8.2022

Priole/Löfberg

10

Uudet innovaatiot opetuksen saralla

Toimenpiteet

- Valinnaisainetarjonnan monipuolistaminen
- Yritysyhteistyön laajentaminen
- Vertaistuen aktivointi samassa tilanteessa olevilta kunnilta
- Aktiivisuuteen kannustaminen uusille opetuskokeiluille

19.8.2022

Priole/Löfberg

15

Palvelut kuntalaisille

- Tuotamme palveluita niin kuntalaisille kuin kausiasukkailla
- Palvelut tuotetaan omana toimintana, yhteistyössä muiden kuntien, hyvinvointialueen ja eri yhteisöjen kanssa
- Mitoitetaan palvelut ja sopiva palvelurakenne vastaamaan toisiaan

19.8.2022

Priole/Löfberg

13

Kuntataloudesta huolehtiminen

- Panostamme terveeseen kuntalouteen koska se on valittujen menestystekijöiden perusedellytys ja mahdollistaa itsenäisen päätöksenteon
- Pidämme kustannuskehityksen hallinnassa ja seuraamme talouden kehitystä
- Kehitämme ketteriä ja kustannustehokkaita toimintatapoja asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi

19.8.2022

Priole/Löfberg

16

Uudet innovaatiot opetuksen saralla

- Yläkoulun säilyttäminen on Kihniön elinvoimalle keskeinen asia
- Tarvitaan uusia toimintatapoja, teknologiaa ja kuntien yhteistyötä yläkoulun säilyttämiseksi sekä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen turvaamiseksi
- Lapsiperheiden hyvinvointiin panostaminen siten, että kunnassa on laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus

19.8.2022

Priole/Löfberg

14

Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen

- ✓ Luomme mahdollisuuksia nykyisten yritysten kasvuun ja uusien luomiseen
- ✓ Tuemme ja kehitämme alueellista ja kihniöläistä erityisosaamista ”Tehty Kihniössä”-tyyliin
- ✓ Kasvatamme nuoristamme aktiivisia ja yrittäjämönteisiä yrittäjyyskasvatuksen avulla
- ✓ Luomme yrittämisen edellytyksiä koulutusyhteistyöllä yritysten kanssa, jotta nuorilla olisi mahdollisuus jäädä kotikuntaan

19.8.2022

Priole/Laifberg

19

Omistajapolitiikka

- Omistajapolitiikassa pyrimme suunnitelmallisempaan toimintaan, jota tukee mm. kiinteistöomaisuuden luokittelu
- Varaudumme lainsäädännön tuomiin muutoksiin omistajapolitiikassa (toimintojen yhtiöittäminen)

19.8.2022

Priole/Laifberg

17

Alueellisen yritys- ja erityisosaamisen tunnistaminen ja kehittäminen

Toimenpiteet

- Kunnasta tehdään houkutteleva työpaikka
- Yritystonttien markkinoidaan aggressiivisesti
- Vastaanottohallin rakentaminen
- Yrittäjyyskasvatuksen saaminen kouluun
- Yrityskummitoiminnan aktivointi
- Kasvuun panostaminen; Pienestäkin voi kasvaa suuri

19.8.2022

Priole/Laifberg

20

Henkilöstöpolitiikka

- Toimintatapamme on avointa ja haluamme panostaa henkilöstön osaamisen kehittämiseen
- Työhyvinvointi on meille tärkeää; seuraamme ja tuemme aktiivisesti sen kehittymistä. Tavoitteenamme on olla vetovalmainen työnantaja
- Työhyvinvointikyselyt ja kehityskeskusteluihin panostaminen

19.8.2022

Priole/Laifberg

18

Matkailuun panostaminen

Toimenpiteet

- Kaupallisen sosiaalisen median hyödyntäminen
- Matkailun markkinoinnissa opitaan muiden parhaista käytännöistä.
- Tavoitteena markkinointisuunnitelman aikaansaaminen
- Uuden liiketakesuksen hyödyntäminen markkinoinnissa
- Selvitetään valotaulun hankinta ja pystyttyminen kunnan teollisuustontille valtatie 23 varteen

19.8.2022

Priole/Löfberg

23

Matkailuun panostaminen

- Tavoitteemme on matkailuinvestointien kasvattaminen ja matkailupalvelujen monipuolistaminen
- Jatkamme edelleen Pyhäniemen, Geopark-kohteiden ja eri reitistöjen kehittämistä
- Lisäämme kunnan näkyvyyttä eri markkinointikanavissa ja valtatien läheisyyttä hyödyntämällä
- Kasvatamme kylän ja kyläraitin viihtyvyyttä asukkaiden ja yritysten yhteistyöllä; palvelee sekä asukkaita että kunnan matkailuimagoa

19.8.2022

Priole/Löfberg

21

Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen

- Vahvistetaan positiivista yhteisöllisyyttä
- Ulotetaan ennaltaehkäisevä toiminta kaikille kuntalaisille. Se luo edellytyksiä myös uusille palveluille
- Panostetaan toimintakyvyn tukemiseen ennakoivasti
- Ikäihmisten huomioiminen myös mahdollisuutena ja voimavarana vrt. huoltosuhde
- Kaikkien asukkaiden hyvinvointiin panostaminen on perusta kyvylle oppia ja omaksua uutta kaiken aikaa

19.8.2022

Priole/Löfberg

24

Matkailuun panostaminen

Toimenpiteet

- Pyhäniemen aluesuunnitelman toteuttaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- Jatketaan matkailualueiden monipuolistamista, kootaan ja välitetään tietoa mahdollisille toimijoille
- Taloudellisten voimavarojensa puitteissa kunta keskittyy kohteiden kehittämiseen sellaisilla infran osa-alueilla, millä ei ole liiketoimintaedellytyksiä
- Geoparkin hyödyntäminen ympärivuotisesti reitistöjen kunnossapito huomioiden

19.8.2022

Priole/Löfberg

22

Monipaikkaisuuden edistäminen

- Kihniössä on paljon kausiasukkaita ja monipaikkaisuus on mahdollisuus Kihniölle
- Kunta tekee aktiivista yhteistyötä nykyisten ja mahdollisten kausiasukkaiden kanssa, jotta yhä useampi viipyisi pidempään Kihniössä tai muuttaisi vakituisesti kuntaan
- Käytännössä tämä tarkoittaa toimivia tietoliikenneyhteyksiä, palvelujen helppokäyttöisyyttä ja uusia palveluja sekä joustavia kaavoitusprosesseja

19.8.2022

Priole/Löfberg

37

Monipaikkaisuuden edistäminen

Toimenpiteet:

- Kehitys-Parkin roolin säilyttäminen yhteydenpidossa kausiasukkaisiin
- Tietoliikenneyhteyksien rakentaminen saatetaan loppuun kunnan alueella
- Etätöyön tekemisen edistäminen; etätöypisteiden tarpeen selvittäminen ja markkinointi
- Tieverkoston ylläpitäminen ja kehittäminen, aktiivinen yhteys rahoituskanaviin
- Vapaa-ajan asunnon muuttaminen vakituisesti asunnoksi; neuvonta ja tukeminen
- Vapaa-ajan tonttien kartoittaminen ja markkinointi
- Matkailuvaunualueen saaminen Pyhäntiemeen

19.8.2022

Priole/Löfberg

38

Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen

Toimenpiteet

- Huolehdimme viihtyisästä ja turvallisesta elinympäristöstä, jossa kuntalaisilla on mahdollisuus harrastaa ja liikkua, osallistua tapahtumiin sekä nauttia luonnosta, kulttuurista ja taiteesta
- Edistämme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta luomalla uusia matalan kynnyksen tilaisuuksia, joissa vahvistetaan vuorovaikutusta kuntalaisten kesken ja kannustetaan vaikuttamaan
- Lisäämme yhteistyötä ja verkostoitumista järjestöjen ja yhdistysten kanssa ja tiedotamme kunnan palveluista aktiivisesti ja monikanavaisesti

19.8.2022

Priole/Löfberg

25

Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen

Toimenpiteet

- Tuemme perheitä arjen sujumisessa sekä ja lasten- ja nuorten kokonaisvaltaista kasvua ja hyvinvointia opettamalla hyvinvointia tukevia taitoja
- Panostamme kuntalaisten terveyden ja toimintakyvyn tukemiseen ennaltaehkäisevästä näkökulmasta. Huolehdimme, että palvelut ovat helposti saatavilla ja varmistamme, että yhdyspinnat maakunnan palveluihin kunnossa
- Seuraamme suunnitelmien toteutumista hyvinvointikertomustyön avulla

19.8.2022

Priole/Löfberg

26

Ihmisen kokoinen Kihniö

- Hyödynnäme pienen kunnan ketteryyttä
- Kihniössä kaikki tuntevat toisensa ja asiat hoituvat joustavasti
- Tehdään tästä brändi, houkutteleva juttu
- Ketterässä Kihniössä voidaan pilotoida uusia tehokkaampia palveluita ja palveluntuotantotapoja
- Pystymme nopeasti omaksumaan uusia näkökulmia, joka lisää joustavuutta toiminnassa

19.8.2022

Priole/Löffberg

31

Energiainvestoinneista elinvoimaa

- Nykyiset tuulivoimahankkeet ja muut energiainvestoinnit luovat sekä kunnalle merkittäviä tuloja että yrittämisen erilaisia mahdollisuuksia
- Tuulivoimainvestoinnit voivat poikia jatkoinvestointeja ja kunta voi olla myötävaikuttamassa energiaklusterien syntyymiseen
- Energiainvestoinnit tukevat kunnan tunnettuutta, taloutta ja imagoa

19.8.2022

Priole/Löffberg

29

Ihmisen kokoinen Kihniö

- Toimenpiteet:**
- Kesäajan toiminnan ja palvelun saatavuuden ja joustavuuden parantaminen
 - Teknologian ja digipalvelujen lisääminen mahdollisuuksien mukaan
 - Me-hengen ylläpitäminen; yhteiset tapahtumat, talkoot, yhteistyö
 - Joustavuuteen ja palvelualltiuteen panostaminen
 - Panostamme Rohkeuteen ja nopeuteen päätöksenteossa ja toimeenpanossa.

19.8.2022

Priole/Löffberg

32

Energiainvestoinneista elinvoimaa

- Toimenpiteet:**
- Kunta edistää tuulivoimakaavoitusta huomioimalla mahdollisimman hyvin ympäristön ja asumisen
 - Tuulivoimarakentamisen aikana kunta ja elinkeino-yhtiö Kehitys-Parkki koordinoivat yhteistyössä alihankintamahdollisuuksia paikallisille yrittäjille
 - Uusiutuvien energiatuotantotapojen kartoittaminen yhteistyössä tuulivoimatuottajien kanssa

19.8.2022

Priole/Löffberg

30

Kihniössä hoituu

19.8.2022

Pröle/Löfberg

Keskustan valtuustoryhmän esitys lisäyksestä talousarvioon

12.12. 2023

s. 42 Kiinteistöjen hoito ja vuokraus

”Hyvinvointialue vuokraa sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöt ja toimitilat vuoden 2023 alusta lähtien kolmen vuoden + yhden optiovuoden sopimuksella. Tekninen toimi huolehtii tilojen ylläpidosta.”

Lisäys:

Perustetaan työryhmä laatimaan (kokouksen päätös)
Laaditaan kevään 2023 aikana konkreettinen suunnitelma terveyskeskuksen tilojen hyödyntämiseksi kuntalaisten tarpeiden ja yleisten palvelutarvelinjausten mukaisesti. Rahoitus suunnitelman laatimiseksi varataan teknisen toimen suunnittelumäärärahoista.

Leila Törmä

Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja

